CIUS Newsletter

2012

Canadian Institute of Ukrainian Studies

4-30 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, Alberta, Canada T6G 2H8

Professor from Kharkiv University Selected as New Director of CIUS

Dr. Volodymyr Kravchenko, professor of history and chair of the Department of Ukrainian Studies at the Vasyl Karazin National University of Kharkiv, has been chosen as the fourth director of the Canadian Institute of Ukrainian Studies. He succeeds Dr. Zenon Kohut, who served as acting director of CIUS in 1993–94 and, beginning in 1994, as director. Dr. Kravchenko was appointed after an international search that began in the fall of 2011. Interviews with the three finalists were held in the spring of 2012, and the selection took place shortly thereafter. In September 2012 Dr. Kravchenko arrived in Edmonton to assume his position as CIUS director.

Dr. Kravchenko is no stranger to CIUS. He has been working with the Institute since 2000 as director of the Kowalsky Eastern Ukrainian Institute, established under the auspices of the Chair of Ukrainian Studies at Kharkiv University and funded through the Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine at CIUS. The Institute serves as the Kowalsky Program's base for developing eastern Ukrainian studies and sponsoring an active program of research and publications that encompasses local history, ethnography, and literature. In 2003 the Kowalsky Eastern Ukrainian Institute established a Zaporizhia branch that has been very active in compiling and publishing numerous oral-history sources.

Dr. Kravchenko has also visited the University of Alberta and CIUS on several occasions, most recently as Stuart

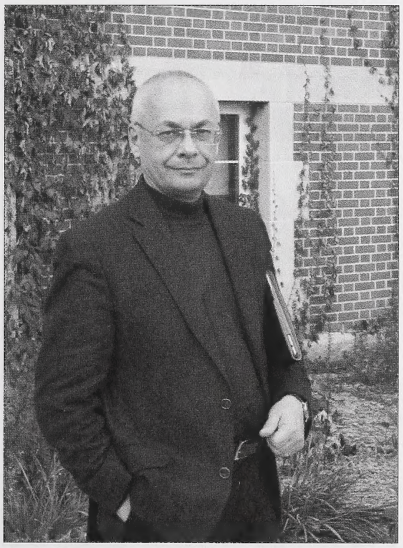

Volodymyr Kravchenko, new CIUS director

Ramsay Tompkins Visiting Professor in 2011–12. He is thus well known to the academic and broader community in Edmonton. In Ukraine, he has developed a reputation as an accomplished scholar, a strong administrator, and a successful teacher who has worked toward the revival of Ukrainian studies in eastern Ukraine.

Dr. Kravchenko obtained his Master's (Kharkiv, 1980), Candidate's (Kyiv, 1986), and Doctor of Sciences (Kyiv, 1997) degrees in history. His fields of specialization are Ukrainian historiography; the history of universities in Ukraine; regional and border studies; and the history of Kharkiv. He is the author of some 150 scholarly publications, including four monographs: a study of the historian Dmytro Bahalii (*D. I. Bagalei i ego vklad v izuchenie otechestvennoi istorii* [D. I. Bahalii and His Contribution to the Study of National History], Kharkiv, 1990); a historiographic study of the *Istoriia Rusiv* [History of the Rus' People] (*"Poema vol'noho narodu": "Istoriia Rusiv" ta ïï mistse v ukraïns'kii istoriohrafii* ["A Story of a Free People": *The History of the Rus' People* and its Place in Ukrainian Historiography], Kharkiv, 1996); a survey of Ukrainian historiography from the mid-eighteenth to the mid-nineteenth century (*Narysy z ukraïns'koï istoriohrafii epokhy natsional'noho Vidrodzhennia (druha polovyna XVIII–seredyna XIX st.* [Essays on Ukrainian Historiography of the Period of National Revival: From the Late Eighteenth to the Mid-Nineteenth Century], Kharkiv, 1996); a study of the border city of Kharkiv (*Khar'kov/Kharkiv: stolytsia Pohranychchia* [Kharkov/Kharkiv: A Border Capital], Vilnius, 2011), and, most recently, *Ukraïna, imperiia, Rosiia: vybrani statti z modernoï istoriï ta istoriohrafii* [Ukraine, Empire, Russia: Selected Articles on Modern History and Historiography], Kyiv, 2011).

Dr. Kravchenko has an impressive teaching record. He has long been affiliated with the Vasyl Karazin National University, where he began teaching in 1986. He has also held visiting professorships at several universities in Ukraine and abroad, including the Kyiv-Mohyla Academy National University (2003); the European University in St. Petersburg (2005); the Harvard

continued on page 3

Passing the CIUS *Bulava*

In Cossack Ukraine, the head man or *hetman* was selected by a General Military Council that included representatives of all ranks. Once the council agreed on a candidate, he was given the ceremonial mace or *bulava* that symbolized his authority.

In a way, there was a similar selection and passing of the *bulava* at CIUS this year. The selection process for the new CIUS director was quite inclusive and exhaustive. The Selection Committee included not only administrators and professors from the Faculty of Arts but also representatives of CIUS, the CIUS Advisory Council, and the Ukrainian community. This committee narrowed down the list of applicants to a final three.

Each candidate was invited to campus for a public academic lecture, a public vision presentation and, of course, a formal interview. During their visits, the candidates met with CIUS staff and interested faculty members. Each candidate was featured in *Ukrainian News*, Edmonton's Ukrainian newspaper. The university community and the public at large were also given the opportunity to write evaluations of the candidates that were subsequently presented to the Selection Committee.

After this exhaustive selection process, the *bulava* was passed to Dr. Volodymyr Kravchenko of the Kharkiv National University. My relationship with Volodymyr goes back to 1999. At that time, Michael and Daria Kowalsky had just made a pledge to increase their endowment fund to $2,000,000 in order to establish the Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine. As they paid out this commitment in installments between 1998 and 2000, I sought a reliable partner in eastern Ukraine. In 1999 I issued a call for proposals and was particularly impressed with the response of a scholar completely unknown to me—Volodymyr Kravchenko. After additional correspondence and a face-to-face meeting in Ukraine, I became convinced that Professor Kravchenko was the key to our program's success in eastern Ukraine.

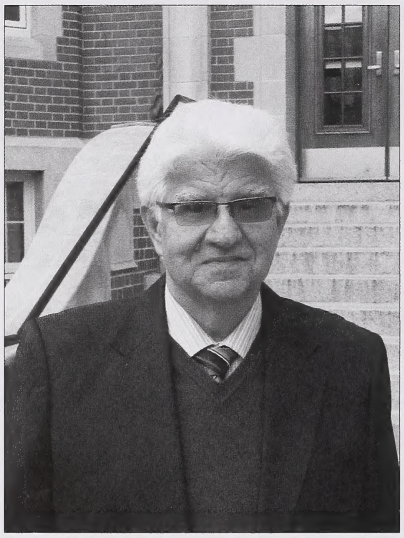

Zenon Kohut, outgoing CIUS director

My decision proved amply justified. In 2000, Volodymyr was able to establish the Kowalsky Eastern Institute of Ukrainian Studies at the V. N. Karazin National University of Kharkiv. In the ensuing decade, the Kowalsky Eastern Institute devoted its efforts to establishing and expanding a modern intellectual space in eastern Ukraine, developing international academic contacts, and encouraging young people to take up Ukrainian studies. To that end, the Institute carried out a very ambitious program of scholarly research, publications, conferences, and symposia. Much of this success was due to Volodymyr Kravchenko's leadership and organizational abilities. At the same time, he became a scholar of outstanding international repute (a fuller biography appears elsewhere in this issue of the *Newsletter*).

In passing the CIUS *bulava* to Volodymyr, I am confident that CIUS has a bright future. I congratulate Volodymyr on his many achievements, including his appointment as director of CIUS. For my part, I look forward to continuing to direct the program that I initiated, the Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine, and to performing any other duties that may be assigned to me by the new director. I will, of course, continue to be a professor in the Department of History and Classics.

Since this is my last column as director of CIUS, I would like to reiterate that it has been my privilege to serve as director for more than eighteen years. During that time, I have endeavoured to promote the development of Ukrainian studies in Canada, Ukraine, and the world. I strove to make CIUS a viable and vibrant institution. The many achievements of the last eighteen years would not have been possible without the work of outstanding colleagues and staff. I also thank my family, friends, donors, and Ukrainian community members who have given me such outstanding support. I wish Volodymyr Kravchenko every success, and I offer any assistance I can provide in making the transition as smooth and effective as possible. The CIUS *bulava* is in excellent hands.

New CIUS Director

Continued from page 1

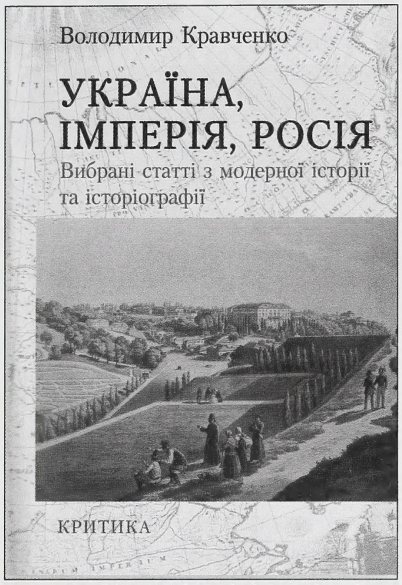

A recent publication by Volodymyr Kravchenko titled "Ukraïna, imperiia, Rosiia: Vybrani statti z modernoï istoriï ta istoriohrafii" [Ukraine, Empire, Russia: Selected Articles on Modern History and Historiography]

Ukrainian Summer Institute (2006); Helsinki University (2010), and, most recently, the University of Alberta (2011–12).

Dr. Kravchenko has been both an initiator and an active participant in various scholarly projects. He is the founding editor and editor-in-chief of the journal *Skhid-Zakhid* (East-West) and serves on the editorial boards of the scholarly journals *Harvard Ukrainian Studies*, *Journal of Ukrainian Studies*, and *Ukraïna Moderna*). He is a member of the Advisory Council of the Mykhailo Hrushevsky Institute of Ukrainian Archaeography and Source Studies, National Academy of Sciences of Ukraine; founder of the D. I. Bahalii Research Centre for Ukrainian Studies at the Karazin University; and founding board member and first president of the International Association for the Humanities. Dr. Kravchenko was also chair of the Department of History and Museum Studies at the Kharkiv National Academy of Culture (1999–2001); director and editor-in-chief of a project to publish selected works of Dmytro Bahalii in six volumes (1999–2009); director of a state research program on collective identities in the Ukrainian-Russian borderland (2005–12); and a founding board member of the National Committee of Historians of Ukraine (2006).

Dr. Kravchenko has received numerous awards in the course of his academic career, including the John Kolasky Memorial Fellowship (CIUS, 2002 and 2008), the Eugene and Daymel Shklar Research Fellowship (Harvard University, 2001), "Best Lecturer in the Humanities" from the Kharkiv regional administration (2000), the Petro Mohyla Award of the Ministry of Education and Science of Ukraine (2004), and the Solomea Pavlychko Prize of the American Council of Learned Societies (2010).

Zenon Kohut passing the bulava to Volodymyr Kravchenko

Canadian Institute of Ukrainian Studies

4-30 Pembina Hall
University of Alberta
Edmonton, AB
T6G 2H8

Telephone: (780) 492–2972
FAX: (780) 492–4967
E-mail: cius@ualberta.ca
CIUS Web site: www.cius.ca

CIUS Newsletter
Reprints permitted with acknowledgement
ISSN 1485–7979
Publication Mail Agreement No. 40065596

Editors: Bohdan Klid, Mykola Soroka, and Myroslav Yurkevich
Ukrainian translation: Mykola Soroka
Design and layout: Peter Matilainen

To contact the CIUS Toronto Office (Internet Encyclopedia of Ukraine Project, *Journal of Ukrainian Studies*, CIUS Press, or Peter Jacyk Centre), please write c/o:

256 McCaul Street, Rm. 302
University of Toronto
Toronto, ON
M5T 1W5

Telephone: (416) 978–6934
Fax: (416) 978–2672
E-mail: cius@utoronto.ca

New Publications

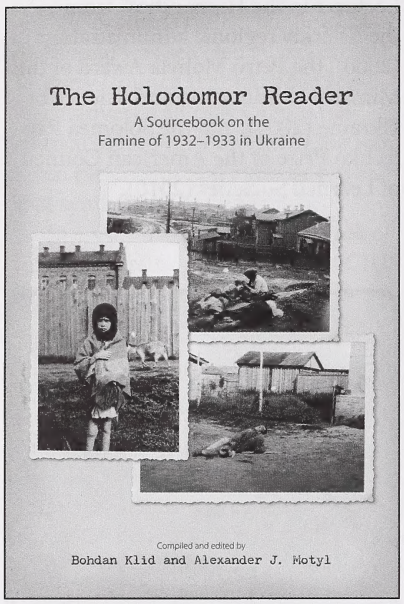

The Holodomor Reader: A Sourcebook on the Famine

On the occasion of the eightieth anniversary of the famine of 1932–33 in Ukraine, CIUS Press has published *The Holodomor Reader*, a sourcebook for English-language students and scholars. Compiled, edited, and with an introduction by Bohdan Klid and Alexander J. Motyl, *The Holodomor Reader* contains a comprehensive array of materials on the Holodomor, many of which have been translated especially for this publication. The materials are grouped in six sections: Scholarship; Legal Assessments, Findings, and Resolutions; Eyewitness Accounts and Memoirs; Survivor Testimonies, Memoirs, Diaries, and Letters; Documents; and Works of Literature. Each section is prefaced with introductory remarks describing the contents. The book also contains a bibliographic note and map showing the intensity of the famine by region.

Materials for the *Reader* were selected with three key aims in mind. The first was to offer a broad picture of the Holodomor by presenting a large number and variety of sources and writings. The second aim was to introduce readers to the context and consequences of the famine and to illustrate the many different ways in which it was perceived and treated by the international community, as well as by Ukrainian communities outside Soviet Ukraine. The third aim was to highlight the national characteristics and consequences of the famine and its relation to nationalism and the nationality question in the Soviet Union. The book's focus on this third aspect of the Holodomor, largely ignored in Western scholarship, reveals more clearly its genocidal nature.

The book, 431 pp. in length, is available from CIUS Press for $34.95 (paper) and $74.95 (cloth).

Armenians in Ukraine

The multilingual volume *Armenian-Ukrainian Historical Contacts: Papers of the International Conference held in Lviv, 29–31 May 2008* (*Virmeno-ukraïns'ki istorychni zv'iazky: materialy mizhnarodnoï naukovoï konferentsiï (L'viv, 29–31 travnia 2008)*, edited by Kevork Bardakjian, Frank Sysyn, and Andrii Yasinovsky and copublished by CIUS and the Ukrainian Catholic University of Lviv (UCU), was published in 2011. It is based on materials of a conference that CIUS cosponsored with the UCU and the Armenian Studies Program at the University of Michigan. This publication continues the CIUS tradition of studying Ukraine's relations with its neighbors and with the diverse peoples that have inhabited the Ukrainian lands. The book is dedicated to Professor Yaroslav Dashkevych, the great Lviv specialist in Armenian studies who played a major role in organizing the conference. He passed away soon afterwards, on 25 February 2010.

The editors' introductions, written in English and Ukrainian, discuss the context and proceedings of the conference, paying special attention to the significance of Lviv and of Professor Dashkevych in Armenian studies. The volume begins with an article (in Ukrainian and Armenian) by Yaroslav Dashkevych on the ancient Armenian community of Kyiv. Articles by Myron Kapral (in English) and Alexander Osipian (in Ukrainian) deal with the history of the Armenians of Lviv. Karina Pyvovarska writes (in Ukrainian) about the activities of the Armenian Revolutionary Federation in early Soviet Ukraine. Hasnik Stepanyan discusses Armeno-Kipchak literature (in Armenian), and Vardan Grigorian examines the manuscript tradition of the Armenians of Podilia (in Ukrainian). Konrad Siekierski deals with Armenian religiosity and cult objects (in Polish). Several articles treat the artistic legacy of the Armenians of Ukraine. Iryna Haiuk discusses museum holdings of

CIUS News

Publications Spur Discussions of Ukrainian History

In October 2011 Professor Serhii Plokhii, Mykhailo Hrushevsky Chair of Ukrainian History at Harvard University, visited Edmonton to participate in a launch of new CIUS Press publications and to speak about the Yalta Agreement of 1945 in the CIUS seminar series.

On 6 October, in his analysis of Mykhailo Hrushevsky's *History of Ukraine-Rus'* (volume 9, book 2, part 2), Dr. Plokhii compared the rise and decline of the Cossack state with the Ukrainian People's Republic. As Hrushevsky wrote his history, his thinking was influenced by the failure of the Ukrainian state of 1917–20. The main reason for the seventeenth-century failure, in his opinion, lay in the Cossack elite's betrayal of the masses and its concessions to the Muscovite administration. Hrushevsky's interpretation was shaped by his adherence to populism, which dominated nineteenth-century Ukrainian historiography. As Dr. Plokhii pointed out, the populist tradition was challenged in the early twentieth century by a new statist school, represented most notably by Viacheslav Lypynsky and elaborated by scholars in the Ukrainian diaspora.

Professor Plokhii's analysis of the populist-statist dichotomy informed his comments on the new book by Dr. Zenon Kohut, director of CIUS, *Making Ukraine: Studies on Political Culture, Historical Narrative, and Identity*. In his book, Dr. Kohut argues that the Ukrainian elite should be regarded not as mere exploiters but as leaders who failed because of unfavorable historical circumstances. He shows that the formation of Ukrainian identity was more complex than is usually believed. He stresses the importance of the legacy of Kyivan Rus' in developing Ruthenian identity; the evolution of the concept of Cossack Ukraine as a fatherland; the development of Ukrainian historiography from the *Synopsis* and the Cossack chronicles to the twentieth-century statist school; the struggle for Cossack rights and liberties; the ambiguous role of the concept of Little Russia; and recent relations between Ukraine and Russia.

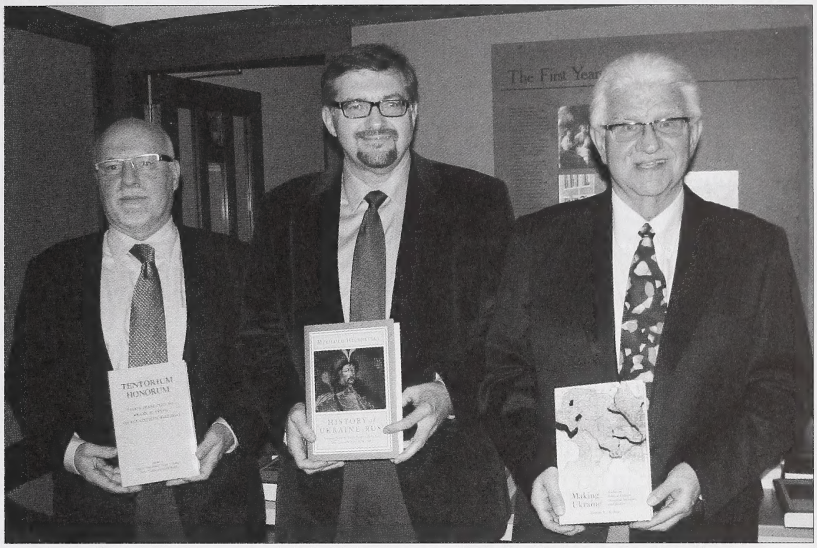

Launching new CIUS Press publications (l–r): Frank Sysyn, Serhii Plokhii, Zenon Kohut

Dr. Plokhii also referred to the populist-statist conflict in assessing the contribution to Ukrainian historical scholarship made by Dr. Frank Sysyn. *Tentorium honorum* is the title of a special issue of the *Journal of Ukrainian Studies* published by CIUS and presented to Professor Sysyn on the occasion of his sixtieth birthday. This is a collection of thirty-three historical essays. It also includes a biographical essay about Professor Sysyn, a select bibliography of his works, and thirty-four book reviews.

On 7 October Professor Plokhii spoke about the influence of the Yalta Agreement of 1945 on the postwar world order and, in particular, its impact on East European geopolitics. His presentation was based on his highly acclaimed book *Yalta: The Price of Peace* (2010). While, on the one hand, the Yalta Agreement gave rise to Eastern and Western spheres of influence and legitimized the repatriation of former Soviet citizens, on the other, it marked the beginning of a long-lasting global peace, demarcated stable political borders, and helped pave the way for the United Nations, with its mandate of guaranteeing collective security.

Both events were co-sponsored by CIUS and the Department of History and Classics, University of Alberta. Professor Plokhii was a researcher at CIUS for fifteen years before taking up his post at Harvard. He is the author of several works on modern Ukrainian and Russian history, including *Unmaking Imperial Russia* and *The Origins of the Slavic Nations*.

All three scholars presented their books before the Ukrainian community in Washington, D.C. (20 November 2011), an event co-organized with the Shevchenko Scientific Society (Washington chapter), the Washington Group, and the library at the Ukrainian Catholic National Shrine.

New Archaeological Finds in Baturyn

In 2011 the Canada-Ukraine archaeological expedition continued excavating the court of Hetman Ivan Mazepa in Honcharivka, a suburb of Baturyn. It was constructed before 1700 and burned during the destruction of Baturyn by Muscovite troops in 1708.

The masonry palace housed the private quarters of Mazepa and his wife, Hanna. A newly discovered ceramic tile features a relief cross with four cross-arms on a Renaissance shield, which has been tentatively identified as the coat of arms of Hanna Mazepa, a descendant of the noble Polovets family. It may have adorned a stove in her residence in the palace.

Archaeologists working at the site discovered fragments of costly seventeenth-century cut-glass wine goblets that were probably imported from Habsburg Silesia or Germany. One was decorated with a delicately engraved landscape. These finds of Bohemian or Venetian cut glass and painted porcelain tableware attest to the wealth and refined taste prevailing at the hetman's court, as well as to the vibrancy of Baturyn's Western commercial and cultural contacts.

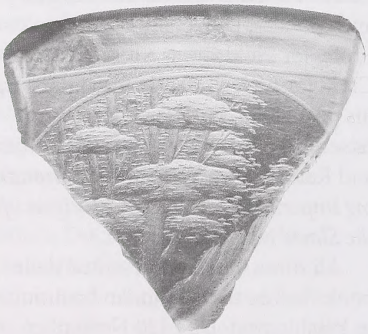

Fragment of a 17th-century glass wine goblet with engraved landscape, discovered in the hetman's quarters in 2011. Photo: V. Mezentsev.

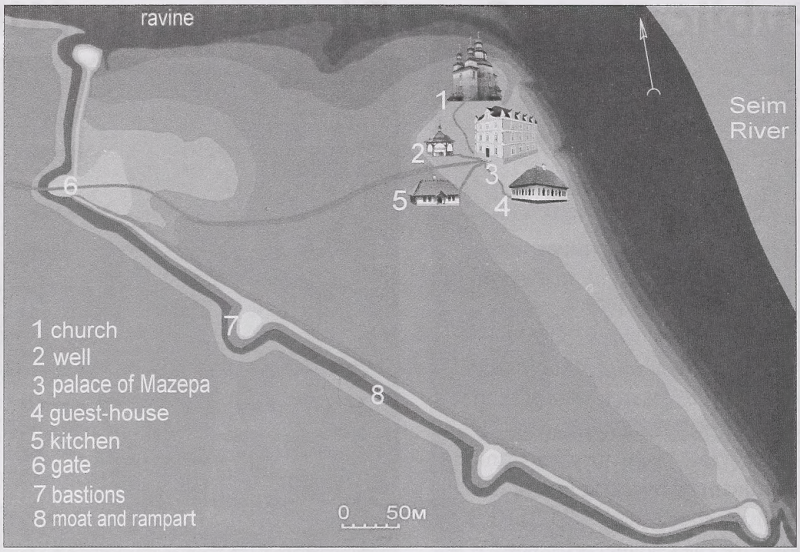

Plan of the fortified Mazepa villa in the Baturyn suburb of Honcharivka (before 1700) by Yu. Sytyi and V. Mezentsev. Computer graphic: S. Dmytriienko, 2011.

The expedition unearthed remnants of a dwelling that may have belonged to a well-off clerk working at the hetman's chancellery or archives. The remnants of a wooden court church were partially excavated. A fragment of a terracotta founder's plaque from the church bearing a Cyrillic inscription and the relief of a flower was found. The text acknowledges Mazepa for funding the construction of the church. A founder's plaque of the same kind with a complete similar inscription, also featuring Mazepa's armorial emblem surrounded with a relief wreath, was attached to the belfry (1702) of Chernihiv College. The inscription makes this a rare archaeological find and a valuable new historical source for Baturyn studies.

At the fortress, archaeologists uncovered the debris of a brick house that presumably belonged to a Cossack officer. Six musket bullets and a cannonball found there attest to its destruction in 1708.

The Baturyn project is co-sponsored by CIUS, the Shevchenko Scientific Society of America, and the Pontifical Institute of Medieval Studies (PIMS) in Toronto. Dr. Zenon Kohut (CIUS), an eminent historian of the Hetmanate, heads this undertaking. Dr. Volodymyr Kovalenko (University of Chernihiv) led the expedition. Dr. Volodymyr Mezentsev (CIUS), Professor Martin Dimnik (PIMS), and Huseyin Oylupinar (University of Alberta) are also engaged in the excavations and in the publication of the expedition's findings. The 2011 expedition involved seventy-five students and scholars from the universities and museums of Chernihiv, Nizhyn, Kyiv, Lviv, Melitopol (Ukraine), and Toronto and Edmonton (Canada).

Volodymyr Mezentsev
CIUS Toronto

Recent Activity of the Kowalsky Eastern Ukrainian Institute

In the course of the last academic year, the Kowalsky Eastern Ukrainian Institute (KEUI) at the Karazin National University of Kharkiv, supported by the Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine at CIUS, has been involved in a number of activities. It organized and held the twelfth all-Ukrainian student scholarly paper competition for the Kowalsky Award in Ukrainian Studies. The laureates of this year's competition were Mykola Khorolsky (Poltava)—first prize, Svitlana Trush (Kharkiv) and Iryna Miroshnychenko (Donetsk)—both second prize, Viktoriia Solodkina (Kharkiv)—third prize, and Kseniia Zborovska (Kyiv)—recognition prize.

Recipients of the Kowalsky Award in Ukrainian Studies

KEUI completed the next stage of its research on the Ukrainian-Russian frontier with the publication of a collective monograph by V. Kravchenko, O. Musiezdov, and O. Filippova, *Uiavlennia pro Prykordonnia ta praktyky ikh vykorystannia* [Concepts of the Frontier and Their Practical Application] (Vilnius: European Humanities University, 2012). The Institute published a new issue of the journal *Skhid-Zakhid* (East-West) concerning problems of urban studies in historical perspective and completed preparations for the publication of the next issue of the journal, which focuses on problems of neocolonialism and neoimperialism (scheduled for publication in late 2012–early 2013).

The Institute organized and conducted the following scholarly seminars: 1) a seminar on problems of reconceptualizing the history of early modern Eastern Europe (in cooperation with the Slavic-German expedition at Karazin University); 2) a seminar on the influence of the Byzantine tradition in Ukrainian intellectual history (in cooperation with Karazin University and the Department of Philology, Kharkiv State Pedagogical Institute); and 3) a seminar on the representation of Kyivan Rus' history in present-day Ukrainian historiography. It also organized a book launch of the new edition of Paul R. Magocsi's *History of Ukraine* (see the interview with this author on the Institute's website: http://keui.wordpress.com/2012/06/05/news-173/). The Institute continued to develop its recently established film collection and its scholarly library, as well as its website.

At the book launch of Paul Magocsi's History of Ukraine (l–r): Valerii Padiak, Paul Magocsi, Ivan Karpenko, Serhii Strashniuk, and Vasyl Tantsiura

Petro Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History and Society

Ukrainian history teachers participating in a round-table discussion

During the 2011–12 academic year the Petro Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History and Society, headed by Professor Yaroslav Hrytsak (Lviv), organized three round-table discussions held in Kyiv in October 2011, March and July 2012 for Ukrainian history teachers. The events were part of an international joint project, "Memories of Wars vs. Wars of Memories," co-founded by the MATRA Fund (Embassy of the Netherlands in Ukraine), with the participation of Timothy Snyder (Yale University), Oleg Budnitski (School of Advanced Economics, Moscow), Yuri Shapoval (Institute for Political Studies, Kyiv), Vladyslav Hrynevych (Institute for Political Studies, Kyiv), Grzegorz Motyka (Institute of National History, Warsaw), Karel Berkhoff (Center for Holocaust and Genocide Studies, Netherlands), and others.

Round-table discussion for Ukrainian history teachers in October 2011: Yaroslav Hrytsak (l) and Timothy Snyder (r)

The Program also organized a conference on Ukrainian-Italian relations in historical perspective, which took place on 19 December 2011 on the occasion of the 150th anniversary of Italian unification. It was organized by the Institute for Historical Research in co-operation with the Centre for Italian Culture at Lviv National University. Twenty scholars from Kyiv, Lviv, Ternopil, Lutsk, and Canada (Frank Sysyn) took part. The conference discussed Italian-Ukrainian relations, starting from early modern times with a special focus on "Italian contacts" of the Ukrainian national movement of the nineteenth and twentieth centuries. It concluded with current issues, above all, the labour emigration from Ukraine to Italy during the last twenty years.

A new issue of *Ukraïna moderna* (vol.18, 2011) focusing on borderlands in historical perspective was published and launched in Kyiv, Lviv, Uzhhorod, Ivano-Frankivsk, and Ternopil. To promote the journal, a new website was created to publish a weekly bulletin (editor: Yulia Kysla). A Polish translation of Ivan-Lysiak Rudnytskyi's essays (Iwan Łysiak-Rudnycki. *Między historią a polityką*; Wrocław, 2012) appeared in March 2012 as the first volume of a series titled "Ukrainian Political Thought," with subsequent launches in Warsaw, Cracow, and Wrocław. The faculty and editorial staff of the program worked actively to prepare the collected works of the historian and ethnographer Father Mykhailo Zubrytsky for publication (the first volume will appear in early 2013). They also completed editorial work on the memoirs of Dr. Adolf Slyz, which will be the first volume in a new series of Ukrainian memoirs.

Three doctoral students, Vladyslava Moskalets, Dominika Rank, and Kateryna Budzan, took part in the joint doctoral program of the Kyiv-Mohyla Academy National University and the Ukrainian Catholic University, which is supported by the Jacyk Program.

Ukrainian Canadian Program at CIUS: Moving Forward while Looking Back in Time

Jody Perrun (Royal Military College) speaking at the conference in Winnipeg

In 2011–12 the Kule Ukrainian Canadian Studies Centre (KUCSC) at CIUS continued to focus chiefly on the task of producing a multivolume scholarly history of Ukrainians in Canada, while supporting and initiating research in a variety of areas within the broad field of Ukrainian Canadian studies. Detailed and intensive editing of Orest Martynowych's account of the Ukrainian Canadian community during the interwar era is well under way, with new materials found in the course of producing the manuscript. The completed work will appear in two installments so as to preserve as much as possible of the original and extensive research. The objective is to provide an informed, comprehensive, and engaging narrative of the challenging but vibrant years between the First and Second World Wars. As part of its ongoing research on the period, the KUCSC has amassed extensive files on mainstream Canadian press coverage of Ukrainian issues from 1924 to 1939, copies of which will be deposited at the Ukrainian Canadian Archives and Museum of Alberta. The Centre is also compiling an in-depth chronology documenting the impressive theatrical activity of the interwar community. As both the press files and the chronology are being assembled in a digital format, they will constitute an extremely valuable resource for students and scholars in years to come.

In the meantime, the Kule Centre at CIUS has forged ahead, investigating Ukrainian life in Canada during the Second World War. In partnership with the Centre for Ukrainian Canadian Studies at the University of Manitoba and the Ukrainian Cultural and Educational Centre (Oseredok), the KUCSC organized a successful conference in Winnipeg on 11–12 November 2011 devoted to the war years. Titled "Becoming Canadians: Ukrainian Canadians and the Second World War," the well-attended event featured ten presentations by scholars from across Canada. Concurrently, the Kule Centre continues to direct work on a project examining the impact of the war on the Alberta Ukrainian community, while developing resources on other periods of Ukrainian Canadian history, including current community life and the most recent immigration.

Also of note is the steady progress being made by the Ukrainian Diaspora Studies Initiative, headed by Dr. Serge Cipko, whose book, *Ukrainians in Argentina, 1897–1950: The Making of a Community*, was published in early 2012.

Finally, the KUCSC continues to play an active role in building Ukrainian Canadian, Canadian, and Ukrainian studies libraries in Ukraine and around the world, while contributing to a host of projects and undertakings that address the Ukrainian experience in Canada.

Keeping Informed about the Work of the KUCSC

The Kule Ukrainian Canadian Studies Centre at CIUS issues two bulletins that provide information relevant to its areas of study. The first, "Field Notes from Ukrainian Canada," is a quarterly electronic newsletter that features details concerning research, publication, and conference activities pertaining to the history and cultural life of Ukrainians in Canada. The second, "Ukrainians Abroad: News and Views," is an irregular digital compilation of articles about Ukrainians in the world-wide diaspora. To subscribe to the former contact jbalan@ualberta.ca, and for the latter contact scipko@ualberta.ca.

Research Program on Religion and Culture

A major undertaking of the program in 2011–12 was the preparation of an inventory of the archival collection of the Very Reverend Tymofiy Minenko (1929–2006). Father Minenko, who was born in Poltava, served the Ukrainian Orthodox Church as a priest in both the United States and Canada. He was entrusted with pastoral work in such major centres as New York, Toronto, and Winnipeg. He served the Ukrainian Orthodox Church of Canada (UOCC) in important capacities, including as editor of its newspaper, *Visnyk* (1975–85).

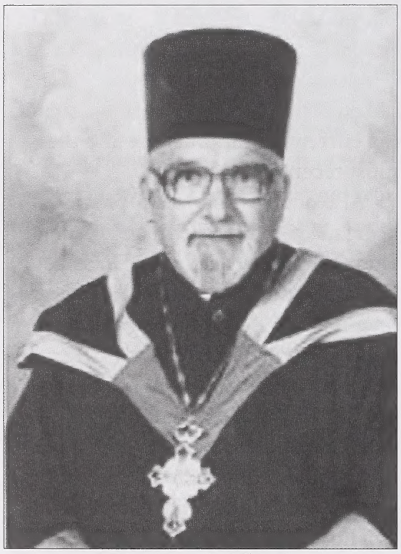

Father Tymofiy Minenko

Intensely interested in the history of Ukrainian Orthodoxy in the twentieth century, Father Minenko travelled to European archives and photocopied relevant documentation. He also obtained voluminous documentation from the consistorial records of the UOCC. He clipped articles from the press and collected publications, ephemera, and photographs relevant to Ukrainian Orthodox history in Ukraine and abroad.

In 2009 Father Minenko's son Mark donated his father's materials to the University of Alberta Archives. With some additional funding from the University's Endowment Fund for the Future and from the Social Sciences and Humanities Research Council, the Research Program on Religion and Culture hired Dr. Taras Kurylo to inventory the entire collection. This work was completed in April 2012.

The Minenko collection is huge, comprising more than two thousand files in 119 archival boxes. Its particular strengths are in the history of the Ukrainian Orthodox churches during World War II and in the postwar diaspora. One researcher who looked at the inventory enthused that the collection is a "Klondike" for scholars of twentieth-century Ukrainian Orthodoxy. The collection is open to researchers. A copy of the inventory may be obtained from the director of the Research Program on Religion and Culture, Professor John-Paul Himka (jhimka@ualberta.ca).

In addition, the program's Sanctuary Project photographed more than a hundred Ukrainian churches in Alberta and Saskatchewan in the summer of 2011.

Stasiuk Program for the Study of Contemporary Ukraine

The most important event of 2011–12 for the Stasiuk Program was the workshop "Independent Ukraine: Twenty Years On," co-organized with the University of Cambridge and the University of Western Ontario. The workshop, hosted by Cambridge Ukrainian Studies, took place at the University of Cambridge on 7–8 December 2011. It featured a keynote address by Oles Donii, a student leader in 1989–91 and currently a parliamentary deputy, and panels on economics, culture and society, and politics. The idea for the workshop derived from meetings held last spring between the director of the Stasiuk Program, Professor David R. Marples, and Professor Marta Dyczok of the University of Western Ontario. The fundamentals of organization were the responsibility of Dr. Rory Finnin, director of the Ukrainian Studies program at the University of Cambridge, assisted by Tanya Zaharchenko, a doctoral student in Ukrainian literature at Cambridge. Sponsors included the Peter Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History and Society. Speakers attended from the United Kingdom, Canada, the United States, and Ukraine. Full details of the conference can be found at: http://timescape.mml.cam.ac.uk/ref35/independent%20ukraine%20workshop.html.

Throughout the year, lively articles were posted and debates took place on the Stasiuk blog site, Current Politics in Ukraine. Its featured contributor was once again the Ukrainian political analyst Mykola Riabchuk. Articles on the popular site drew many visitors, and articles were republished in a variety of venues, including the Stasiuk Program partner Open Democracy Russia, the *Kyiv Post*, and the *Ukrainian Weekly*. A compilation of Mr. Riabchuk's articles for the site, edited by David Marples, has been published as a new book: *Gleichschaltung: Authoritarian Consolidation in Ukraine, 2010–2012* (Kyiv: K.I.S., 2012). Two students assisted with research for articles published on the site by Dr. Marples: Oleksandr Melnyk, Ph.D. candidate at the University of Toronto, and Eduard Baidaus, Ph.D. candidate at the University of Alberta.

British Expert Speaks on Challenges and Prospects of Ukrainian-Russian Relations

Co-organized by CIUS and the Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton, the forty-sixth Shevchenko lecture at the University of Alberta was given by James Sherr, a senior fellow of the Russia and Eurasia Programme at the Royal Institute of International Affairs (London), who spoke on "Ukraine and the Russian Question" (9 March 2012).

Mr. Sherr analyzed the Russian factor in the current Ukrainian historical and political situation. Speaking about the legacy of Kyivan Rus′ which Russians claim as the wellspring of the imperial tradition constructed by their eighteenth-century tsars, he noted that while some specifics of the Russo-Ukrainian relationship may have changed with Ukraine's declaration of independence in 1991, its fundamental nature has not. He referred in particular to the complex issue of identity, which has been at the core of recurring tensions between the two nations. Citing Vladimir Putin's recent article on the national question in Russia, Sherr noted its concept of a common Russian civilization with the Russian nation as its constituent core. This notion has invariably served to justify imperial expansion into neighbouring regions.

Mr. Sherr argued that there have been no significant changes in Russia's attitude toward Ukraine since the collapse of the Soviet Union. Recovering from what Putin called the "greatest geopolitical catastrophe of the twentieth century," today's Russian leadership seeks to restore Moscow's former "sphere of influence" and recapture the proud past of the Russian imperial state. The recent war with Georgia, the territorial provocations at Tuzla, the use of energy as a political tool, and attempts to thwart Ukraine's European aspirations are all indications of Russia's real intentions with regard to

James Sherr presenting the forty-sixth Shevchenko lecture in Edmonton

Ukraine. Russia certainly feels threatened because of its loss of superpower status, said Mr. Sherr, but it is concerned above all to maintain its imperial legacy and identity, not least by developing an increasingly authoritarian political culture. Putin's anti-Western attitude and traditional Soviet-era beliefs strike a responsive chord with many Russians, which allows him to advance his current political agenda while Europe and other Western countries are preoccupied with their own economic and political problems.

Mr. Sherr argued that it is in the best interest of the Euro-Atlantic democracies to preserve an independent Ukraine and promote the development of its civil society and cultural institutions. He emphasized that Ukraine's sovereignty must be respected in accordance with international law. A democratic and European Ukraine would thus serve as a model to democratize Russia, which will otherwise remain a source of authoritarianism in the region.

Mr. Sherr concluded that the greatest threat to Ukraine is Ukraine itself. Despite ongoing attempts by the West to encourage political and economic reforms, Ukraine has largely squandered these opportunities. It failed to act on its proclaimed European aspirations, entailing a market economy and political democracy, and remained mired in post-Soviet inertia, a non-transparent business culture, and a drift toward authoritarianism.

Between 1995 and May 2008, James Sherr was a fellow of the former Conflict Studies Research Centre of the Defence Academy of the UK and is a member of the Social Studies Faculty of Oxford University. He has been a long-standing adviser to governments in the UK and the EU and to NATO, and advised Ukraine for many years on defence/security sector reform and related issues. His publications include *Russia and the West: A Reassessment* (2008) and *The Mortgaging of Ukraine's Independence* (2010).

Your donations help CIUS maintain high standards in Ukrainian education, scholarship, and publishing.

CIUS Seminars and Lectures at the University of Alberta (2011–12)

6 October. Serhii Plokhii (Department of History, Harvard University), "Histories Old and New: New Publications from CIUS Press." Lecture given at book launch of vol. 9, book 2, part 2 of Mykhailo Hrushevsky, *History of Ukraine-Rus'* (co-sponsored by the Department of History and Classics)

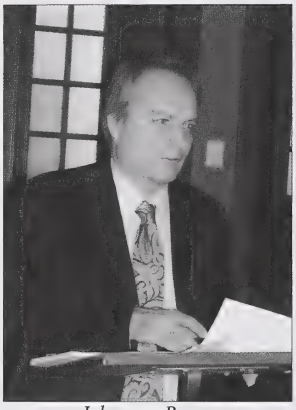

Johannes Remy

7 October. Serhii Plokhy (Department of History, Harvard University), "The World According to Yalta: How Did They Make It?" (co-sponsored by the Department of History and Classics)

20 October. Anna Pidgorna (Department of Music, University of Calgary), "The Making of an Opera: On the Eve of Ivan Kupalo" (co-sponsored by the Peter and Doris Kule Centre for Ukrainian and Canadian Folklore)

24 November. Panel on "The 1932–1933 Ukrainian Famine: Recent Perspectives" (co-sponsored by the Department of History and Classics): John-Paul Himka (Department of History and Classics; CIUS), "Recent Literature on the Ukrainian Famine of 1932–33: The Problem of Sacralization"; Bohdan Klid (CIUS; Department of History and Classics), "Stalin, Nationalism, and the 1932–33 Famine in Ukraine and the Kuban"; Danielle Granville (Brasenose College, Oxford University), "Ukrainian Diaspora Activism and the Politics of Holodomor Recognition"

Anna Pidgorna

8 December. Johannes Remy (Institute of European, Russian, and Eurasian Studies, Carleton University), "The Ukrainian Question in the Russian Empire from the 1840s to the 1870s: New Archival Findings" (co-sponsored by the Department of History and Classics)

Virlana Tkacz

2 February. Virlana Tkacz (Yara Arts Group, La MaMa Experimental Theater, New York), "The Yara Arts Group: Dream and Destination" (co-sponsored by the Peter and Doris Kule Centre for Ukrainian and Canadian Folklore)

9 March. James Sherr (Russia and Eurasia Programme, Royal Institute of International Affairs), "Ukraine and the Russian Question" (46th Annual Shevchenko Lecture)

14 March. Mykola Riabchuk (political analyst and writer, Kyiv), "In Bed with the Elephant: Ukrainian-Russian 'Asymmetric' Relations"

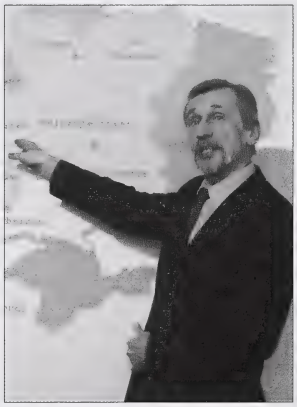

Mykola Riabchuk

22 March. Andriy Kruglashov (Department of Political Science and Public Administration, Yurii Fedkovych National University of Chernivtsi), "Political Manipulations in Ukraine's Presidential Elections, 2004–5 and 2009–10"

3 April. Book launch of Serge Cipko, *Ukrainians in Argentina, 1897–1950: The Making of a Community* (co-sponsored by the Department of History and Classics)

17 April. Volodymyr Kravchenko (Department of Ukrainian Studies, Vasyl Karazin National University of Kharkiv), "Border Studies and Ukrainian History" (co-sponsored by the Department of History and Classics)

Your gifts to CIUS are an investment in the future of Ukrainian Studies

CIUS News

Publications Spur Discussions of Ukrainian History

In October 2011 Professor Serhii Plokhii, Mykhailo Hrushevsky Chair of Ukrainian History at Harvard University, visited Edmonton to participate in a launch of new CIUS Press publications and to speak about the Yalta Agreement of 1945 in the CIUS seminar series.

On 6 October, in his analysis of Mykhailo Hrushevsky's *History of Ukraine-Rus'* (volume 9, book 2, part 2), Dr. Plokhii compared the rise and decline of the Cossack state with the Ukrainian People's Republic. As Hrushevsky wrote his history, his thinking was influenced by the failure of the Ukrainian state of 1917–20. The main reason for the seventeenth-century failure, in his opinion, lay in the Cossack elite's betrayal of the masses and its concessions to the Muscovite administration. Hrushevsky's interpretation was shaped by his adherence to populism, which dominated nineteenth-century Ukrainian historiography. As Dr. Plokhii pointed out, the populist tradition was challenged in the early twentieth century by a new statist school, represented most notably by Viacheslav Lypynsky and elaborated by scholars in the Ukrainian diaspora.

Launching new CIUS Press publications (l–r): Frank Sysyn, Serhii Plokhii, Zenon Kohut

Professor Plokhii's analysis of the populist-statist dichotomy informed his comments on the new book by Dr. Zenon Kohut, director of CIUS, *Making Ukraine: Studies on Political Culture, Historical Narrative, and Identity*. In his book, Dr. Kohut argues that the Ukrainian elite should be regarded not as mere exploiters but as leaders who failed because of unfavorable historical circumstances. He shows that the formation of Ukrainian identity was more complex than is usually believed. He stresses the importance of the legacy of Kyivan Rus' in developing Ruthenian identity; the evolution of the concept of Cossack Ukraine as a fatherland; the development of Ukrainian historiography from the *Synopsis* and the Cossack chronicles to the twentieth-century statist school; the struggle for Cossack rights and liberties; the ambiguous role of the concept of Little Russia; and recent relations between Ukraine and Russia.

Dr. Plokhii also referred to the populist-statist conflict in assessing the contribution to Ukrainian historical scholarship made by Dr. Frank Sysyn. *Tentorium honorum* is the title of a special issue of the *Journal of Ukrainian Studies* published by CIUS and presented to Professor Sysyn on the occasion of his sixtieth birthday. This is a collection of thirty-three historical essays. It also includes a biographical essay about Professor Sysyn, a select bibliography of his works, and thirty-four book reviews.

On 7 October Professor Plokhii spoke about the influence of the Yalta Agreement of 1945 on the postwar world order and, in particular, its impact on East European geopolitics. His presentation was based on his highly acclaimed book *Yalta: The Price of Peace* (2010). While, on the one hand, the Yalta Agreement gave rise to Eastern and Western spheres of influence and legitimized the repatriation of former Soviet citizens, on the other, it marked the beginning of a long-lasting global peace, demarcated stable political borders, and helped pave the way for the United Nations, with its mandate of guaranteeing collective security.

Both events were co-sponsored by CIUS and the Department of History and Classics, University of Alberta. Professor Plokhii was a researcher at CIUS for fifteen years before taking up his post at Harvard. He is the author of several works on modern Ukrainian and Russian history, including *Unmaking Imperial Russia* and *The Origins of the Slavic Nations*.

All three scholars presented their books before the Ukrainian community in Washington, D.C. (20 November 2011), an event co-organized with the Shevchenko Scientific Society (Washington chapter), the Washington Group, and the library at the Ukrainian Catholic National Shrine.

New Archaeological Finds in Baturyn

In 2011 the Canada-Ukraine archaeological expedition continued excavating the court of Hetman Ivan Mazepa in Honcharivka, a suburb of Baturyn. It was constructed before 1700 and burned during the destruction of Baturyn by Muscovite troops in 1708.

The masonry palace housed the private quarters of Mazepa and his wife, Hanna. A newly discovered ceramic tile features a relief cross with four cross-arms on a Renaissance shield, which has been tentatively identified as the coat of arms of Hanna Mazepa, a descendant of the noble Polovets family. It may have adorned a stove in her residence in the palace.

Archaeologists working at the site discovered fragments of costly seventeenth-century cut-glass wine goblets that were probably imported from Habsburg Silesia or Germany. One was decorated with a delicately engraved landscape. These finds of Bohemian or Venetian cut glass and painted porcelain tableware attest to the wealth and refined taste prevailing at the hetman's court, as well as to the vibrancy of Baturyn's Western commercial and cultural contacts.

Fragment of a 17th-century glass wine goblet with engraved landscape, discovered in the hetman's quarters in 2011. Photo: V. Mezentsev.

Plan of the fortified Mazepa villa in the Baturyn suburb of Honcharivka (before 1700) by Yu. Sytyi and V. Mezentsev. Computer graphic: S. Dmytriienko, 2011.

The expedition unearthed remnants of a dwelling that may have belonged to a well-off clerk working at the hetman's chancellery or archives. The remnants of a wooden court church were partially excavated. A fragment of a terracotta founder's plaque from the church bearing a Cyrillic inscription and the relief of a flower was found. The text acknowledges Mazepa for funding the construction of the church. A founder's plaque of the same kind with a complete similar inscription, also featuring Mazepa's armorial emblem surrounded with a relief wreath, was attached to the belfry (1702) of Chernihiv College. The inscription makes this a rare archaeological find and a valuable new historical source for Baturyn studies.

At the fortress, archaeologists uncovered the debris of a brick house that presumably belonged to a Cossack officer. Six musket bullets and a cannonball found there attest to its destruction in 1708.

The Baturyn project is co-sponsored by CIUS, the Shevchenko Scientific Society of America, and the Pontifical Institute of Medieval Studies (PIMS) in Toronto. Dr. Zenon Kohut (CIUS), an eminent historian of the Hetmanate, heads this undertaking. Dr. Volodymyr Kovalenko (University of Chernihiv) led the expedition. Dr. Volodymyr Mezentsev (CIUS), Professor Martin Dimnik (PIMS), and Huseyin Oylupinar (University of Alberta) are also engaged in the excavations and in the publication of the expedition's findings. The 2011 expedition involved seventy-five students and scholars from the universities and museums of Chernihiv, Nizhyn, Kyiv, Lviv, Melitopol (Ukraine), and Toronto and Edmonton (Canada).

Volodymyr Mezentsev
CIUS Toronto

Recent Activity of the Kowalsky Eastern Ukrainian Institute

In the course of the last academic year, the Kowalsky Eastern Ukrainian Institute (KEUI) at the Karazin National University of Kharkiv, supported by the Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine at CIUS, has been involved in a number of activities. It organized and held the twelfth all-Ukrainian student scholarly paper competition for the Kowalsky Award in Ukrainian Studies. The laureates of this year's competition were Mykola Khorolsky (Poltava)—first prize, Svitlana Trush (Kharkiv) and Iryna Miroshnychenko (Donetsk)—both second prize, Viktoriia Solodkina (Kharkiv)—third prize, and Kseniia Zborovska (Kyiv)—recognition prize.

Recipients of the Kowalsky Award in Ukrainian Studies

KEUI completed the next stage of its research on the Ukrainian-Russian frontier with the publication of a collective monograph by V. Kravchenko, O. Musiezdov, and O. Filippova, *Uiavlennia pro Prykordonnia ta praktyky ikh vykorystannia* [Concepts of the Frontier and Their Practical Application] (Vilnius: European Humanities University, 2012). The Institute published a new issue of the journal *Skhid-Zakhid* (East-West) concerning problems of urban studies in historical perspective and completed preparations for the publication of the next issue of the journal, which focuses on problems of neocolonialism and neoimperialism (scheduled for publication in late 2012–early 2013).

The Institute organized and conducted the following scholarly seminars: 1) a seminar on problems of reconceptualizing the history of early modern Eastern Europe (in cooperation with the Slavic-German expedition at Karazin University); 2) a seminar on the influence of the Byzantine tradition in Ukrainian intellectual history (in cooperation with Karazin University and the Department of Philology, Kharkiv State Pedagogical Institute); and 3) a seminar on the representation of Kyivan Rus' history in present-day Ukrainian historiography. It also organized a book launch of the new edition of Paul R. Magocsi's *History of Ukraine* (see the interview with this author on the Institute's website: http://keui.wordpress.com/2012/06/05/news-173/). The Institute continued to develop its recently established film collection and its scholarly library, as well as its website.

At the book launch of Paul Magocsi's History of Ukraine (l–r): Valerii Padiak, Paul Magocsi, Ivan Karpenko, Serhii Strashniuk, and Vasyl Tantsiura

Petro Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History and Society

Ukrainian history teachers participating in a round-table discussion

During the 2011–12 academic year the Petro Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History and Society, headed by Professor Yaroslav Hrytsak (Lviv), organized three round-table discussions held in Kyiv in October 2011, March and July 2012 for Ukrainian history teachers. The events were part of an international joint project, "Memories of Wars vs. Wars of Memories," co-founded by the MATRA Fund (Embassy of the Netherlands in Ukraine), with the participation of Timothy Snyder (Yale University), Oleg Budnitski (School of Advanced Economics, Moscow), Yuri Shapoval (Institute for Political Studies, Kyiv), Vladyslav Hrynevych (Institute for Political Studies, Kyiv), Grzegorz Motyka (Institute of National History, Warsaw), Karel Berkhoff (Center for Holocaust and Genocide Studies, Netherlands), and others.

Round-table discussion for Ukrainian history teachers in October 2011: Yaroslav Hrytsak (l) and Timothy Snyder (r)

The Program also organized a conference on Ukrainian-Italian relations in historical perspective, which took place on 19 December 2011 on the occasion of the 150th anniversary of Italian unification. It was organized by the Institute for Historical Research in co-operation with the Centre for Italian Culture at Lviv National University. Twenty scholars from Kyiv, Lviv, Ternopil, Lutsk, and Canada (Frank Sysyn) took part. The conference discussed Italian-Ukrainian relations, starting from early modern times with a special focus on "Italian contacts" of the Ukrainian national movement of the nineteenth and twentieth centuries. It concluded with current issues, above all, the labour emigration from Ukraine to Italy during the last twenty years.

A new issue of *Ukraïna moderna* (vol.18, 2011) focusing on borderlands in historical perspective was published and launched in Kyiv, Lviv, Uzhhorod, Ivano-Frankivsk, and Ternopil. To promote the journal, a new website was created to publish a weekly bulletin (editor: Yulia Kysla). A Polish translation of Ivan-Lysiak Rudnytskyi's essays (Iwan Łysiak-Rudnycki. *Między historią a polityką*; Wrocław, 2012) appeared in March 2012 as the first volume of a series titled "Ukrainian Political Thought," with subsequent launches in Warsaw, Cracow, and Wrocław. The faculty and editorial staff of the program worked actively to prepare the collected works of the historian and ethnographer Father Mykhailo Zubrytsky for publication (the first volume will appear in early 2013). They also completed editorial work on the memoirs of Dr. Adolf Slyz, which will be the first volume in a new series of Ukrainian memoirs.

Three doctoral students, Vladyslava Moskalets, Dominika Rank, and Kateryna Budzan, took part in the joint doctoral program of the Kyiv-Mohyla Academy National University and the Ukrainian Catholic University, which is supported by the Jacyk Program.

Ukrainian Canadian Program at CIUS: Moving Forward while Looking Back in Time

Jody Perrun (Royal Military College) speaking at the conference in Winnipeg

In 2011–12 the Kule Ukrainian Canadian Studies Centre (KUCSC) at CIUS continued to focus chiefly on the task of producing a multivolume scholarly history of Ukrainians in Canada, while supporting and initiating research in a variety of areas within the broad field of Ukrainian Canadian studies. Detailed and intensive editing of Orest Martynowych's account of the Ukrainian Canadian community during the interwar era is well under way, with new materials found in the course of producing the manuscript. The completed work will appear in two installments so as to preserve as much as possible of the original and extensive research. The objective is to provide an informed, comprehensive, and engaging narrative of the challenging but vibrant years between the First and Second World Wars. As part of its ongoing research on the period, the KUCSC has amassed extensive files on mainstream Canadian press coverage of Ukrainian issues from 1924 to 1939, copies of which will be deposited at the Ukrainian Canadian Archives and Museum of Alberta. The Centre is also compiling an in-depth chronology documenting the impressive theatrical activity of the interwar community. As both the press files and the chronology are being assembled in a digital format, they will constitute an extremely valuable resource for students and scholars in years to come.

In the meantime, the Kule Centre at CIUS has forged ahead, investigating Ukrainian life in Canada during the Second World War. In partnership with the Centre for Ukrainian Canadian Studies at the University of Manitoba and the Ukrainian Cultural and Educational Centre (Oseredok), the KUCSC organized a successful conference in Winnipeg on 11–12 November 2011 devoted to the war years. Titled "Becoming Canadians: Ukrainian Canadians and the Second World War," the well-attended event featured ten presentations by scholars from across Canada. Concurrently, the Kule Centre continues to direct work on a project examining the impact of the war on the Alberta Ukrainian community, while developing resources on other periods of Ukrainian Canadian history, including current community life and the most recent immigration.

Also of note is the steady progress being made by the Ukrainian Diaspora Studies Initiative, headed by Dr. Serge Cipko, whose book, *Ukrainians in Argentina, 1897–1950: The Making of a Community*, was published in early 2012.

Finally, the KUCSC continues to play an active role in building Ukrainian Canadian, Canadian, and Ukrainian studies libraries in Ukraine and around the world, while contributing to a host of projects and undertakings that address the Ukrainian experience in Canada.

Keeping Informed about the Work of the KUCSC

The Kule Ukrainian Canadian Studies Centre at CIUS issues two bulletins that provide information relevant to its areas of study. The first, "Field Notes from Ukrainian Canada," is a quarterly electronic newsletter that features details concerning research, publication, and conference activities pertaining to the history and cultural life of Ukrainians in Canada. The second, "Ukrainians Abroad: News and Views," is an irregular digital compilation of articles about Ukrainians in the world-wide diaspora. To subscribe to the former contact jbalan@ualberta.ca, and for the latter contact scipko@ualberta.ca.

Research Program on Religion and Culture

A major undertaking of the program in 2011–12 was the preparation of an inventory of the archival collection of the Very Reverend Tymofiy Minenko (1929–2006). Father Minenko, who was born in Poltava, served the Ukrainian Orthodox Church as a priest in both the United States and Canada. He was entrusted with pastoral work in such major centres as New York, Toronto, and Winnipeg. He served the Ukrainian Orthodox Church of Canada (UOCC) in important capacities, including as editor of its newspaper, *Visnyk* (1975–85).

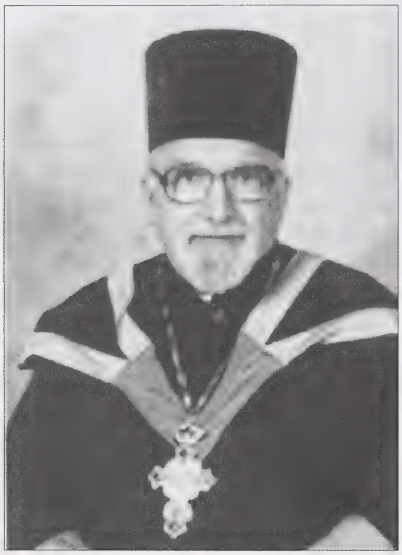

Father Tymofiy Minenko

Intensely interested in the history of Ukrainian Orthodoxy in the twentieth century, Father Minenko travelled to European archives and photocopied relevant documentation. He also obtained voluminous documentation from the consistorial records of the UOCC. He clipped articles from the press and collected publications, ephemera, and photographs relevant to Ukrainian Orthodox history in Ukraine and abroad.

In 2009 Father Minenko's son Mark donated his father's materials to the University of Alberta Archives. With some additional funding from the University's Endowment Fund for the Future and from the Social Sciences and Humanities Research Council, the Research Program on Religion and Culture hired Dr. Taras Kurylo to inventory the entire collection. This work was completed in April 2012.

The Minenko collection is huge, comprising more than two thousand files in 119 archival boxes. Its particular strengths are in the history of the Ukrainian Orthodox churches during World War II and in the postwar diaspora. One researcher who looked at the inventory enthused that the collection is a "Klondike" for scholars of twentieth-century Ukrainian Orthodoxy. The collection is open to researchers. A copy of the inventory may be obtained from the director of the Research Program on Religion and Culture, Professor John-Paul Himka (jhimka@ualberta.ca).

In addition, the program's Sanctuary Project photographed more than a hundred Ukrainian churches in Alberta and Saskatchewan in the summer of 2011.

Stasiuk Program for the Study of Contemporary Ukraine

The most important event of 2011–12 for the Stasiuk Program was the workshop "Independent Ukraine: Twenty Years On," co-organized with the University of Cambridge and the University of Western Ontario. The workshop, hosted by Cambridge Ukrainian Studies, took place at the University of Cambridge on 7–8 December 2011. It featured a keynote address by Oles Donii, a student leader in 1989–91 and currently a parliamentary deputy, and panels on economics, culture and society, and politics. The idea for the workshop derived from meetings held last spring between the director of the Stasiuk Program, Professor David R. Marples, and Professor Marta Dyczok of the University of Western Ontario. The fundamentals of organization were the responsibility of Dr. Rory Finnin, director of the Ukrainian Studies program at the University of Cambridge, assisted by Tanya Zaharchenko, a doctoral student in Ukrainian literature at Cambridge. Sponsors included the Peter Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History and Society. Speakers attended from the United Kingdom, Canada, the United States, and Ukraine. Full details of the conference can be found at: http://timescape.mml.cam.ac.uk/ref35/independent%20ukraine%20workshop.html.

Throughout the year, lively articles were posted and debates took place on the Stasiuk blog site, Current Politics in Ukraine. Its featured contributor was once again the Ukrainian political analyst Mykola Riabchuk. Articles on the popular site drew many visitors, and articles were republished in a variety of venues, including the Stasiuk Program partner Open Democracy Russia, the *Kyiv Post,* and the *Ukrainian Weekly*. A compilation of Mr. Riabchuk's articles for the site, edited by David Marples, has been published as a new book: *Gleichschaltung: Authoritarian Consolidation in Ukraine, 2010–2012* (Kyiv: K.I.S., 2012). Two students assisted with research for articles published on the site by Dr. Marples: Oleksandr Melnyk, Ph.D. candidate at the University of Toronto, and Eduard Baidaus, Ph.D. candidate at the University of Alberta.

British Expert Speaks on Challenges and Prospects of Ukrainian-Russian Relations

Co-organized by CIUS and the Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton, the forty-sixth Shevchenko lecture at the University of Alberta was given by James Sherr, a senior fellow of the Russia and Eurasia Programme at the Royal Institute of International Affairs (London), who spoke on "Ukraine and the Russian Question" (9 March 2012).

Mr. Sherr analyzed the Russian factor in the current Ukrainian historical and political situation. Speaking about the legacy of Kyivan Rus′ which Russians claim as the wellspring of the imperial tradition constructed by their eighteenth-century tsars, he noted that while some specifics of the Russo-Ukrainian relationship may have changed with Ukraine's declaration of independence in 1991, its fundamental nature has not. He referred in particular to the complex issue of identity, which has been at the core of recurring tensions between the two nations. Citing Vladimir Putin's recent article on the national question in Russia, Sherr noted its concept of a common Russian civilization with the Russian nation as its constituent core. This notion has invariably served to justify imperial expansion into neighbouring regions.

Mr. Sherr argued that there have been no significant changes in Russia's attitude toward Ukraine since the collapse of the Soviet Union. Recovering from what Putin called the "greatest geopolitical catastrophe of the twentieth century," today's Russian leadership seeks to restore Moscow's former "sphere of influence" and recapture the proud past of the Russian imperial state. The recent war with Georgia, the territorial provocations at Tuzla, the use of energy as a political tool, and attempts to thwart Ukraine's European aspirations are all indications of Russia's real intentions with regard to

James Sherr presenting the forty-sixth Shevchenko lecture in Edmonton

Ukraine. Russia certainly feels threatened because of its loss of superpower status, said Mr. Sherr, but it is concerned above all to maintain its imperial legacy and identity, not least by developing an increasingly authoritarian political culture. Putin's anti-Western attitude and traditional Soviet-era beliefs strike a responsive chord with many Russians, which allows him to advance his current political agenda while Europe and other Western countries are preoccupied with their own economic and political problems.

Mr. Sherr argued that it is in the best interest of the Euro-Atlantic democracies to preserve an independent Ukraine and promote the development of its civil society and cultural institutions. He emphasized that Ukraine's sovereignty must be respected in accordance with international law. A democratic and European Ukraine would thus serve as a model to democratize Russia, which will otherwise remain a source of authoritarianism in the region.

Mr. Sherr concluded that the greatest threat to Ukraine is Ukraine itself. Despite ongoing attempts by the West to encourage political and economic reforms, Ukraine has largely squandered these opportunities. It failed to act on its proclaimed European aspirations, entailing a market economy and political democracy, and remained mired in post-Soviet inertia, a non-transparent business culture, and a drift toward authoritarianism.

Between 1995 and May 2008, James Sherr was a fellow of the former Conflict Studies Research Centre of the Defence Academy of the UK and is a member of the Social Studies Faculty of Oxford University. He has been a long-standing adviser to governments in the UK and the EU and to NATO, and advised Ukraine for many years on defence/security sector reform and related issues. His publications include *Russia and the West: A Reassessment* (2008) and *The Mortgaging of Ukraine's Independence* (2010).

Your donations help CIUS maintain high standards in Ukrainian education, scholarship, and publishing.

CIUS Seminars and Lectures at the University of Alberta (2011–12)

6 October. Serhii Plokhii (Department of History, Harvard University), "Histories Old and New: New Publications from CIUS Press." Lecture given at book launch of vol. 9, book 2, part 2 of Mykhailo Hrushevsky, *History of Ukraine-Rus'* (co-sponsored by the Department of History and Classics)

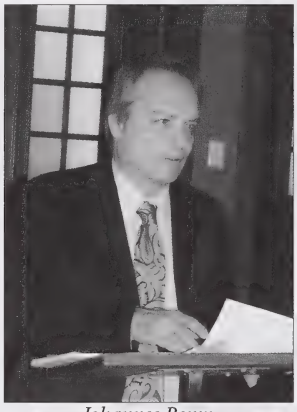

Johannes Remy

7 October. Serhii Plokhy (Department of History, Harvard University), "The World According to Yalta: How Did They Make It?" (co-sponsored by the Department of History and Classics)

20 October. Anna Pidgorna (Department of Music, University of Calgary), "The Making of an Opera: On the Eve of Ivan Kupalo" (co-sponsored by the Peter and Doris Kule Centre for Ukrainian and Canadian Folklore)

24 November. Panel on "The 1932–1933 Ukrainian Famine: Recent Perspectives" (co-sponsored by the Department of History and Classics): John-Paul Himka (Department of History and Classics; CIUS), "Recent Literature on the Ukrainian Famine of 1932–33: The Problem of Sacralization"; Bohdan Klid (CIUS; Department of History and Classics), "Stalin, Nationalism, and the 1932–33 Famine in Ukraine and the Kuban"; Danielle Granville (Brasenose College, Oxford University), "Ukrainian Diaspora Activism and the Politics of Holodomor Recognition"

Anna Pidgorna

8 December. Johannes Remy (Institute of European, Russian, and Eurasian Studies, Carleton University), "The Ukrainian Question in the Russian Empire from the 1840s to the 1870s: New Archival Findings" (co-sponsored by the Department of History and Classics)

Virlana Tkacz

2 February. Virlana Tkacz (Yara Arts Group, La MaMa Experimental Theater, New York), "The Yara Arts Group: Dream and Destination" (co-sponsored by the Peter and Doris Kule Centre for Ukrainian and Canadian Folklore)

9 March. James Sherr (Russia and Eurasia Programme, Royal Institute of International Affairs), "Ukraine and the Russian Question" (46th Annual Shevchenko Lecture)

14 March. Mykola Riabchuk (political analyst and writer, Kyiv), "In Bed with the Elephant: Ukrainian-Russian 'Asymmetric' Relations"

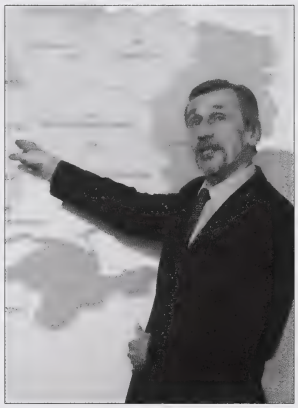

Mykola Riabchuk

22 March. Andriy Kruglashov (Department of Political Science and Public Administration, Yurii Fedkovych National University of Chernivtsi), "Political Manipulations in Ukraine's Presidential Elections, 2004–5 and 2009–10"

3 April. Book launch of Serge Cipko, *Ukrainians in Argentina, 1897–1950: The Making of a Community* (co-sponsored by the Department of History and Classics)

17 April. Volodymyr Kravchenko (Department of Ukrainian Studies, Vasyl Karazin National University of Kharkiv), "Border Studies and Ukrainian History" (co-sponsored by the Department of History and Classics)

Your gifts to CIUS are an investment in the future of Ukrainian Studies

CIUS Seminars and Lectures in Toronto (2011–12)

Wolodymyr Dylynsky Memorial Lecture Re-examines Myths about the OUN Generation

On 17 May 2012 Professor Myroslav Shkandrij of the University of Manitoba delivered the seventh annual Wolodymyr Dylynsky Memorial Lecture, sponsored by the Wolodymyr Dylynsky Memorial Endowment Fund at CIUS, the CIUS Toronto Office, and the St. Vladimir Institute in Toronto, which generously hosted the lecture.

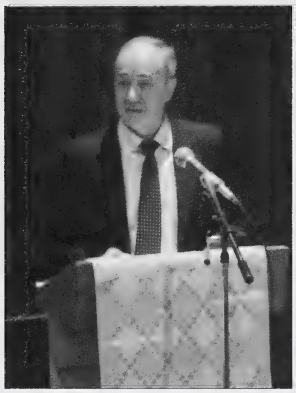

Myroslav Shkandrij

In his lecture, "Ukrainian Nationalism and the Myth of Rebirth," Professor Shkandrij examined the development of Ukrainian nationalism in the 1930s. He offered a new interpretation based on his reading of the often neglected literature of the interwar generation and of recent studies produced in Poland, Germany, Ukraine, and North America, as well as on his archival findings in Kyiv and Warsaw. He described the situation in which five to seven million western Ukrainians found themselves after the failed war of independence (1917–20), the new Polish state's refusal to honour promises that it would grant autonomy to western Ukraine, and that state's ensuing attempts to assimilate the Ukrainian population. It was from this population and the community of some 100,000 Ukrainian émigrés in interwar Central and Western Europe that cadres for the clandestine revolutionary Organization of Ukrainian Nationalists (OUN) were recruited.

Professor Shkandrij offered a description of three discrete Ukrainian nationalist currents: liberal-democratic; authoritarian, represented by the OUN; and the vehement call for an anti-humanist spiritual revolution espoused by Dmytro Dontsov, the editor of the influential journal *Vistnyk* (Herald, 1933–39). All three currents promoted similar myths and structures of thought, and Ukrainian émigré writers of the 1930s often shifted between them.

Professor Shkandrij presented three dominant and related myths found in the literary works of seven writers—Yevhen Malaniuk, Yurii Lypa, Olena Teliha, Leonid Mosendz, Oleh Olzhych, Ulas Samchuk, and Yurii Klen—most closely associated with the interwar OUN: palingenesis (rebirth), ancient Rome as a symbol of devotion to statehood and masculine vigour, and personal transformation or conversion. He showed how an examination of the way in which these writers imagined themselves and Ukraine's situation leads to a better understanding of the driving force behind the OUN's nationalism and described the evolution undergone by that organization and by the individual writers.

2011 Annual Ukrainian Famine Lecture

Dr. Norman Naimark delivered the Annual Ukrainian Famine Lecture at the University of Toronto on 16 November 2011. The speaker, who holds the Robert and Florence McDonnell Chair in East European History at Stanford University, is a renowned specialist in the history of Eastern Europe and the Soviet Union. He presented the capacity audience with a well-considered lecture on "The Ukrainian Holodomor: Stalin and Genocide" that expanded on themes developed in his recently published *Stalin's Genocides* (Princeton, 2010). The book deals in part with the Ukrainian Famine of 1932–33.

The speaker examined the genesis and evolution of the term "genocide," starting with its theoretical formulation by Raphael Lemkin. He considered Lemkin's efforts to endow the concept with international legal recognition as a criminal act. Ultimately, Lemkin was successful in getting the term recognized by the United Nations, albeit with a critical change—the omission of social and political groups from those who could be considered victims of genocide—brought about through Soviet lobbying efforts.

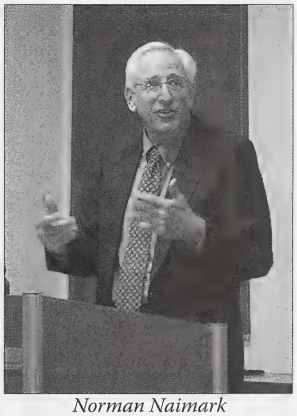

Norman Naimark

Dr. Naimark then discussed the centrality of Stalin's actions in causing the Holodomor. He noted Stalin's hostility to the Ukrainian peasantry as a backward, "inherently counter-revolutionary" caste much too attached to its Ukrainian identity. He also considered some of the legal issues involved in discussions of the Holodomor, adding that the ruling of the International Court of Justice on the Srebrenica massacre offers grounds for defining the Holodomor as a case of genocide, given the deliberate Soviet refusal to relieve famine conditions in Ukraine. In conclusion, Dr. Naimark argued that social and political groups should be included in the UN definition of genocide.

The event was sponsored by CIUS; the Centre for European, Russian and Eurasian Studies at the University of Toronto; the Petro Jacyk Program for the Study of Ukraine; the Canadian Foundation for Ukrainian Studies; and the Toronto Branch of the Ukrainian Canadian Congress. This event has been held every year since 1998, when James Mace delivered the inaugural lecture.

Danylo Husar Struk Programme in Ukrainian Literature

The lucky thirteenth annual Danylo Husar Struk Memorial Lecture was held at the University of Toronto on 18 May 2012. This year's lecture was delivered by Professor Valentyna Kharkhun of the Department of Ukrainian Literature at the Mykola Hohol State University of Nizhyn. Professor Kharkhun has particular expertise in two fields of Ukrainian literary studies: socialist realism in Ukrainian literature and Volodymyr Vynnychenko. During the 2011–12 academic year Professor Kharkhun worked in the archives of the Ukrainian Free Academy of Sciences in New York as a Fulbright Fellow, studying the Vynnychenko collection. In particular, she is preparing an edition of his previously unpublished correspondence. That publication will extend her considerable accomplishments in this field, where she has already produced a monograph titled *Roman Volodymyra Vynnychenka "Zapysky Kyrpatoho Mefistofelia": heneryka, semiosfera, imaholohiia* (Volodymyr Vynnychenko's Novel *Notes of the Snub-Nosed Mephistopheles*: Generics, Semantic Sphere, and Imagology; Nizhyn, 2011), scholarly essays, and a series of scholarly almanacs (four published to date) titled *Vynnychenkoznavchi zoshyty* that grow out of the ongoing seminar on the writer that she founded in Nizhyn.

The other area of her particular interest is socialist realism in Ukrainian literature. Her monograph on the subject, *Sotsrealistychnyi kanon v ukraïns'kii literaturi: heneza, rozvytok, modyfikatsii* (The Socialist Realist Canon in Ukrainian Literature: Genesis, Evolution, Modification; Nizhyn, 2009), has attracted considerable attention to this area of Ukrainian literary studies, which has, perhaps understandably, languished in neglect and disrepute since the collapse of the Soviet Union.

Valentyna Kharkhun

In her presentation for the Struk lecture, titled "Depictions of World War II in Ukrainian Socialist Realist Literature (1941–1943)," Kharkhun focused on works by three writers, Oleksandr Korniichuk, Pavlo Tychyna, and Oleksandr Dovzhenko, during the difficult early years of WWII, when the task of ideologically correct writing was largely to justify, explain, or excuse the unfortunate course of military developments. Although the topic elicited some initial skepticism from the audience, the talk itself generated a very lively discussion, which is the whole purpose of these public lectures. As with previous lectures, audio and video recordings of the presentation are available on the Struk Programme website: www.utoronto.ca/elul/Struk-mem/mem-lect-archive.html.

In Memoriam — Вічна їм пам'ять!

All members of CIUS staff are saddened by the passing of three major benefactors: Dr. Maria Fischer-Slysh (1922–2012), a generous donor to the Hrushevsky Translation Project; William Fedeyko (1911–2012), a founder of the Fedeyko Family Endowment Fund to support Ukrainian-Canadian studies; and Zenowia Boyko (1921–2011), a founder of the Ivan and Zenowia Boyko Endowment Fund.

Many members of our community have paid tribute to the memory of a friend, associate, or loved one who has passed away by making a donation to CIUS. We remember those in whose memory gifts have been received between 1 September 2011 and 31 July 2012:

Marian Arychuk
Maria Fedak
Justine Fedeyko
Mary Gretzan
Brian Henderson
Maria Pasicznyk
Roman Plawuszczak
Olga Prychodko
Maria and Oleksa Salmaniw
Edward Robert Wachowich
Mary Yacyshyn
John Zin

Student Exchange between the Ivan Franko National University of Lviv and the University of Alberta

The student exchange program between the Ivan Franko National University of Lviv (Lviv University) and the University of Alberta (U of A) has completed its sixth year. In the 2011–12 academic year, two exchange students from the Faculty of Mechanical Engineering at the University of Lviv, Vira Holiyan and Ihor Kotsiuba, studied at the U of A.

Both Ukrainian students noted the importance of the well-structured curriculum at the U of A, course options, private rather than public announcement of grades, the greater openness of Canadian professors, and active student participation in class. They emphasized that courses they attended at the U of A tended to be more oriented toward practice than those in Ukraine. The Ukrainian students liked the U of A campus, where all facilities are in one place. In Lviv, by contrast, university buildings are scattered across the city. U of A libraries were also convenient to use and usually had the required books available.

Both students stressed that they had little difficulty in working in English upon embarking on their studies here, partly because much of their language use centred on mathematical terminology, which is universal. In some cases exchange students from Ukraine had to devote several weeks to adjusting to the daily use of English upon their arrival in Canada. In everyday life, Ihor and Vira noted the comfort and convenience of Edmonton. They were impressed by Canadian hospitality and attracted by informal student culture, as manifested in casual clothing and eating habits.

U of A students Stephan Pacholok (Faculty of Science) and Dominika Lirette (Faculty of Arts) were recipients of the Ivan Franko School of Ukrainian Studies Ukraine Travel Award at CIUS.

Vira Holiyan

Ihor Kotsiuba

The two attended the summer course "Ukrainian through Its Living Culture" offered annually in Lviv for the past eleven years by the Ukrainian Culture, Language and Literature Program in the Department of Modern Languages and Cultural Studies at the U of A. They found studying in Lviv an unforgettable experience that allowed them to improve their ancestral language through immersion in an authentic Ukrainian-speaking environment and everyday experience. They attended regular classes taught by Dr. Alla Nedashkivska, walked around the city, attended plays and concerts, and went to cafes and restaurants. The students were charmed by the rich cultural life of Lviv and its historical sites. There were also very emotional moments when participants met their families, and Lviv was an excellent base from which to travel the country.

On 30 November 2011, all four students participated in the third seminar in the series "Ukraine and Canada as Witnessed by Students," which is organized to bring attention to the student exchange program between the U of A and Lviv University and other opportunities to study in Ukraine. The event was co-organized with the Alberta Society for the Advancement of Ukrainian Studies and the Ukrainian Students' Society. The establishment of the new University of Alberta-Ukraine Student Exchange Endowment Fund was announced at the seminar. CIUS regards the growth of the new fund as one of its priorities and encourages the community to expand the fund. The short-term goal is to increase its capital to $30,000 to fund one annual scholarship of $1,000. The long-term goal is to reach $100,000, which could provide two annual scholarships of about $1,800 each. Currently, this amount would suffice to cover the cost of travel between Ukraine and Edmonton. (If writing a cheque, please specify that it is in support of this program.) For further information, please contact CIUS by phone at (780) 492-2972 or by e-mail (cius@ualberta.ca).

Suchowersky Fellows Take Advantage of Research Opportunities in Canada

In the 2011–12 academic year, Yuliia Fediv and Andriy Kruglashov, both graduate students at the Faculty of History, Political Studies and International Relations, Yurii Fedkovych National University of Chernivtsi, received grants from the Celestin and Irena Suchowersky Endowment Fund, the Teodota and Iwan Klym Memorial Endowment Fund, and the CIUS Exchanges with Ukraine Endowment Fund to conduct research in Canada on their respective dissertation topics.

Ms. Fediv (Department of International Relations), whose dissertation topic is "Ukraine in the Policies of the European Powers, 1914–1923," carried out her research in Ottawa in January–February 2012. She worked mainly in the collections of Andriy Zhuk, Olha Woycenko, Dmytro Dontsov, and Mychailo Jeremijew at Library and Archives Canada, as well as in the Eugene Batchinsky collection at Carleton University. These collections were particularly valuable to Ms. Fediv because they contained materials of individuals who participated actively in events related to World War I and its aftermath, when Ukraine declared independence and fought unsuccessfully to maintain it. In particular, Ms. Fediv noted the value of documents related to the Union for the Liberation of Ukraine (Soiuz vyzvolennia Ukraïny) and its founders.

In Ottawa, Ms. Fediv gave a lecture at the University of Ottawa and met with Professor Dominique Arel, Chair of Ukrainian Studies there. Myron Momryk, archivist emeritus at Library and Archives Canada, was especially helpful in advising her about the Ukrainian collections in Ottawa. Ms. Fediv also gave an interview for the Ukrainian program at CHIN Radio on her research work and met with members of the Ukrainian community.

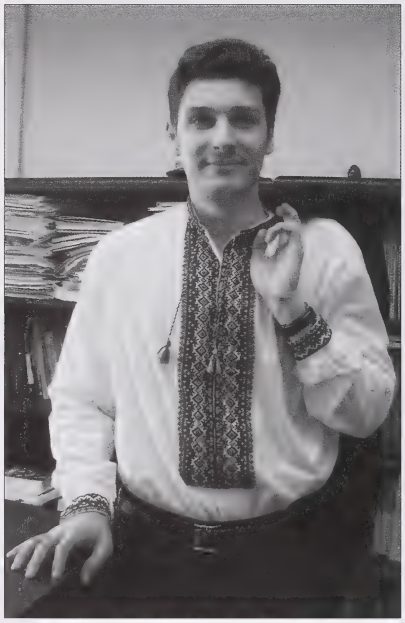

Andriy Kruglashov

Yuliia Fediv

Andriy Kruglashov (Department of Political Science and State Administration), whose dissertation topic is "Political Manipulation in the Presidential Elections in Ukraine. 2004–5 and 2009–10," conducted research at CIUS in Edmonton from January to March 2012. He found during his stay that Canadian election observers were heavily involved in monitoring election campaigns and played a crucial role in identifying fraud in the 2004 campaign and election and in informing the world about it. He also searched through Canadian newspaper stories on the Ukrainian elections and concluded that the coverage was generally solid and unbiased. However, there was a lack of campaign analysis and of the processes and events leading up to voting day. Coverage tended to focus on the presidential elections and their aftermath, especially in the case of the Orange Revolution.

During his stay in Edmonton, Mr. Kruglashov spoke about the Ukrainian elections before Ukrainian community audiences on 3 and 15 March (co-organized with the Alberta Society for the Advancement of Ukrainian Studies, the Ukrainian National Federation, and the Ukrainian Seniors' Club of Marko Boyeslaw) and before the university community on 22 March in the CIUS lecture series. Mr. Kruglashov also participated at the "Ukraine at the Crossroads" conference in Ottawa on 5–8 March. In Edmonton he met regularly with CIUS staff and became acquainted with members of the Ukrainian community. He also met with members of mainstream Canadian political parties.

Focus on CIUS Donors

The Wasylyszyns of Philadelphia Make a Major Donation in Support of the Baturyn Project

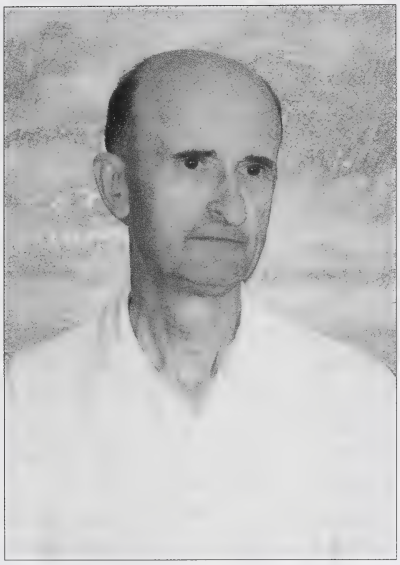

Roman Wasylyszyn

CIUS has recently received a very generous donation of $125,000 from Roman Wasylyszyn of Philadelphia. The gift will be used to support the Baturyn project—ongoing archaeological excavations of the former Cossack capital, which was destroyed by the Russian army in 1708 for its inhabitants' support of Hetman Ivan Mazepa's uprising against Muscovite rule. Since 2001 CIUS has co-sponsored this undertaking, which has engaged students and academic professionals in several fields and was recognized by the Ukrainian government.

Mrs. Volodymyra Wasylyszyn passed away in September 2011. In January 2011 the couple had already donated $50,000, which allowed the project to continue in the summer of that year. With his recent gift, Mr. Wasylyszyn has fulfilled his late wife's will to support the Baturyn project.

Mrs. Wasylyszyn's enthusiasm for the project was rooted in her ancestry. Volodymyra (née Doroshenko) was a descendant of the old Cossack family of Hetman Mykhailo Doroshenko. She had profound respect for her ancestors and cared deeply about the preservation of Ukrainian historical memory. Volodymyra was born on 3 January 1926 to Volodymyr and Sophia Doroshenko. Originally from central Ukraine, her father was known as a literary scholar, critic, journalist, and director of the library of the Shevchenko Scientific Society. Her Galician mother worked as a teacher. Volodymyra completed her elementary and secondary education in Lviv before leaving for Prague in 1944. In the following year she enrolled in the Faculty of Medicine at the Ludwig Maximilian University in Munich. In 1948 she emigrated to the United States and settled in Philadelphia. After passing her state exams, she worked as head of a biochemical laboratory and later at a laboratory of cell biophysics at the Korman Research Institute.

In the early 1960s Mrs. Wasylyszyn began her literary career under the pen names Mira Harmash and Yivha Zhak. She published the fairy tale *Zhuravli* (Cranes, 1966), the poetry collections *Vidnaideni roky* (Recovered Years, 1968), *Raiduha v pit'mi* (Rainbow in Darkness, 1972), *Sribna svyril'* (Silver Panpipe, 1978), the poem *Mariia Liuïza* (Maria Louisa, 1973), a collection of satirical poems titled *Rozkrytyi vakhliar* (Open Fan, 1981), and various poems and translations in the press. She set some of her poems to music, as did the composers Bohdan Saramaga, Yurii Oransky, and Roman Borodaievych. A significant part of her writing remained unpublished for lack of an appropriate literary milieu. After Ukraine became independent,

Volodymyra Wasylyszyn

she joined the Union of Writers of Ukraine.

Roman Wasylyszyn's career has also been closely connected with art. Born on 13 July 1926 in Chortkiv, western Ukraine, he completed secondary school in Bad Wörishofen, Germany. He emigrated to the United States in 1950. After serving in the army in Korea, he enrolled in the Faculty of Arts at Temple University to study graphics, painting, and sculpture. From 1958 he worked as a diorama artist for local museums, first for the Civic Center and then for the Port of Philadelphia.

Mr. Wasylyszyn participated in a number of Ukrainian and American exhibitions, including *Ukrainian Heritage* at the University of Pennsylvania and an exhibit dedicated to the American Bicentennial (1976) at the Congress Chamber in Paris. He also held personal exhibitions in the United States and Canada. His largest exhibition at the Port of Philadelphia (1988)

included eighty-five works of graphic art, painting, and sculpture.

Roman Wasylyszyn may be the only artist in the Ukrainian diaspora to have practiced all the graphic techniques: woodcut, etching, serigraph, lithography, wood carving, and sculpture. He produced stage designs and numerous book illustrations, including illustrations for his wife's books. His works are to be found in the Ukrainian Catholic Museum in Rome, the National Museum in Lviv (81 works), museums of Philadelphia, the Eugène Deslaw collection in Paris, and various private collections in the United States, Canada, and Europe.

The Wasylyszyns were active in organizing various cultural and educational events, including performances of the Blavatsky Theatre and the young actors' group headed by Volodymyr Shasharovsky. They also made donations to the Vasyl Stefanyk Library in Lviv, the Ostrih Academy and Kyiv-Mohyla Academy national universities, Plast in Ukraine, and the Ukrainian Museum and Archive in Cleveland, where their archive will be housed permanently.

New Endowments

Natalia and Bohdan Golemba (the new scholarship allows several students from Lviv to come to the University of Alberta every year)

Golembas' bequest supports Lviv University students

The Bohdan and Natalia Golemba Endowment Fund was established in May 2012 in the amount of $450,000 from the estate of Natalia Golemba of Toronto. As specified in the bequest, the new fund allowed CIUS to create the Bohdan and Natalia Golemba Scholarship for students in their third to fifth years of study and for graduate students at Ivan Franko National University of Lviv (IFNUL)who are enrolled in law or humanities programs. The new fund will also support the Student Exchange Program between IFNUL and the University of Alberta, which has been in existence since 2006, as IFNUL students who wish to study or conduct research at the University of Alberta are eligible to apply for scholarships from this fund as well. All applicants for the scholarship must demonstrate a high level of proficiency in English, French, or German and maintain a high academic standard.

Bohdan Yaroslaw Golemba was born on 20 August 1908 in Kolomyia. Natalia (née Shpikula) was born in Kopychyntsi near Ternopil on 12 January 1913. They met at a cooperative in Kopychyntsi where they were working. The Golembas married before fleeing to Poland during the war. From 1939 the young couple lived in Gdańsk, Poland, until they came to Canada in 1959 to join the rest of Natalia's brothers and sisters (she came from a family of nine children).

Having settled in Toronto, Bohdan worked as an accountant and real estate agent, while Natalia worked as a cashier at an IGA store. Bohdan loved to collect stamps and developed an impressive collection. Natalia embroidered beautifully and made artificial flowers and wreaths. "Most of the time," recalled Natalia's niece Nadine Shpikula, "they recounted stories of fleeing during the war and of how Ukrainians were discriminated against by Poles, Germans, and Russians."

Traumatized by their wartime experience, the Golembas were devoted to Ukraine and sought to assist their ancestral homeland by promoting education. Toward the end of her life, Natalia sponsored students from her native Kopychyntsi. Bohdan passed away on 26 February 1997, and Natalia on 8 October 2005. Their posthumous gift will always remind us of their sacrifice, generosity, and efforts to make a difference in the lives of young people.

Community involvement helps establish a new fund

The University of Alberta-Ukraine Student Exchange Endowment Fund was established in August 2011 through the common efforts of the Ukrainian community in North America. The purpose of the fund is to offer scholarships to undergraduate or graduate students from the University of Alberta and universities in Ukraine to study abroad for one or more semesters at a partner university with which the University of Alberta has a valid student exchange agreement. The exchange program between the University of Alberta and the Ivan Franko National University of Lviv has been in existence since 2006, and more than a dozen students have benefited from it. In the same year CIUS launched an appeal to the Ukrainian community to help establish an endowment fund in order to sustain the program and defray the expenses involved in studying abroad. Since then, CIUS has received small donations from 49 donors in Alberta, Saskatchewan, British Columbia, Ontario, Manitoba, and the United States, totalling more than $15,000, which have made it possible to establish the fund and begin using its proceeds. The generosity of these donors was recognized at a student seminar on "Ukraine and Canada as Witnessed by Students" co-organized with the Alberta Society for the Advancement of Ukrainian Studies on 30 November 2011. University of Alberta officials acknowledged the unique achievements of the Ukrainian community in Canada and praised its commitment to the support of worthwhile projects.

Julian and Savella Stechishin Endowment Fund established

A new fund in the amount of $92,250 was established in June 2012, in memory of Julian Stechishin (1895–1971), a renowned community leader, lawyer, and author. It was originally created by the Saskatoon branch of the Ukrainian Canadian Congress in February 1972 as the J. W. Stechishin Foundation to promote Ukrainian culture through research and publications. Through the support of friends, colleagues, and family, the fund grew substantially and was transferred to the Consistory of the Ukrainian Orthodox Church of Canada and later to St. Andrew's College in Winnipeg before being placed under the auspices of CIUS. The new fund will support scholarly publications (print and electronic) in the fields of Ukrainian and Ukrainian-Canadian Studies that are published or co-published by CIUS Press, or supported by CIUS.

"CIUS generously provided the major financial support for the publication of my monograph The Church of Those Who Survived*...enabling me to complete a multi-year project developing my doctoral dissertation."*

Dr. Natalia Shlikhta is associate professor and chair of the Department of History at the Kyiv-Mohyla Academy National University in Ukraine. Her monograph *The Church of Those Who Survived: Soviet Ukraine, mid-1940s–early 1970s* was recently issued by AKTA Publishers (Kharkiv). She is also an author of the textbook *The History of Soviet Society* (2010).

"CIUS generously awarded me a grant to do extensive research on the background of the prominent Ukrainian-Canadian artist William Kurelek for my feature film The Passion of Kurelek. *This research provided a framework for the script, which will be published in 2013."*

Halya Kuchmij is a filmmaker and television producer. She has worked in the film industry for over thirty years and has won numerous national and international awards, including the Genie. In 2011 she was awarded the Shevchenko Medal for her contribution to the cultural life of Ukrainian Canadians.

"My wholehearted thanks to CIUS for awarding me a grant that enabled me to work and publish my book."

Yevhen Misyło, historian, director of the Archiwum Ukraińskie in Warsaw, author of numerous studies on Ukrainians in Poland. His monograph *Akcja "Wisła" 1947* was published in the summer of 2012.

Awards

Scholarships, Fellowships, and Grants Awarded (2012–13)

Undergraduate Scholarships

The Ivan Franko School of Ukrainian Studies Ukraine Travel Award

Nicholas Sliwkanich, Faculty of Education, University of Alberta

Allison Sokil, Department of Music, University of Alberta

Christina Trutiak, Department of Fine Arts, University of Toronto at Mississauga

Allison Sokil

Christina Trutiak

Undergraduate Scholarships Awarded in Ukraine

Dmytro and Stephania Kupiak Fund

Three graduates of the Busk State Secondary School now enrolled at the Ivan Franko National University of Lviv were awarded scholarships.

Petro Malofij Endowment Fund (formerly Marusia Onyshchuk and Ivanko Kharuk Memorial Endowment Fund)

Twenty scholarships were given to students from Sniatyn raion, Ivano-Frankivsk oblast, studying at the Yurii Fedkovych National University of Chernivtsi.

Yuriy Kirushok

Graduate Scholarships

Marusia and Michael Dorosh Master's Fellowship

Yuriy Kirushok, Department of Religion and Culture, University of Saskatchewan. "The Ukrainian Orthodox Church of Canada (1990-): Orthodox Diaspora or Local Church?"

Jordan Vincent, Department of History and Classics, University of Alberta. "Ukraine and Nuclear Weapons: 1945–1997."

Helen Darcovich Memorial Doctoral Fellowship

Olga Bertelsen, Department of History, University of Nottingham. "A Place of Suffering: Stalin's Repressions of the Ukrainian Intelligentsia in the Writers' Home in Kharkiv, Ukraine, in the 1930s."

Nadya Foty, St. Thomas More College, University of Saskatchewan. "Interviewing the Interviewers: A Meta-Ethnography of Two Ukrainian Canadian Projects."

Serhiy Kovalchuk, Ontario Institute for Studies in Education, University of Toronto. "How Can Teacher Education Foster Democracy in Ukraine?"

Neporany Doctoral Fellowship

Zhanna Perhan, Ontario Institute for Studies in Education, University of Toronto. "The Imagined and the Real: The Case of Recent Immigrants from Ukraine in Toronto, Ontario."

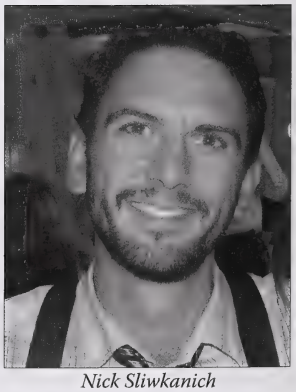

Nick Sliwkanich

Olga Bertelsen

Nadya Foty

Serhiy Kovalchuk

Zhanna Perhan

Post-Doctoral Fellowship

John Kolasky Memorial Fellowship

Liudmyla Hrynevych, Institute of Ukrainian History, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. To conduct research on collectivization and famine in Ukraine, 1928–33.

Vladyslav Hrynevych, Kuras Institute of Political and Ethnic Studies, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. To conduct research on memory and World War II in Canada and the Ukrainian diaspora.

Vitalii Ohiienko, Ukrainian Institute of National Memory, Kyiv. "The Holodomor as Cultural Trauma."

Ustyna Stefanchuk, Faculty of State and Economic Studies, Ukrainian Free University, Munich. To conduct research on the "Philosohical, Social, and Political Views of Yuliian Vassyian in the Context of His Time and Contemporaries."

Research Grants

Donna Bilak, Department of History, Bard Graduate Center, New York. M.A. seminar on "Cultural History of Computers and Information Technology" and Ph.D. workshop on "Doing History in the Digital Age: Research, Methodology, and Interpretation" at the Kyiv-Mohyla Academy National University. *Stelmaschuk Extension Education Endowment Fund*

Borys Cherkas, Institute of Ukrainian History, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. "The Ukrainian Question in the Policies of the Grand Duchy of Lithuainia and the Crimean Khanate from the Late Fifteenth to the Early Sixteenth Century." *Nestor Peczeniuk Memorial Endowment Fund*

Vasyl Derevinsky, Department of Political Science, Kyiv National University of Construction and Architecture. "The Social and Political Activities of Viacheslav Chornovil." *Alexander and Helen Kulahyn Endowment Fund*

Hanna Dydyk-Meush, Department of the Ukrainian Language, Ivan Krypiakevych Institute of Ukrainian Studies, National Academy of Sciences of Ukraine, Lviv. "The Dictionary of the Ukrainian Language from the Sixteenth to the Early Seventeenth Century. Issue 16." *Nestor and Zenovia Salomon Memorial Endowment Fund*

Nadia Dyrda, Bohdan Lepky Museum, Berezhany. Publication of Bohdan Lepky, *Tsvit spomyniv. Remeza Family Endowment Fund*

Aleksandr Gogun, Faculty of Arts, Free University of Berlin. "Criminal Goals—Criminal Means: Soviet Special Forces behind the Lines of the Wehrmacht in Ukraine, 1941–1944." *Petro Malofij Endowment Fund* and *Mykola Klid Memorial Endowment Fund*

Larysa Holovata, Centre for Independent Historical Studies, Lviv. Writing of a scholarly monograph on "The Legal Ukrainian Publishing Movement in East-Central Europe, 1939–1945." *Levko and Marika Babij Memorial Endowment Fund*

Oksana Hospodarenko, Institute of History and Law, V. O. Sukhomlynsky National University of Mykolaiv. "Italian Settlements in the Socio-Economic, Political, and Cultural Life of Southern Ukraine (Thirteenth to Fifteenth Centuries)." *Nestor Peczeniuk Memorial Endowment Fund*

Vladyslav Hrynevych, Kuras Institute of Political and Ethnic Studies, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. To prepare for publication a monograph on social and political attitudes of Ukrainians during the Second World War. *Dmytro and Stephania Kupiak Endowment Fund*

Yaroslav Hrytsak, Institute of Historical Research, Ivan Franko National University of Lviv. To support the institute's publishing and scholarly activities. *Petro and Ivanna Stelmach Endowment Fund*

Hryhorii Huseinov, *Kur'ier Kryvbasu*. To support the publication of the journal. *Michael and Daria Kowalsky Endowment Fund*

Svitlana Ivanytska, Department of Ukrainian Studies, Zaporizhia Institute of Economics and Information Technologies. "'Significant Others' in the Journalistic Works of Serhii Yefremov, 1898–1917: Texts, Analytical Review, Indexes, Commentary." *Nestor and Zenovia Salomon Memorial Endowment Fund*

Myron Kapral, Institute of Ukrainian Archaeography and Source Studies, National Academy of Sciences of Ukraine, Lviv. "People in Professional Guilds: The Lviv Tailors' Guild in the Seventeenth and Eighteenth Centuries." *Stephen and Olga Pawliuk Endowment Fund*

Valentyna Kharkhun, Faculty of Philology, Mykola Hohol State University of Nizhyn. "Volodymyr Vynnychenko's Correspondence during His Mougins Period." *Roman and Halia Kolisnyk Endowment Fund* and *Nestor and Zenovia Salomon Memorial Endowment Fund*

Olha Kovalevska, Institute of Ukrainian History, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. Writing of a monograph on the iconography of Hetman Ivan Mazepa, accompanied by an illustrated catalogue. *Michael and Daria Kowalsky Endowment Fund*

Uliana Kosmenko, Department of Music Theory, Stanislav Liudkevych State Music School of Lviv. "The St. Petersburg Court Choir, 1758–1820s: The Alma Mater of Maksym Berezovsky and Dmytro Bortniansky." *Petro Czornyj Memorial Endowment Fund*

Volodymyr Kravchenko, Kowalsky Eastern Ukrainian Institute, Vasyl Karazin National University of Kharkiv. To support the publishing and scholarly activities of the Kowalsky Institute. *Michael and Daria Kowalsky Endowment Fund*

Ihor Lyman, Faculty of Social Studies and Humanities, State Pedagogical University of Berdiansk. "Researchers of the History of Southern Ukraine: A Bio-Bibliographic Directory." *Michael and Daria Kowalsky Endowment Fund*

Andrii Mahurchak, V. I. Vernadsky National Library of Ukraine. "Andrii Zhuk—A Moderator of the Ukrainian Socio-Political Movement of the First Half of the Twentieth Century." *Dr. Ivan Iwanciw and Dr. Myroslawa Mysko-Iwanciw Endowment Fund*

Volodymyr Mezentsev, Department of Slavic Languages and Literatures, University of Toronto. To support the Baturyn Archaeological Project. *Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine*

Vitalii Skalsky, Institute of Ukrainian History, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. "Society and Government of the Ukrainian People's Republic (November 1917–April 1918)." *Alexander and Helen Kulahyn Endowment Fund*

Nataliia Skrypchenko, Department of History, Taras Shevchenko National University of Kyiv. "The Kochubei Family in the Officer Milieu of the Left-Bank Hetmanate (Mid-Seventeenth to Eighteenth Centuries)." *Nestor Peczeniuk Memorial Endowment Fund*

Vasyl Sokil, Institute of Ethnography, National Academy of Sciences of Ukraine, Lviv. Publication of *Prose Folklore about Twentieth-Century Famines in Ukraine. Wolodymyr Dylynsky Memorial Endowment Fund, Vasil Kravcenko Endowment Fund,* and *Michael Zacharuk Memorial Endowment Fund*

Serhii Stelnykovych, Institute of Philology and Journalism, Ivan Franko State University of Zhytomyr. "The German Occupation Regime in the Zhytomyr and Vinnytsia Regions and the Local Population: Parallels in Daily Life and Struggle (1941–1944)." *Petro Malofij Endowment Fund*

Lidia Stefanovska, Department of Ukrainian Studies, University of Warsaw. "The Ukrainian Artistic Movement and the Revival of Ukrainian Literature in DP Camps." *Oleh Zujewskyj Endowment Fund* and *Nestor and Zenovia Salomon Memorial Endowment Fund*

Dmytro Vashchuk, Institute of Ukrainian History, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv. "Volume 235 of Court Cases of the Lithuainian Metrica: Source Analysis and Study of Materials." *Alexander and Helen Kulahyn Endowment Fund*

Oleksandr Zaitsev, Faculty of Arts, Ukrainian Catholic University. "Dmytro Dontsov in His Lviv Period (1922–1939)." *Tymofij and Evhenia Taborowskyj Endowment Fund*

Your donations to CIUS help us promote scholarship in Ukraine

Thank you for your support!

Donor Support Helps Advance Ukrainian Studies

Dear Donors,

Thank you very much for your generosity, which has greatly helped to sustain and develop CIUS programs and project funding in the 2011–12 academic year. Your charitable support has made it possible for the Institute to record significant achievements that are described in this issue of the Newsletter. Over the past year, CIUS has awarded scholarships, fellowships, and research grants to thirteen undergraduate and five graduate students, as well as to twenty-nine scholars working on Ukrainian or Ukrainian-Canadian topics. This number will continue to grow, thanks to the establishment of new funds at CIUS—the Bohdan and Natalia Golemba Endowment Fund and the University of Alberta-Ukraine Student Exchange Endowment Fund.

ASAUS executive (l–r): Bill Kobluk, Orest Talpash, Bohdan Harasymiw, Mykola Soroka, Svitlana Melnyk, Bohdan Medwidsky, John Shalewa, and David Biscoe

We have received a major gift from Roman Wasylyszyn of Philadelphia in fulfillment of the wish of his late wife, Volodymyra, to sustain the archaeological project in Baturyn. The Julian and Savella Stechishin Endowment Fund, established through the efforts of Zenia Stechishin of Toronto, will support scholarly publications in Ukrainian studies. Other major donations have come from Nestor and Myrosia Maslo, Marusia and Roman Petryshyn, and from the bequest of Mary Yacyshyn. Members of the Fedeyko family, who recently lost both founders of the Fedeyko Family Fund, William and Justine, are maintaining their generational commitment to preserve Ukrainian values and culture in Canada.

CIUS owes much to the support of community and family organizations, including the Canadian Foundation for Ukrainian Studies, the Alberta Ukrainian Heritage Foundation, the Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko, the W. K. Lypynsky East European Research Institute, and the Temerty Family Foundation. The Alberta Society for the Advancement of Ukrainian Studies (ASAUS), established in 2008 to support Ukrainian related educational and scholarly programs and activities in Ukrainian studies, organized several community events involving CIUS.

The complete list of donors to CIUS for the last academic year appears on the following pages.

Mykola Soroka
Fund Development

CIUS Endowment Funds

Charitable donations are crucial to the support of the Canadian Institute of Ukrainian Studies. Overall, about two-thirds of our budget and consequently our activities are funded by interest earned from endowment funds and through direct contributions from donors. Through the generosity of our donors we are able to maintain the programs and projects run by scholars at CIUS. Donor support has also allowed us to provide annual scholarships, fellowships, and grants to dozens of students and scholars from all parts of the world working in many fields of Ukrainian studies. Donor support also allows us to publish books and a scholarly journal, develop materials for Ukrainian-language education, organize conferences, lectures, and seminars. Donors also help us contribute to the cultural and educational development of community groups and to foster and support international links of mutual benefit to Canada and the world, especially with Ukraine. We thank all our donors for their generosity and trust in CIUS. Through their donations, they will be remembered by future generations.

Donations from both Canada and the United States are eligible for tax deductions. If you would like to make a gift to CIUS or establish an endowment, please contact Mykola Soroka, CIUS Development Manager, at msoroka@ualberta.ca, phone: (780) 492-6847 (use the form on the centre page), or you can give to the general donation account online at http://www.giving.ualberta.ca. You can send us a cheque, enroll in a deduction program, leave a bequest in your will, transfer part of your stock portfolio, and donate property or your life insurance.

Listed in order of establishment, amounts include all donations received by 31 July 2012.

Krysa Family Scholarship Endowment Fund: $32,682

The first endowment fund at CIUS was established by the Leo J. Krysa Family Foundation in December 1981. A minimum of one undergraduate scholarship is offered in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies annually.

CIUS Endowment Fund: $813,840

Established in September 1986 with bequests from the estates of George Deba (Vancouver) and Katherine Miskew (Edmonton), as well as many contributions from individuals and organizations in Canada and the United States. The fund supports a broad range of CIUS projects and activities. In April 1996, a $10,000 bequest from the estate of Steven Kobrynsky of Canora, Saskatchewan, established the Steven Kobrynsky Memorial Scholarship, awarded every two years to an undergraduate who excels in the study of the Ukrainian language.

Volodymyr and Daria Kubijovyč Memorial Endowment Fund: $436,747

Established in November 1986 with a bequest from the estate of Professor Volodymyr Kubijovyč and matched two-to-one by the government of Alberta. The fund supports encyclopedia projects of CIUS, including initially the *Entsyklopediia ukraïnoznavstva* and the *Encyclopedia of Ukraine* and currently the *Internet Encyclopedia of Ukraine*.

Petro Malofij Endowment Fund: $152,057

Established in December 1986 as the Marusia Onyshchuk and Ivanko Kharuk Memorial Endowment Fund by Petro Malofij (1921–2011, Edmonton). The fund, renamed in July 2011 to honour its founder, provides scholarships for students from the Sniatyn region studying at the Yurii Fedkovych National University of Chernivtsi in the fields of history, political science, law, and economics.

Stephania Bukachevska-Pastushenko Archival Endowment Fund: $300,430

Established by Stephania Bukachevska-Pastushenko at the Canadian Foundation for Ukrainian Studies in Toronto with an initial gift of $100,000. The fund was matched two-to-one by the government of Alberta after its transfer to CIUS in January 1987. Income from the fund supports archival research, cataloguing of existing collections, and publication of research aids.

Ukrainian Language Education Centre Fund: $600,825

This fund, established by the Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton in April 1987 and matched two-to-one by the government of Alberta, made it possible for the Ukrainian Language Education Centre to undertake

its activities. It supports the development, publication, and implementation of the Nova resource series for students and teachers in bilingual schools, as well as the professional development of teachers.

Michael and Daria Kowalsky Endowment Fund: $2,002,049

Established by Daria Mucak-Kowalsky and Michael Kowalsky (1908–2000) of Toronto in December 1987 to fund academic research, scholarships, and scholarly publications. The government of Alberta matched the initial donation of $100,000 two-to-one. In 1998–2000, the Kowalskys increased the capital of their endowment by $1,650,000 and redirected it to use for the newly established Kowalsky Program for the Study of Eastern Ukraine. This includes funding for the Kowalsky Eastern Institute of Ukrainian Studies, founded at the V. N. Karazyn National University of Kharkiv in 2000.

Petro Czornyj Memorial Endowment Fund: $30,000

Established in June 1988 with a $10,000 bequest and matched two-to-one by the government of Alberta from the estate of Petro Czornyj (Toronto), initially the fund supported work on the *Encyclopedia of Ukraine*, and today it provides grants to scholars from Ukraine.

Cosbild Investment Club Endowment Fund: $105,546

Established in June 1988 by individual contributions from a private Toronto investment club, the fund supports scholarly publications in Ukrainian studies. The initial donation of $33,500 was later augmented by club members and matched two-to-one by the government of Alberta.

Peter Jacyk Endowment Fund: $3,013,778

Established by Peter Jacyk (1921–2001) of Mississauga, Ontario, in June 1988 with his initial contribution of $1,000,000 and matched two-to-one by the government of Alberta. Accrued interest supports the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research at CIUS. Its major project is the English translation of Mykhailo Hrushevsky's fundamental ten-volume *History of Ukraine-Rus'*. Research grants are also awarded to scholars in Ukrainian studies.

Stasiuk Family Endowment Fund: $1,496,595

Established in July 1988 with a $350,000 bequest from the estate of Eudokia Stasiuk (Toronto) and matched two-to-one by the government of Alberta, the fund supports the Stasiuk Program for the Study of Contemporary Ukraine and CIUS publications.

Anna and Nikander Bukowsky Endowment Fund: $117,680

Established by Anna and the late Nikander Bukowsky (Saskatoon) in November 1988 with an initial donation of $10,000; augmented by $50,000 in February 1993 and $51,200 in May 1994. Supported scholarly research and publications in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies until 1996, the fund, at the request of the donor, now supports the Research Program on Religion and Culture (formerly, the Ukrainian Church Studies Program).

Nestor and Zenovia Salomon Memorial Endowment Fund: $26,667

Established by Wasyl and Halyna (née Khomyn) Salomon (Toronto) in December 1988 in memory of their relatives Nestor Salomon and Zenovia Salomon (née Lopushanskyi). The initial gift of $15,000 was designated for the support of Ukrainian language and literature projects.

Juchymenko Family Endowment Fund: $5,000

Established by Ivan Juchymenko (Islington, Ontario) in January 1989 to fund scholarly research in Ukrainian history, with emphasis on the nineteenth and twentieth centuries.

Alexander and Helen Kulahyn Endowment Fund: $50,000

Established by Alexander and Helen Kulahyn (Sardis, B.C.) in May 1989 to provide research grants and scholarships to junior and senior scholars in the field of Ukrainian legal studies.

Dmytro Stepovyk Ukrainian Studies Endowment Fund: $4,700

Established by Dmytro Stepovyk (Kyiv) in May 1989 to fund scholarly research and publications in Ukrainian art history.

Helen Darcovich Memorial Endowment Fund: $299,023

Established by Dr. Vlas Darcovich (Edmonton) in July 1989 in memory of his wife, Helen (Olena), née Michalenko, to support Ph.D. students writing dissertations on a Ukrainian

or Ukrainian-Canadian topic in pedagogy, history, law, the humanities and social sciences, women's studies, or library science. A minimum of one doctoral fellowship is awarded annually.

Dr. Ivan Iwanciw and Dr. Myroslawa Mysko-Iwanciw Endowment Fund: $128,929

Established by Dr. Myroslawa Iwanciw (née Mysko) of Elmwood Park, Illinois, in August 1989. Until 2001, income funded a scholarly exchange between York University (Toronto) and an institution in Ukraine. It now funds scholarships for students at the Kyiv Mohyla Academy National University.

CIUS Exchanges with Ukraine Endowment Fund: $36,205

Established by individual donors from all parts of Canada in November 1989. The fund was created to foster the development of academic exchanges with Ukraine.

Marusia and Michael Dorosh Endowment Fund: $100,075

Established by the late Michael Dorosh (Toronto) in November 1989 to provide fellowships for students pursuing a master's degree in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies. A minimum of one fellowship is awarded annually.

Petro and Ivanna Stelmach Endowment Fund: $150,000

Established by Petro and Ivanna Stelmach (1924–2008), Mississauga, in November 1989 to provide research grants and scholarships in Ukrainian studies. Since 1993, the fund has been used to support the Institute for Historical Research at the Ivan Franko National University of Lviv. Two annual scholarships for history students at Lviv National University were initiated in 1995.

Oleh Zujewskyj Endowment Fund: $20,000

Established by Dr. Oleh Zujewskyj (1920–1996) of Edmonton in December 1989 to support the publication of literary works by Ukrainian writers living outside Ukraine.

Tymofij and Evhenia Taborowskyj Endowment Fund: $20,500

Established by the late Tymofij and Evhenia Taborowskyj (Toronto) in April 1990 to fund the research and publication of works by scholars in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies.

John Kolasky Memorial Endowment Fund: $751,937

This fund was originally established in May 1990 as the Ukraine Exchange Fellowship Endowment Fund by the late John Kolasky (Surrey, B.C.), Pauline and the late Peter Kindrachuk (Vernon, B.C.), William and Justine Fedeyko (St. Albert, Alberta), and many organizations and individuals from across Canada. It provides fellowships for Ukrainian scholars and professionals to conduct research and study in Canada.

Vasil Kravcenko Endowment Fund: $10,000

Established by the late Dr. Vasil Kravcenko (Hanover, Germany) in February 1991 to fund scholarships and research grants for scholars in Ukrainian studies.

Nestor Peczeniuk Memorial Endowment Fund: $82,000

Established by Jaroslawa and Sonia Peczeniuk (Sudbury, Ontario) in December 1991 to provide research grants for scholars in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies.

Wolodymyr Dylynsky Memorial Endowment Fund: $55,175

Established by Myron Dylynsky (Toronto) in December 1991 to provide research or publication grants in Ukrainian studies to scholars affiliated with academic, cultural, and educational institutions in Lviv. Until 2007, the endowment also received matching funds from Xerox Canada. The fund

Mykola Klid Memorial Endowment Fund: $61,850

Established in December 1992 by Maria Diakunyk (Kitchener, Ontario) and her three children, Dr. Bohdan Klid (Edmonton), Myroslav Klid (Mississauga, Ontario), and Maria Zadarko (Kitchener) to fund fellowships and research grants in Ukrainian studies.

Teodota and Iwan Klym Memorial Endowment Fund: $35,353

Established in April 1995 with a bequest from the estate of Teodota Klym (Edmonton) to support CIUS scholarly activities, including fellowships, publications, and the organization of conferences, primarily in co-operation with the Yurii Fedkovych National University of Chernivtsi.

Research Program on Religion and Culture Endowment Fund: $45,071

Formerly named the Ukrainian Church Studies Program Endowment Fund, the fund was established in November 1995 with a bequest from the estate of Harry Bratkiw (Edmonton) and donations from St. John's Fraternal Society (Edmonton) and St. Andrew's College (Winnipeg) to offer fellowships, supports independent research, and facilitates research and publication by scholars in the field of religious studies.

Shwed Family Endowment Fund in Memory of Ostap and Vera Shwed: $32,820

Established originally as the Ostap Teofil Shwed Memorial Endowment Fund in April 1996 by Vera Shwed and her four sons, Eugene, Dennis, Philip, and Mark, the fund was renamed by the sons in honour of the family and in memory of their parents following the death of their mother. It supports projects at the Ukrainian Language Education Centre that promote teacher professional development and the improvement of language courses.

Stephen and Olga Pawliuk Endowment Fund: $50,000

Established in August 1996 by Olga Pawliuk (Toronto), initially to support the Hrushevsky Translation Project and then to support research and publishing in Ukrainian and Ukrainian-Canadian history.

Stelmaschuk Extension Education Endowment Fund: $30,400

Established in October 1996 with a $10,000 donation from Professor Paul Stelmaschuk and Mrs. Anna Stelmaschuk (Kelowna, B.C.) and $10,000 from the late Mrs. Nancy Shemeluck-Radomsky (Edmonton) and Mrs. Mary Orchuk. The fund supports extension education in Ukraine by assisting Ukrainians engaged or planning to work in this field. It can also be utilized by distance-learning workers from Canada to help educate prospective extension workers in Ukraine.

Michael Zacharuk Memorial Endowment Fund: $10,000

Established in November 1996 by the late Mary Zacharuk (Two Hills, Alberta) in memory of her husband, Michael (1908–1996), to support scholarships and publications in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies.

Remeza Family Endowment Fund: $100,000

Established in December 1998 by Sylvester Remeza (1914–2002) of Ottawa, the fund supports research and publications pertaining to the work and legacy of Bohdan Lepky.

Dmytro and Stephania Kupiak Fund: $50,000

Established in December 1998 by Stephania Kupiak (Milton, Ontario), the fund offers scholarships to graduates of the Busk State Secondary School who study economics, political science, law, and international relations at the Ivan Franko National University of Lviv.

Celestin and Irena Suchowersky Endowment Fund: $90,000

Established in September 1999 by Dr. Celestin (Mykola) Suchowersky (1913–2008), the fund offers fellowships at the M.A. or Ph.D. level to residents of Bukovyna to study at the Universities of Alberta, Saskatchewan, Toronto, or other Canadian universities in the disciplines of sociology, psychology, economics, or Ukrainian studies.

Fedeyko Family Endowment Fund: $109,759

Established in November 2000 by William and Justine Fedeyko (St. Albert, Alberta) the fund supports the Ukrainian Canadian Program by funding scholarly research, conferences, community outreach activities, and the publication of works in this field.

Michael Kowalsky and Daria Mucak-Kowalsky Scholarship Endowment Fund (2000): $28,948

Established in December 2000 by Daria Mucak-Kowalsky (Toronto) with the primary purpose of offering scholarships to graduate students in Ukraine and Canada in selected disciplines, first of all students at the Ivan Franko National University of Lviv, the Ivano-Frankivsk National University, the Kyiv Mohyla Academy National University, and any Canadian university, with preference to students at the University of Alberta.

Michael Kowalsky and Daria Mucak-Kowalsky Encyclopedia of Ukraine Endowment Fund: $170,000

Established in April 2004 by Daria Mucak-Kowalsky

(Toronto), the fund supports the preparation, editing, and updating of entries pertaining to Ukrainian history in the Internet Encyclopedia of Ukraine.

Mykhailo Onufriiovych Samytsia Endowment Fund: $215,000

Established in November 2005 by Mykhailo Onufriiovych Samytsia (1920–2009) in memory of his father, Onufrii Ivanovych Samytsia; his mother, Anastasia Dmytrivna Samytsia (née Stoianovska); and his wife, Maria Hryhorivna Samytsia (née Sharyk), with a donation of $208,500 from Mykhailo Samytsia and $5,000 from the estate of Maria Samytsia. The fund is designated in support of students and the scholarly and research activities of CIUS.

Stephen and Olga Pawliuk Ukrainian Studies Endowment Fund: $50,000

Established in January 2006 by Olga Pawliuk in support of the scholarly and research activities of CIUS, with priority to online computer-based initiatives.

Dr. Ivan Iwanciw and Dr. Myroslawa Mysko-Iwanciw Ukrainian Studies Endowment Fund: $57,105

Established by Dr. Myroslawa Iwanciw (née Mysko) of Elmwood Park, Illinois, in April 2006 in support of CIUS activities, with priority to Ukrainian students and scholars conducting research in Ukrainian studies.

Peter and Doris Kule Endowment for the Study of the Ukrainian Diaspora: $213,150

Established in September 2006 by Drs. Peter and Doris Kule (Edmonton) with an initial donation of $100,000 and matched by the Government of Alberta. Additional contributions have been received from individuals and organizations. The fund supports the work of the Ukrainian Diaspora Studies Initiative at the Kule Ukrainian Canadian Studies Centre.

Ivan Franko School of Ukrainian Studies Endowment Fund: $120,289

Established by the Ivan Franko School of Ukrainian Studies (Edmonton) in October 2006 to commemorate its fiftieth anniversary, with an initial donation of $75,000. The amount was later increased by additional funds from the school and individual donors. The fund provides travel grants to post-secondary students who wish to continue their studies in Ukrainian at universities in Ukraine.

Ivan and Zenovia Boyko Endowment Fund: $30,000

Established by Ivan and Zenovia Boyko (Edmonton) in January 2007 as a tribute to the memory of Mr. Boyko's mother, Kateryna Boyko (née Shchybylok), and as a gift to the Boykos' grandchildren, the fund supports the Internet Encyclopedia of Ukraine Project and promotes computer-based access to information about Ukraine and Ukrainians.

Mykhailo, Volodymyr and Olia Halchuk Memorial Endowment Fund: $50,000

Established by Jaroslaw Halchuk (St. Catharines, Ontario) in July 2007 in memory of his sons, Mykhailo and Volodymyr, and his wife, Olia, to support the scholarly, student and research activities of CIUS.

Peter and Doris Kule Ukrainian Canadian Studies Centre Endowment Fund: $905,000

Established by Drs. Peter and Doris Kule (Edmonton) in August 2007 to support the Ukrainian Canadian Program, now known as the Kule Ukrainian Canadian Studies Centre at CIUS, and facilitate the expansion of the Institute's multifaceted commitment to documenting and sharing the wealth of the Ukrainian Canadian experience.

Rev. Dmytro and Stephania Baziuk (Rudakewycz) Memorial Endowment Fund: $7,000

Established by Myron and Luba Baziuk (Edmonton) in August 2007 in support of the study of Ukrainian intellectual and cultural life in western Ukraine, with emphasis on the history of Lviv and the Lviv region; women's studies in western Ukraine, and scholarly publications in the aforementioned areas. The fund also supports students from the Ivan Franko National University of Lviv who have been selected for the University of Alberta student exchange program.

Eugene and Olena Borys Endowment Fund: $25,000

Established by Oksana Boszko, Roman Borys, Adrian Borys, and Marko Borys in January 2008 in support of the *Encyclopedia of Ukraine* and other encyclopedia projects in all forms: print, electronic, and other media, under the direction of CIUS.

Donations / Пожертви

s / Пожертви

nal programs and projects, CIUS relies on your
ateful for all contributions, large or small.

тніх програм і проєктів КІУСу необхідна
во просимо Вас скласти пожертву на КІУС.
а всі пожертви, великі чи малі.

ible in both Canada and the United States.
кладаються податками.

es out to the Canadian Institute of Ukrainian Studies.
ques out to the University of Alberta Foundation USA, Inc.

ні на Canadian Institute of Ukrainian Studies.
на University of Alberta Foundation USA, Inc.

_____

_____

_____

_____

_____

Please use the self-addressed envelope. Postage is paid only if mailed in Canada.

Просимо користуватися прикріпленим конвертом. Поштові кошти оплачені тільки в Канаді.

he name and address of someone who would like to be added to
r mailing list.

ь, хто бажав би отримувати Бюлетень КІУСу, будь ласка,
відомте нас.

Please continue to next page

(Toronto), the fund supports the preparation, editing, and updating of entries pertaining to Ukrainian history in the Internet Encyclopedia of Ukraine.

Mykhailo Onufriiovych Samytsia Endowment Fund: $215,000

Established in November 2005 by Mykhailo Onufriiovych Samytsia (1920–2009) in memory of his father, Onufrii Ivanovych Samytsia; his mother, Anastasia Dmytrivna Samytsia (née Stoianovska); and his wife, Maria Hryhorivna Samytsia (née Sharyk), with a donation of $208,500 from Mykhailo Samytsia and $5,000 from the estate of Maria Samytsia. The fund is designated in support of students and the scholarly and research activities of CIUS.

Stephen and Olga Pawliuk Ukrainian Studies Endowment Fund: $50,000

Established in January 2006 by Olga Pawliuk in support of the scholarly and research activities of CIUS, with priority to online computer-based initiatives.

Dr. Ivan Iwanciw and Dr. Myroslawa Mysko-Iwanciw Ukrainian Studies Endowment Fund: $57,105

Established by Dr. Myroslawa Iwanciw (née Mysko) of Elmwood Park, Illinois, in April 2006 in support of CIUS activities, with priority to Ukrainian students and scholars conducting research in Ukrainian studies.

Peter and Doris Kule Endowment for the Study of the Ukrainian Diaspora: $213,150

Established in September 2006 by Drs. Peter and Doris Kule (Edmonton) with an initial donation of $100,000 and matched by the Government of Alberta. Additional contributions have been received from individuals and organizations. The fund supports the work of the Ukrainian Diaspora Studies Initiative at the Kule Ukrainian Canadian Studies Centre.

Ivan Franko School of Ukrainian Studies Endowment Fund: $120,289

Established by the Ivan Franko School of Ukrainian Studies (Edmonton) in October 2006 to commemorate its fiftieth anniversary, with an initial donation of $75,000. The amount was later increased by additional funds from the school and individual donors. The fund provides travel grants to post-secondary students who wish to continue their studies in Ukrainian at universities in Ukraine.

Donations / Пожертви

To carry out its scholarly and educational programs and projects, CIUS relies on your financial support. We are most grateful for all contributions, large or small.

Для виконання наукових і освітніх програм і проєктів КІУСу необхідна Ваша фінансова підтримка. Ласкаво просимо Вас скласти пожертву на КІУС. Ми глибоко вдячні за всі пожертви, великі чи малі.

Gifts to CIUS are fully tax-deductible in both Canada and the United States.
Пожертви не обкладаються податками.

Donors from Canada should make cheques out to the Canadian Institute of Ukrainian Studies.
Donors from the United States should make cheques out to the University of Alberta Foundation USA, Inc.

Чеки з Канади мають бути виписані на Canadian Institute of Ukrainian Studies.
Чеки зі США мають бути виписані на University of Alberta Foundation USA, Inc.

Name _____

Address _____

_____

_____

Postal/Zip Code _____

Tel. (____) _____ E-mail _____

Please use the self-addressed envelope. Postage is paid only if mailed in Canada.

Просимо користуватися прикріпленим конвертом. Поштові кошти оплачені тільки в Канаді.

Please enter your change of address above or provide the name and address of someone who would like to be added to our mailing list.

Якщо у Вас змінилася адреса, або знаєте когось, хто бажав би отримувати Бюлетень КІУСу, будь ласка, повідомте нас.

Please continue to next page

I/we wish to make a gift to CIUS in the amount of $_____and choose to contribute by:

❑ Cheque (payable to **Canadian Institute of Ukrainian Studies;**
or for United States residents to **University of Alberta Foundation USA, Inc.)**

Mail cheques to:

CIUS, 4-30 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2H8

❑ A one-time gift via my VISA / MasterCard: _____

Expiry date _____ Daytime phone (____) _____

Cardholder_____ Signature _____
(please print name)

Date_____

❑ Installments of $_____ per month; commencing ____/____ (m/y) and

ending ____/____ (m/y) from my VISA / MasterCard: _____

Expiry date _____ Daytime phone (____) _____

Cardholder_____ Signature _____

(please print name)

Date_____

❑ **I/we wish my/our gift to go to the CIUS Endowment Fund (spending allocation) to support the activities and programs of CIUS where the need is greatest.**

❑ **I/we wish my/our gift to go to support the following project/program or endowment fund (spending allocation).**

_____

❑ **I/we wish my/our gift to go to support the following project/program or endowment fund (principal allocation).**

_____

❑ **I/we wish to establish an endowment fund or make a planned gift (e.g., life insurance policy, bequest) and would like to be contacted by the director of CIUS. Please provide your name and phone number in the space above or call us at (780) 492–2972, fax (780) 492–4967, or e-mail cius@ualberta.ca**

In an effort to keep printing and mailing costs to a minimum, we urge CIUS Newsletter recipients to read and consider one of the following two options, if appropriate:

❑ I no longer wish to receive the *CIUS Newsletter.* Please fill out your name and address in the space above or enclose your mailing label and return it to CIUS in the stamped, self-addressed envelope.

❑ If you would prefer to receive an electronic copy of the *CIUS Newsletter* rather than a hard copy, please check the box and provide your e-mail address: _____

The personal information requested on this form is collected under the authority of Section 33(c) of the Alberta "Freedom of Information and Protection of Privacy Act" for the purposes of updating and maintaining donor and newsletter records. Questions concerning the collection, use or disposal of this information should be directed to: Manager, Prospect Research, Advancement Services, 6–41 GSB, University of Alberta, Canada T6G 2H1.

01650

Michael Kowalsky and Daria Mucak-Kowalsky Ukrainian Diaspora Endowment Fund: $30,000

Established by Daria Mucak-Kowalsky in January 2008 to conduct research and publish materials of the Kule Ukrainian Canadian Studies Centre at CIUS dealing with the most recent ("fourth wave") Ukrainian emigration to Canada.

Father Hryhorij Fil and Olga Fil Endowment Fund: $35,050

Established by Father Hryhorij Fil and the late Olga Fil (Redwater, Alberta) in November 2008 to support research and publication of historical works and religious sources on topics in Ukrainian history or related topics in Ukrainian studies, such as Ukrainian literary history and the history of the Ukrainian language in Canada, as well as to support research and publication of liturgical books, religious literature, and studies on church affairs and religion.

Walter Litynsky and Irene Litynsky Endowment Fund: $10,020

Established in February 2009 with a bequest from the estate of Walter and Irene Litynsky (Windsor, Ontario), the fund supports research and publishing in Ukrainian and Ukrainian Canadian history.

Petro Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History and Society Endowment Fund: $1,000,000

Established in February 2009 by a donation of $500,000 from the Petro Jacyk Education Foundation and matched by the Government of Alberta, the fund supports the Petro Jacyk Program for the Study of Modern Ukrainian History and Society, a collaborative project between the University of Alberta and two major universities in Lviv: the Ivan Franko National University of Lviv and the Ukrainian Catholic University. Under the auspices of the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research at CIUS, the program focuses on modern Ukraine by publishing the journal *Ukraïna Moderna*, cataloguing and digitizing major collections of oral history, and supporting the research work and education of promising younger historians in Ukraine and Canada.

Danylo Husar Struk and Oksana Pisetska Struk Endowment Fund: $101,010

Established in November 2009 by transferring the Danylo Husar Struk Memorial Fund at the Canadian Foundation for Ukrainian Studies (Toronto) in the amount of $100,000. The fund supports the Danylo Husar Struk Program in Ukrainian Literature at CIUS by providing grants to established scholars for the critical analysis of Ukrainian literature, sponsoring research, scholarly writing, and translation of Ukrainian literature, organizing workshops, public lectures and readings on Ukrainian literature, and supporting publications in Ukrainian literature.

Alberta Ukrainian Heritage Foundation Endowment Fund: $45,495

Established in August 2010 by a donation of $25,000 from this Edmonton-based foundation. The fund, under the direction of the Kule Ukrainian Canadian Studies Centre at CIUS, supports scholarly research on Ukrainian-Canadian history, the preparation of books on Ukrainian-Canadian subjects, sponsorship and participation in academic conferences, and the development of databases in Ukrainian-Canadian studies.

Dr. Wasyl and Parasia Iwanec (Krysa) Endowment Fund: $25,000

Established in July 2010 by Parasia Iwanec (St. Catharines, Ontario) in memory of her late husband, Dr. Wasyl Iwanec (1905–1979) with a donation of $25,000. The fund supports research and publications at CIUS and provides scholarships and bursaries for students and research grants for scholars in Ukrainian studies.

Peter Salyga Endowment Fund: $50,920

Established in August 2010 with a bequest of 20% from his estate (Winnipeg, Manitoba) $50,920. The fund supports the publication of and regular updates to the Internet Encyclopedia of Ukraine, as well as other publications of CIUS either in the English or Ukrainian language.

Roman and Halia Kolisnyk Endowment Fund: $30,000

Established in March 2011 by Roman Kolisnyk of Toronto with a donation of $15,000. The purpose of the fund is to support English and French translations and publications (print and electronic) of Ukrainian literary works, literary memoirs, diaries, and correspondence of Ukrainian-Canadian and other diaspora authors.

Levko and Marika Babij Memorial Endowment Fund: $50,000

Established in May 2011 by Marko Babij, Roman Babij, and Nadia (née Babij) Gogus in memory of their parents,

Levko and Marika Babij, with a donation of $50,000. The fund supports programs and grants related to the study of twentieth-century Ukrainian history, especially Ukraine in World War II.

University of Alberta-Ukraine Student Exchange Endowment Fund: $16,394

Established in August 2011 through the joint efforts of the Ukrainian community in North America. The fund offers scholarships at the undergraduate or graduate level to students from the University of Alberta and universities in Ukraine to study abroad for one or more semesters at a partner university with which the University of Alberta has a valid student exchange agreement.

Bohdan and Natalia Golemba Endowment Fund: $450,000

Established in May 2012 with a bequest of $450,000 from the estate of Natalia Golemba (Toronto, Ontario). The fund offers annual scholarships to law or humanities students at the Ivan Franko National University of Lviv who are fluent in Ukrainian and English/French/German to study or conduct research at the University of Alberta.

Julian and Savella Stechishin Endowment Fund: $92,250

Established in June 2012 by Zenia Stechishin of Toronto as a transfer of funds from the Stechishin Publishing Fund at St. Andrew's College in Winnipeg, earlier managed by the Consistory of the Ukrainian Orthodox Church of Canada, and originally created in February 1972 at the Saskatoon branch of the Ukrainian Canadian Congress to commemorate a renowned Ukrainian activist in Canada, Julian Stechishin (1895–1971). The fund was augmented by new donations after the passing of Savella Stechishin (1903–2002). It supports scholarly publications (print and electronic) in Ukrainian and Ukrainian-Canadian studies that are published or co-published by CIUS Press, or supported by CIUS.

КІУС CIUS

Станьте меценатом

—

підтримайте українознавчі студії!

Ви можете підтримати КІУС у такий спосіб:

- Виписати чек
- Вислати гроші кредитною карткою
- Заснувати іменний вічний фонд
- Зробити розпорядження у заповіті
- Передати частку своїх акцій
- Заповісти нерухоме майно
- Заповісти страховий поліс

Be a donor

—

support Ukrainian studies

You can support CIUS in the following ways:

- Send a cheque
- Call with your credit card
- Establish a named endowment fund
- Leave a bequest in your will
- Transfer part of your stock portfolio
- Donate property
- Donate your life insurance

Canadian Institute of Ukrainian Studies, 4-30 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2H8

E-mail: cius@ualberta.ca; www.cius.ca
Tel: 780.492.2972 Fax: 780.492.4967

Donors to CIUS

The following donations have been received between 1 August 2011 and 31 July 2012 from 243 benefactors.

Wasylyszyn, Roman *Philadelphia PA*	125,000.00
Stechishin, Zenia *Toronto ON*	92,250.95
Canadian Foundation for Ukrainian Studies *Toronto ON*	71,513.00
Maslo, Nestor & Myrosia *Edmonton AB*	30,437.29
Estate of Mary Yacyshyn *Whitby ON*	28,330.00
Alberta Foundation for Ukrainian Education Society *Edmonton AB*	26, 296.43
Alberta Ukrainian Heritage Foundation *Edmonton AB*	25,000.00
Edward Brodacky Fund *London UK*	25,000.00
Temerty Family Foundation *Toronto ON*	20,000.00
Estate of Roman George Medwid-Terlecki *Toronto ON*	18,531.22
Petryshyn, Roman & Marusia *Edmonton AB*	15,050.00
Kolisnyk, Roman *Toronto ON*	15,000.00
Shevchenko Foundation *Winnipeg MB*	15,000.00
Zalasky, Katherine *St. Albert AB*	10,750.00
Estate of Nadia Shypka *Toronto ON*	10,000.00
Fedeyko, William & Darlene *St Albert AB*	10,000.00
W K Lypynsky East European Research Institute *Elkins Park PA*	10,000.00
Kohut, Zenon & Zorianna *Edmonton AB*	6,200.00
Medwidsky, Bohdan *Edmonton AB*	6,000.00
Ukrainian Studies Fund *New York NY*	6,000.00
Alberta Ukrainian Commemorative Society *Edmonton AB*	5,000.00
Foundation of the Encyclopedia of Ukraine *Toronto ON*	5,000.00
Kule, Peter & Doris *Edmonton AB*	5,000.00
Mulak-Yatzkivsky, Arkadi *Los Angeles CA*	5,000.00
Ukraine Millennium Foundation *Edmonton AB*	5,000.00
Ukrainian Pioneers Association of Alberta *Edmonton AB*	5,000.00
Alberta Ukrainian Self-Reliance League *Edmonton AB*	4,000.00
Kowalyk, Jan *Mississauga ON*	4,000.00
Suchowersky, Oksana *Edmonton AB*	3,000.00
The Franko Foundation *Toronto ON*	2,500.00
Bishop Budka Charitable Society *Sherwood Park AB*	2,000.00
Isajiw, Wsevolod & Chrystyna *Toronto ON*	2,000.00
Struk, Oksana *Toronto ON*	2,000.00
Nakoneczny, Nell *Winnipeg MB*	1,800.00
Fedeyko, Dennis & †Barbara *Grande Prairie AB*	1,500.00
Fedeyko, Eugene & Lilian *Lima, Peru*	1,500.00
Cybulsky, Irene *Hamilton ON*	1,000.00
Dylynsky, Myron & Bina *Toronto ON*	1,000.00
Hildebrandt, Alexandra & Gus *Edmonton AB*	1,000.00
Romaniuc, Anatole & Maria *Ottawa ON*	1,000.00
Tarnawsky, Maxim & Uliana Pasicznyk *Toronto ON*	1,000.00
Ukrainian Self-Reliance Association *Edmonton AB*	1,000.00
Lewycky, Donald *Edmonton AB*	840.00
Ivan Franko School of Ukrainian Studies *Edmonton AB*	825.00
Alberta Pomitch Charitable Society *Edmonton AB*	750.00
Estate of Elsa Malanczuk *Ottawa ON*	641.70
Bihun, Yaroslav *Washington DC*	500.00
Diakun, Michael & Myroslawa *Toronto ON*	500.00
Klid, Bohdan & Halyna *Spruce Grove AB*	500.00
Kulyk, Ada *Washington DC*	500.00
Myers, Audrey & Craig *St. Albert AB*	500.00
Mykolynskyj, Wasyl *Montreal QC*	500.00
Primak, George *Pierrefonds QC*	500.00
Shepertycky, Martha *Winnipeg MB*	500.00
Sydorak, Gerald & Oksanna *Hillsborough CA*	500.00
Wiznura, Richard & Margaret Unsworth *Edmonton AB*	500.00
Bautista, Amy & Ken *St. Albert AB*	420.00
Klopoushak, Edward *Regina SK*	400.00
Kott, Lorne *Edmonton AB*	400.00
Tarapacky, Andrew *Toronto ON*	400.00
Kawulych, Elsie & Mike *Vegreville AB*	300.00
Kobrynsky, Lillian *Saskatoon SK*	300.00
Kostash, Myrna *Edmonton AB*	300.00
Masson, Edward *Edmonton AB*	300.00
Blawacky, Benedict & Helen *Edmonton AB*	250.00
Fecycz, Taras *Toronto ON*	250.00
Galagan, Ron *Edmonton AB*	250.00
Krochak, Michael & Marie *Saskatoon SK*	250.00
Taciuk, Michael *Edmonton AB*	250.00
Lubinski, Terry *Toronto ON*	220.00
Blahut, Stephania *Hamilton ON*	200.00
Chyz, Nina *Toronto ON*	200.00
Diakunyk, Maria *Kitchener ON*	200.00
Gowda, Kathrine *Edmonton AB*	200.00
Gray, James & Sylvia *Edmonton AB*	200.00
Green, John *Edmonton AB*	200.00
Harrakh, Ivan *Edmonton AB*	200.00
Hnatiuk, William & Elsie *Saskatoon SK*	200.00
Holowaychuk, Donna *Edmonton AB*	200.00
Horchuk, William & Joan *St Albert AB*	200.00
Kaluzny, Eugene *Lasalle QC*	200.00
Kotyshyn, Orest *Edmonton AB*	200.00
Krawchenko, Bohdan *Bishkek, Kyrgyzstan*	200.00
Langdale, Heather & Bradley *Spruce Grove AB*	200.00
Nebesio, Maria *Toronto ON*	200.00
Rywak, Stefan Saint Petersburg FL	200.00
Semeniuk, Olga *Amherstburg ON*	200.00
Sydoruk, Borys & Donna *Calgary AB*	200.00
Witer, Marta *Toronto ON*	200.00
Wlasenko, Luba *Oshawa ON*	200.00
Buhel, Andrij & Halyna *Mississauga ON*	150.00
Zalasky, Warren & Trina *Edmonton AB*	140.00
Bemko, Ihor & Maureen *Edinboro PA*	125.00
Chomyn, George *Weston ON*	120.00
Serhijczuk, George & Veronica *Toronto ON*	120.00
Shwed, Philip *Gatineau QC*	120.00
Anonymous Toronto ON	100.00
Bautista, Alma & Honesto *Edmonton AB*	100.00
Blackburn, Erin & Charles *St Albert AB*	100.00
Brenneis, Marika & Richard *Sturgeon County AB*	100.00
Burij, Anna *Toronto ON*	100.00

Chabursky, Romana *Toronto ON*	100.00
Choptiany, T.I. & Chrystyna *Winnipeg MB*	100.00
Ciomkalo, Mykola & Adriana *Toronto ON*	100.00
Czolij, Yaroslaw *Montreal QC*	100.00
Darcovich, Isabelle *Edmonton AB*	100.00
Decyk, Mark *Toronto ON*	100.00
Dedish, Marie *Vernon BC*	100.00
Diakun, Roman & Charlotte Minard *Toronto ON*	100.00
Drohobyckyi, Omelan *Toronto ON*	100.00
Dutka, Irene Mississauga ON	100.00
Dytyniak, George & Mary *Edmonton AB*	100.00
Elaschuk, George *Edmonton AB*	100.00
Euchuk, Andrew & Maryann *Ardrossan AB*	100.00
Fedchyshak, Steve *St Catharines ON*	100.00
Hirnyj, Lada *Toronto ON*	100.00
Hohol, Maria & Michael *Toronto ON*	100.00
Huryn, Katherina *Surrey BC*	100.00
Ihnatowycz, Donna & Ian *Toronto ON*	100.00
Iwanus, Jerry & Michele *Bawlf AB*	100.00
Juzkiw, Ivanka *Brampton ON*	100.00
Karpenko, Boris & Tetiana *Southfield MI*	100.00
Kazymyra, Nadia & George Dzioba *Ottawa ON*	100.00
Kinasevich, Nadia *Edmonton AB*	100.00
Kindzersky, Pearl *Edmonton AB*	100.00
Kit, John St Catharines ON	100.00
Kondracki, Michael & H. *Toronto ON*	100.00
Kostelnyj, Stefan *Toronto ON*	100.00
Kowalsky, Maria *Toronto ON*	100.00
Krekhovetsky, Luba *Toronto ON*	100.00
Lang, Veronica *Richmond BC*	100.00
Limonczenko, Valentina *Arlington VA*	100.00
Mac, Roman & Anna *Bethlehem PA*	100.00
Mauthe, Rose & Wayne *Unity SK*	100.00
Michalchuk, Rose *Edmonton AB*	100.00
Mojsiak, Wasyl *Toronto ON*	100.00
Olineck, Orest *Vegreville AB*	100.00
Parker, Holly *St. Albert AB*	100.00
Pashkovsky, Neonila *Toronto ON*	100.00
Pereyma, Marta *Arlington VA*	100.00
Prociw, Maria & Teodor *Toronto ON*	100.00
Pshyk, Lawrence & Mary Anne *Edmonton AB*	100.00
Raycheba, Helen *Toronto ON*	100.00
Roslak, Maria *Edmonton AB*	100.00
Russin, Geraldine *Winnipeg MB*	100.00
Salmaniw, Walter *Victoria BC*	100.00
Saskiw, Harvey *Edmonton AB*	100.00
Savaryn, Peter & Olga *Edmonton AB*	100.00
Sembaliuk, Patricia *Sidney BC*	100.00
Serray, Andrew & Claudia *Winnipeg MB*	100.00
Sochaniwsky, Daria *Mississauga ON*	100.00
Soltykevych, Orest & Lesia *Edmonton AB*	100.00
Sorochan, Dan *Edmonton AB*	100.00
Soroka, Mykola & Nadiya *Edmonton AB*	100.00
Soroski, Michael & Catherine *Calgary AB*	100.00
Strilchuk, Irene *Yorkton SK*	100.00
Tataryn, Bohdan & Lena *Thorhild AB*	100.00
Tomkiw, Ihor *Toronto ON*	100.00
Topolnisky, Eugene *Edmonton AB*	100.00
UBS Securities Canada Inc. *Toronto ON*	100.00
Waschuk, Marta *Toronto ON*	100.00
Woychyshyn, Eugene *Ottawa ON*	100.00
Wynnyckyj, Marta *Ottawa ON*	100.00
Zakaluzny, Roman & Irene *Calgary AB*	100.00
Zalucky, Leo & Mary *Edmonton AB*	100.00
Zalusky, Taras *Ottawa ON*	100.00
Zayarnyuk, Andriy *Winnipeg MB*	100.00
Zinyk, Diane *Edmonton AB*	100.00
Zyla, Natalka & William *Toronto ON*	100.00
Burghardt, David & Mary *Edmonton AB*	75.00
Kuzan, Oksana *Langley BC*	75.00
Opyr, Marshall *Edmonton AB*	75.00
Replansky, Marta *Toronto ON*	75.00
Soroka, Ivan & Marusia *Mississauga ON*	75.00
Szuchewycz, Bohdan & Tatiana *Mississauga ON*	75.00
Pawlowsky, Myron & Susan Boulter *Brandon MB*	60.00
Anonymous St Albert AB	50.00
Arnott, Helen *St Albert AB*	50.00
Basaraba, Eunice & Joseph *Wolfville NS*	50.00
Bohay, Andrew & Judith Mary *Ladysmith BC*	50.00
Bridges, Leona & Edwin *Edmonton AB*	50.00
Broda, Alex & Stefania *Edmonton AB*	50.00
Brodoway, Paul *Edmonton AB*	50.00
Coleman, Heather *Edmonton AB*	50.00
Franko, Karen Yarmol *Toronto ON*	50.00
Gordey, Gordon & Catherine *Edmonton AB*	50.00
Hare, Marika & Geoffrey *Toronto ON*	50.00
Himka, John-Paul & Chrystia Chomiak *Edmonton AB*	50.00
Hladyshevsky, Myroslav *Calgary AB*	50.00
Hoblak, Darlene & Bill Beach *Edmonton AB*	50.00
Kaminskyj, Boris & Anne-Marie *Mississauga ON*	50.00
Kindrachuk, Pauline *Vernon BC*	50.00
Kormylo, John *Kanata ON*	50.00
Kozak, Pearl *Edmonton AB*	50.00
Kozy, Karlo & Barbara Ballhorn *Vancouver BC*	50.00
Mac, Andrew Alexandria VA	50.00
Makowsky, Mitch & Marianne *Edmonton AB*	50.00
Martiuk, Stepan & Natalia *Toronto ON*	50.00
Maruszczak, Maria *Toronto ON*	50.00
Matys, Daniel & Dianne *Mississauga ON*	50.00
Mos, Daniel & Carol-Lynn *Sherwood Park AB*	50.00
Mudry, Nestor & Phyllis *Winnipeg MB*	50.00
Mykytyn, Wasyl *Sun City AZ*	50.00
Myro, Michael *Toronto ON*	50.00
Parzei, Myron & Cathie *Mississauga ON*	50.00
Prytuluk, Bruce & Astrid *Edmonton AB*	50.00
Rapawy, Stephen & Lubomyra *North Bethesda MD*	50.00
Romanow, Walter & Yvonna *Edmonton AB*	50.00
Skolski, Oscar & Caryl *Nanaimo BC*	50.00
Sluzar, Roman & Halia *Mississauga ON*	50.00
Szkambara, Mary *Toronto ON*	50.00
Talanchuk, Natalia *Edmonton AB*	50.00
Toporowski, Harry *Edmonton AB*	50.00
Wan, Lois & Stephen *St Albert AB*	50.00
Yasinsky, Tatiana *Silver Spring MD*	50.00
†Yurkiwsky, Stephania *Edmonton AB*	50.00
Zalasky, Nettie *Westlock AB*	50.00
Zurawsky, Andrew & Irene *Winnipeg MB*	50.00
Bulchak, Alexandra & Bohdan *Toronto ON*	30.00
Chomyn, Andriy *Toronto ON*	30.00
Donald, George & Gwen *St. Albert AB*	30.00
Hodgson, Maureen *St Albert AB*	30.00
Andrusjak, Maria *Warren MI*	25.00

Brandak, George *Richmond BC*	25.00
Dytyniak, Maria *Edmonton AB*	25.00
Ference, Ermeline & Kenneth *Ardrossan AB*	25.00
Gregorish, Steven *Thornhill ON*	25.00
Jaciw, Bohdan & Johanna *Toronto ON*	25.00
Kobluk, William & Judy *Edmonton AB*	25.00
Kryschuk, Meroslaw & Nadia *Edmonton AB*	25.00
Pidkowich, Mary *Willowdale ON*	25.00
Pratt, Douglas & Miriam *Red Deer AB*	25.00
Pyk, Emil & Roxolana *Orland Park IL*	25.00
Waclawski, Jean *Toronto ON*	25.00
Elgert, Susan *Edmonton AB*	20.00
Goshulak, Daria *Toronto ON*	20.00
Kulyk, Mykola *Toronto ON*	20.00
Kuzych, Ingert & Judy Richer-Kuzych *Springfield VA*	20.00
Solomon, Sonia *Toronto ON*	20.00
Tran, Phi Edmonton AB	20.00
Zajcew, Maria *Winnipeg MB*	20.00
Kuzina, Jan *Toronto ON*	15.00

Mykhailo Hrushevsky's

History of Ukraine-Rus'

VOLUME 6, Economic, National, and Cultural Life in the 14th to the 17th Centuries

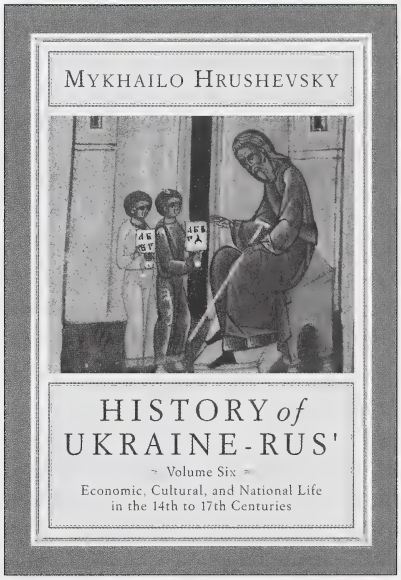

The English-language edition of Mykhailo Hrushevsky's classic ten-volume (in twelve books) *History of Ukraine-Rus'* has been hailed as one of North America's most important and ambitious publishing projects in East Slavic history. Prepared by the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research and published by CIUS Press, the edition includes extensive introductions, bibliographies of Hrushevsky's sources, and updates of subsequent literature. The volumes published to date have received international recognition and high praise as major contributions to scholarship on Ukraine.

Volume 6, published this year, gives a full picture of life in the Ukrainian lands during the fourteenth to seventeenth centuries, the Lithuanian-Polish period in Ukraine's history. Here Hrushevsky examines everything from trade, manufacture, and agriculture to the ethnic and social components of society, from the roles of government, guilds, and brotherhoods to artistic and literary production. He relates how the Orthodox-Uniate religious divide developed and how it affected society. Citing documents, statistics, testaments, and other historical sources, he also provides his own analysis of events and their impact on Ukrainian history. Here the story of the Ukrainian *narod* continues up to the early 1600s, when Cossackdom was coming to the fore in Ukrainian affairs.

Volume 6 is available in a hardcover edition for $119.95 (plus taxes and shipping; outside Canada, prices are in U.S. dollars). A subscription to the full 10-volume set (in 12 books) of the *History of Ukraine-Rus'* is available for $1,100. Orders can be placed securely online at www.ciuspress.com or by contacting:

CIUS Press
430 Pembina Hall, University of Alberta
Edmonton, AB, CANADA T6G 2H8
Tel.: (780) 492-2973 e-mail: cius@ualberta.ca

Бюлетень КІУСу
2012

Канадський інститут українських студій
4–30 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, Alberta, Canada T6G 2H8

Професор Харківського університету обраний новим директором КІУСу

Д-р Володимир Кравченко, професор історії і завідувач катедри українознавства Харківського національного університету ім. Василя Каразіна, обраний четвертим директором Канадського інституту українських студій. Він заступив д-ра Зенона Когута, в.о. директора КІУСу в 1993–94 рр. та його директора з 1994 р. Д-р Кравченко призначений директором у результаті міжнародного пошуку, що тривав з осени 2011 р. Інтерв'ю з трьома фіналістами відбулися навесні 2012 р. Д-р Кравченко почав працювати на новій посаді з 1 вересня 2012 р.

Д-ра Кравченка знали в КІУСі вже тривалий час. Він працював для інституту з 2000 р. як директор Східнього інституту українознавства ім. Ковальських, заснованого при катедрі українознавства Харківського національного університету ім. Василя Каразіна і фінансованого Програмою дослідження Східньої України ім. Ковальських при КІУСі. Східній інститут став центром діяльности Програми ім. Ковальських, спрямованим на розвиток східньоукраїнських студій та активної підтримки програми досліджень і публікацій з краєзнавства, етнографії та літератури. У 2003 р. при Східньому інституті створена запорізька філія, що проявила себе активною у збиранні й виданні численних джерельних матеріялів із усної історії.

Д-р Кравченко неодноразово відвідував Альбертський університет і КІУС, востаннє як професор-гість стипендії ім. Стюарта Ремзі Томпкінса (2011–12). Він добре відомий у наукових і громадських колах Едмонтону. В Україні набув репутації поважного науковця, вмілого керівника й успішного викладача, який сприяв відродженню українських студій у Східній Україні.

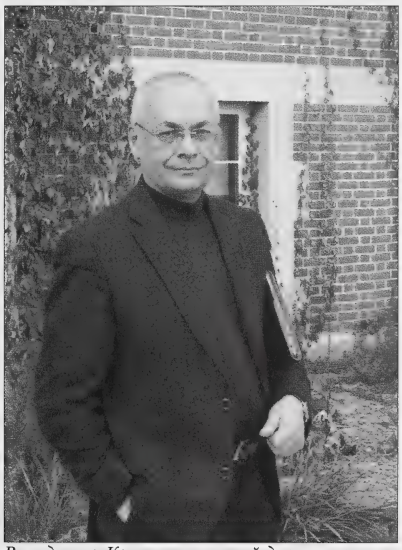
Володимир Кравченко, новий директор КІУСу

Д-р Кравченко здобув свої наукові ступені в ділянці історії: маґістер (Харків, 1980), кандидат наук (Київ, 1986) та доктор наук (Київ, 1997). Ділянками його спеціялізації є українська історіографія, історія університетів в Україні, реґіональні студії, вивчення пограниччя та історія Харкова. Він автор понад 150 наукових публікацій, зокрема й чотирьох монографій: «Д. И. Багалей и его вклад в изучение отечественной истории» (Харків, 1990), «'Поема вольного народу': Історія Русів та її місце в українській історіографії» (Харків, 1996), «Нариси з української історіографії епохи національного Відродження (друга половина XVIII-середина XIX ст.» (Харків, 1996), «Харьков/Харків: столиця пограниччя» (Вільнюс, 2010), а також збірника статтей «Україна, імперія, Росія» (Київ, 2011).

Д-р Кравченко має поважний викладацький досвід. Він працював у Харківському національному університеті ім. Василя Каразіна з 1986 р. Як професор-гість викладав у кількох університетах в Україні і за кордоном, зокрема в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (2003), Европейському університеті в Санкт-Петербурзі (2005), українській літній школі в Гарварді (2006), Гельсинському університеті (2010) та нещодавно в Альбертському університеті (2011–12).

Д-р Кравченко — ініціятор і активний учасник численних наукових проєктів. Він редактор-засновник та головний редактор журналу «Схід-Захід» та член редколеґії журналів «Harvard Ukrainian Studies», «Журнал українознавчих студій» та «Україна Модерна». Він член спеціялізованої Вченої ради при Інституті української археографії та дже-

Продовження на с. 3

Булава КІУСу в надійних руках

У козацькій Україні гетьмана обирали на загальній військовій раді, що складалася з представників усіх ранґів. Якщо всі погоджувалися з кандидатурою, обранцю вручали церемоніяльну булаву як символ влади.

Подібне обрання й передача булави відбулися цього року і в КІУСі. Виборчий комітет із обрання нового директора КІУСу розглянув численні подання. До комітету ввійшли не лише адміністратори й професори гуманітарного факультету Альбертського університету, а й представники КІУСу, Дорадчої ради КІУСу та української громади. До фіналу вийшли три кандидати. Кожен кандидат був запрошений до університету для публічної академічної лекції, публічної доповіді про своє бачення інституту та формального інтерв'ю. Кандидати також зустрілися з працівниками КІУСу та зацікавленими членами факультету. Кожен кандидат був представлений в едмонтонській газеті «Українські вісті». Працівники університету й члени громади мали також можливість написати відгуки про кандидатів і передати їх виборчому комітету.

Після тривалого виборчого процесу булава перейшла до д-ра Володимира Кравченка з Харківського національного університету. Я познайомився з Володимиром у 1999 р. Михайло і Дарія Ковальські якраз пообіцяли збільшити свій вічний фонд до 2,000,000 дол., щоб заснувати Програму вивчення Східньої України ім. Ковальських. Поки вони вносили свої датки між 1998 і 2000 рр., я був у пошуках надійного партнера у Східній Україні. У 1999 р. я розіслав звернення і був уражений відповіддю цілком невідомого мені науковця — Володимира Кравченка. Після листування й особистої зустрічі в Україні переконався, що професор Кравченко стане запорукою успіху нашої програми на сході України.

Зенон Когут залишає посаду директора КІУСу

Думаю, я зробив правильне рішення. У 2000 р. Володимир зумів заснувати Східній інститут українознавства ім. Ковальських при Харківському національному університеті ім. В. Н. Каразіна. За минуле десятиліття цей інститут зосередився на створенні й розбудові сучасного інтелектуального простору в Східній Україні, розвиваючи міжнародні наукові зв'язки й заохочуючи молодь до українських студій. З цією метою інститут розробив досить амбітну програму наукової праці, видавничої діяльности, проведення конференцій і симпозіюмів. Лідерські й організаційні здібності Володимира Кравченка великою мірою сприяли цьому успіху. В той самий час він набув міжнародньої репутації як науковець (його повніша біографія є в попередній статті бюлетеня).

Передаючи інститутську булаву Володимирові, я переконаний, що КІУС має світле майбутнє. Вітаю Володимира з його численними здобутками, зокрема й з призначенням на посаду директора КІУСу. Я ж планую й надалі керувати заснованою мною Програмою дослідження Східньої України ім. Ковальських та виконувати іншу роботу, яку доручить новий директор. Також залишаюся професором відділу історії і клясичних студій.

Оскільки це моя остання колонка як директора КІУСу, ще раз скажу, що мені випало щастя працювати на цій посаді понад вісімнадцять років. За цей час я доклав усіх зусиль, щоб сприяти розвитку українських студій у Канаді, Україні й світі. Я намагався зробити КІУС життєздатною й цікавою установою. Більшість здобутків за ці роки були б неможливі без моїх чудових колеґ і співробітників. Надзвичайно вдячний моїй родині, друзям, жертводавцям та членам української громади за їхню підтримку. Бажаю Володимиру Кравченку успіху і пропоную йому свою допомогу, щоб зробити цей перехід якомога легшим і ефективнішим. Булава КІУСу в надійних руках.

Новий директор КІУСу

Продовження зі с. 1

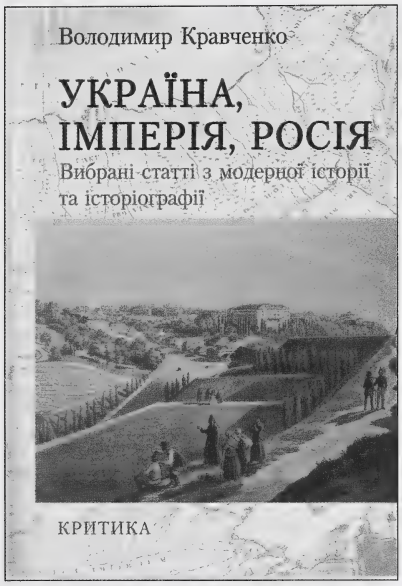

Одна з останніх публікацій Володимира Кравченка під назвою «Україна, імперія, Росія: вибрані статті з модерної історії та історіографії»

релознавства ім. М. С. Грушевського Національної академії наук України, засновник Центру українознавства ім. Д. І. Багалія та член-засновник і перший президент Міжнародньої асоціяції гуманітаріїв. Д-р Кравченко завідував катедрою історії і музеєзнавства Харківської державної академії культури (1999–2001). Він є головним редактором видання вибраних праць Дмитра Багалія в шести томах (1999–2009), директором державної дослідницької програми вивчення українсько-російського пограниччя (2005–12) та членом Національного комітету істориків України (2006).

За свою кар'єру д-р Кравченко отримав численні нагороди: меморіяльну стипендію ім. Івана Колярски (КІУС, 2002 і 2008), дослідницьку стипендію ім. Євгена і Даймел Шклярів (Гарвардський університет, 2001), «Найкращий викладач гуманітарних студій» від Харківської обласної адміністрації (2000), нагрудний знак Міністерства освіти і науки України «Петро Могила» (2004) та премію ім. Соломії Павличко Американської ради наукових товариств (2010).

Зенон Когут передає булаву Володимирові Кравченку

Канадський інститут українських студій

4–30 Pembina Hall
University of Alberta
Edmonton, AB
T6G 2H8

Телефон: (780) 492–2972
Телефакс: (780) 492–4967
Е-пошта: cius@ualberta.ca
Веб-сторінка: www.cius.ca

Бюлетень КІУСу
Передрук дозволено за поданням джерела. ISSN 1485–7979

Редактори: Богдан Клід, Микола Сорока, Мирослав Юркевич
Перекладач: Микола Сорока
Макетування: Пітер Матилайнен

У справах, що стосуються Електронної енциклопедії українознавства, *Журналу українознавчих студій*, Видавництва КІУСу, Центру ім. Петра Яцика, просимо звертатися за адресою:

256 McCaul Street, Rm. 302
University of Toronto
Toronto, ON
M5T 1W5

Телефон: (416) 978–6934
Телефакс: (416) 978–2672
Е-пошта: cius@utoronto.ca

Нові видання

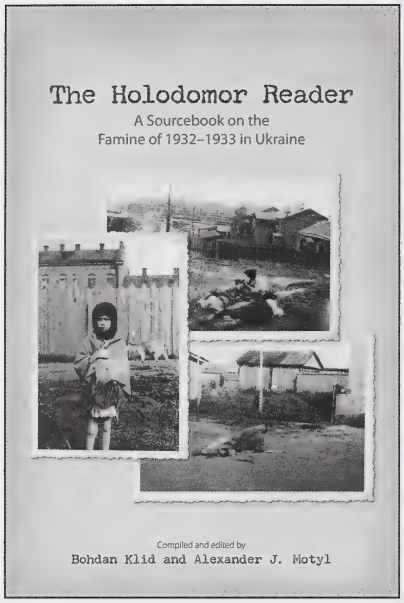

Нове джерело вивчення голоду в Україні

З нагоди вісімдесятої річниці голоду в Україні 1932–33 рр. Видавництво КІУСу видало «The Holodomor Reader» [Хрестоматія з Голодомору] — збірник джерельних матеріялів для англомовних студентів і науковців. Уклали, зредаґували і написали вступ Богдан Клід і Олександер Мотиль. Книга містить хрестоматійну підбірку матеріялів про Голодомор, багато з яких були перекладені спеціяльно для цього видання. Вона складається з шести розділів: наука; правова оцінка, висновки і резолюції; свідчення очевидців і спогади; свідчення постраждалих та їхні спогади, щоденники й листування; документи; література про Голодомор. Кожен розділ починається із вступних зауваг до його змісту. Також подано бібліографічний опис та мапу інтенсивности голоду по реґіонах.

Укладачі хрестоматії при укладанні матеріялів мали три головні цілі. По-перше, представити широку картину Голодомору на основі великої кількости і різноманітности джерел і літератури. По-друге, подати читачам контекст і наслідки голоду та показати його сприйняття міжнародньою громадськістю поза межами Радянської України. По-третє, виявити національні ознаки і наслідки голоду та пов'язаність із явищем націоналізму і національним питанням у Радянському Союзі. Саме третій аспект, який значною мірою був знехтуваний у західній науці, чіткіше виявляє геноцидний характер Голодомору.

Книга (431с.) наявна у Видавництві КІУСу за 34.95 дол. (м'яка палітурка) та 74.95 (тверда палітурка).

Вірмени в Україні

Багатомовний том «Вірмено-українські історичні зв'язки: матеріали міжнародної наукової конференції (Львів, 28-31 травня 2008 р.)» за редакцією Кеворка Бардакчяна, Франка Сисина й Андрія Ясіновського виданий спільно КІУСом та УКУ в 2011 р. В основі видання матеріяли конференції, яку КІУС організував спільно з Програмою вірменських студій Мічиґанського університету та Українським католицьким університетом (УКУ, Львів). Нова публікація продовжує традицію КІУСу, спрямовану на вивчення взаємин України з її сусідами та народами, що населяють українські землі. Її присвячено пам'яті відомого львівського вірменознавця професора Ярослава Дашкевича, який відійшов у вічність невдовзі після конференції (25 лютого 2010 р.), відігравши велику ролю в її організації та взявши в ній активну участь.

У вступі англійською і українською мовами редактори обговорюють контекст і зміст конференції, звертаючи особливу увагу на важливість Львова та внесок професора Дашкевича у вірменські студії. Том починається статтею Ярослава Дашкевича про вірменське самоврядування в Києві у XV-XVII ст. (українською і вірменською мовами). Мирон Капраль (англійською) та Олександр Осіпян (українською) розповідають про історію вірмен Львова. Каріна Пивоварська аналізує діяльність вірменської революційної партії Дашнакцутюн у ранній Радянській Україні (українською). Гаснік Степанян розглядає вірмено-кіпчацьку літературу (вірменською), а Вардан Ґріґорян вірменське рукописне мистецтво на Поділлі (українською). Конрад Сєкерський звертається до питання про релігійність вірмен та предмети їхнього культу (польською). У кількох статтях ідеться про мистецьку спадщину вірмен в Україні: Ірина Гаюк розглядає вірменські духовні і матеріяльні пам'ятки з музеїв України (українською), Ліліт Піпоян архітектуру монастиря Сурб-Хач у

Новини КІУСу

Нові публікації викликали дискусії про історію

Д-р Сергій Плохій, професор катедри історії України ім. Михайла Грушевського Гарвардського університету, відвідав Едмонтон восени 2011 р., де в серії семінарів КІУСу взяв участь у презентації нових публікацій Видавництва КІУСу та виголосив доповідь про Ялтинську угоду 1945 р.

6 жовтня у своїй аналізі «Історії України-Руси» Грушевського (т. 9, кн. 2, ч. 2) д-р Плохій порівняв зліт і падіння козацької держави із подібною долею Української Народньої Республіки. Пишучи свою історію, Грушевський був під впливом краху української держави 1917-20 рр. Головна причина поразки, на його думку, полягала у зрадницькій політиці козацької еліти щодо мас та уступках російській владі. Таке бачення української історії було зумовлене народницькими поглядами Грушевського, які панували в українській історіографії XIX ст. Як далі зазначив д-р Плохій, ця народницька традиція була підважена новою, державницькою школою на початку XX ст. Найпомітніше вона представлена у працях В'ячеслава Липинського та далі розвинута науковцями української діяспори.

Дихотомія «народницький/державницький» дозволила проф. Плохію перейти до книги директора КІУСу Зенона Когута «Making Ukraine: Studies on Political Culture, Historical Narrative, and Identity» [Творення України: студії з політичної культури, історичного наративу та ідентичности]. У своїй книзі д-р Когут стверджує, що українську еліту не можна розглядати просто як експлуататорів, а й як провідників, які зазнали невдачі через несприятливі історичні обставини. Автор показує, що процес формування української ідентичности був досить складним. Зокрема, він виділяє важливість спадщини Київської Руси, еволюцію концепції козацької України як батьківщини, розвиток української історіографії від «Синопсису» і козацьких літописів XVII ст. до державницької школи XX ст., боротьбу за козацькі права і вольності, двозначну ролю концепції «Малоросії» та стосунки між Україною і Росією після незалежности.

Під час презентації нових видань Видавництва КІУСу (л-п): Франк Сисин, Сергій Плохій, Зенон Когут

У рамках конфлікту «народницький–державницький» д-р Плохій розглянув внесок до української історичної науки д-ра Франка Сисина. З нагоди його шістдесятиріччя вийшов спеціяльний випуск «Журналу українознавчих студій» під назвою «Tentorium honorum». Видання містить 33 статті на історичні теми, а також біографічний есей про проф. Сисина, вибрану бібліографію його праць та 34 рецензії.

7 жовтня проф. Плохій говорив про ролю Ялтинської угоди 1945 р. та її вплив на повоєнну організацію світопорядку, зокрема у Східній Европі. Ця доповідь базувалася на його широко визнаній книзі «Yalta: The Price of Peace» [Ялта: ціна миру] (2010). Якщо з одного боку, Ялтинська угода породила поділ світу на східню і західню сфери впливу та леґітимізувала репатріяцію колишніх радянських громадян, то з іншого боку, вона забезпечила довготривалий міжнародній мир, визначила стабільні кордони та створила Організацію Об'єднаних Націй.

Обидва заходи були співспонсоровані КІУСом та відділом історії і клясичних студій. Проф. Плохій працював у КІУСі п'ятнадцять років перед тим, як отримав посаду в Гарварді. Він автор кількох книг про модерну російську й українську історію, зокрема «Unmaking Imperial Russia» (видана в Україні як «Великий переділ: незвичайна історія Михайла Грушевського») та «The Origins of the Slavic Nations» [Походження слов'янських націй].

Нові археологічні знахідки в Батурині

2011 р. канадсько-українська археологічна експедиція продовжила розкопки залишок садиби гетьмана Івана Мазепи в передмісті м. Батурина Гончарівці. Її спорудили перед 1700 р. Під час розорення Батурина московським військом у 1708 р. його мурований палац розграбували й спалили.

У палаці знаходилися приватні покої гетьмана та його дружини Ганни. Знайдено керамічну кахлю з рельєфним зображенням хреста з чотирма перехрестинами на ренесансному щиті, що гіпотетично ідентифікується як герб Ганни з шляхетського роду Половців. Така геральдична кахля могла прикрашати піч у її покої.

План укріпленої садиби Мазепи на околиці Батурина Гончарівці (перед 1700 р.). Реконструкція: Ю. Ситий і В. Мезенцев. Комп'ютерна графіка: С. Дмитрієнко, 2011 р.

Археологи знайшли фраґменти дорогих скляних келихів для вина, ймовірно, імпортованих з Габсбурзької Сілезії чи Німеччини. На одному з них майстерно виґраверувано лісовий пейзаж. Знахідки імпортного богемського й венеціянського скла та розписаного порцелянового столового посуду свідчать про розкіш і вишукану культуру побуту Мазепиного двору, а також про комерційні й культурні контакти Батурина з Заходом.

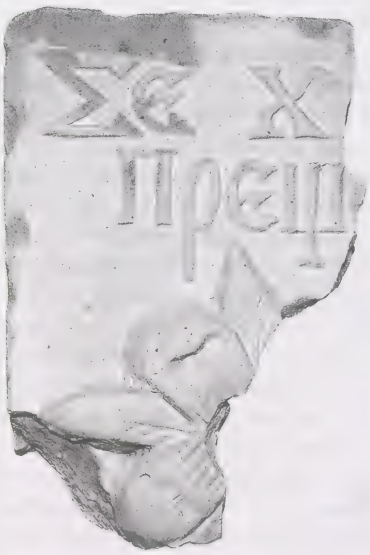

Уламок керамічної закладної дошки з написом та рельєфом квітки з церкви Мазепиної садиби (коло 1700 р.). Фото: Ю. Ситий.

Експедиція розкопала залишки садиби, що могла належати заможному писареві гетьманської канцелярії чи архіву, та частину котловану дерев'яної церкви на Гончарівці. Знайдено уламок теракотової закладної дошки цього храму з кириличним написом та барельєфом квітки. Очевидно, цей текст прославляв Мазепу як фундатора споруди. Аналогічна ціла закладна дошка з подібним написом та Мазепиним гербом, облямованим рельєфним вінком, декорувала фасад дзвіниці (1702 р.) Чернігівської колеґії. Завдяки прочитаному напису деталь із церкви на Гончарівці є рідкісною археологічною знахідкою та новим цінним історичним джерелом для вивчення Батурина.

У фортеці археологи відкрили розвал цегляної хати, можливо, представника козацької старшини. Виявлені тут шість мушкетних куль та гарматне ядро свідчать про її зруйнування царським військом у 1708 р.

Батуринський археологічний проєкт спонсорують КІУС, НТШ Америки та Понтифікальний інститут середньовічних студій у Торонті. Очолює проєкт провідний історик Гетьманщини проф. Зенон Когут (КІУС). Д-р Володимир Коваленко (Чернігівський університет) керував археологічною експедицією. Д-р Володимир Мезенцев (КІУС), проф. Мартін Димнік та докторант Гусеїн Ойлупінар (Альбертський університет) беруть участь у розкопках Батурина та публікаціях на цю тему. У торішніх розкопках брали участь 75 студентів та науковців з університетів і музеїв Чернігова, Ніжина, Києва, Львова, Мелітополя (Україна) та Торонта й Едмонтону (Канада).

Володимир Мезенцев
КІУС, Торонто

Східній інститут українознавства ім. Ковальських

За минулий академічний рік Східній інститут українознавства ім. Ковальських при Харківському національному університеті ім. Василя Каразіна, що підтримується Програмою дослідження Східньої України ім. Ковальських КІУСу, був задіяний у низці проєктів. Інститут організував 12-й Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт у галузі українознавства на здобуття премії ім. Ковальських. Переможцями цього року стали: Микола Хорольський (Полтава) — перша премія, Світлана Труш (Харків) та Ірина Мірошниченко (Донецьк) — друга премія, Вікторія Солодкіна (Харків) — третя премія та Ксенія Зборовська (Київ) — заохочувальна премія.

Переможці конкурсу з українознавства ім. Ковальських

Проміжний етап роботи над вивченням українсько-російського пограниччя увінчався виданням колективної монографії «Уявлення про Прикордоння та практики їх використання» (В. Кравченко, О. Мусієздов, О. Філіппов). Вийшов черговий номер журналу «Схід-Захід», присвячений проблемам історичної урбаністики, та завершено підготовку до друку наступного номера журналу, присвяченого проблемам неоантиколоніалізму та неоімперіялізму (запланований на кінець 2012–початок 2013 рр.).

Проведено наукові семінари з питань реконцептуалізації ранньої історії Східньої Европи (спільно зі слов'яно-германською експедицією Харківського університету), візантійської традиції інтелектуальної історії України (спільно з історичним факультетом Харківського університету та філологічним факультетом Харківського державного педагогічного інституту) та репрезентації історії Київської Руси в сучасній українській історіографії. Відбулася презентація нового видання «Історії України» Пола Маґочі (інтерв'ю з автором є на веб-сайті інституту: http://keui.wordpress.com/2012/06/05/news-173/). Інститут продовжує поповнювати створену нещодавно фільмотеку й наукову бібліотеку, а також оновлювати свій веб-сайт.

Під час презентації «Історії України» Пола Маґочі (л–п): Валерій Падяк, Пол Маґочі, Іван Карпенко, Сергій Стадник і Василь Танцюра

Програма вивчення модерної української історії та суспільства ім. Петра Яцика

Учителі історії беруть участь у дискусії під час круглого столу

У 2011–12 навчальному році Програма вивчення модерної української історії та суспільства ім. Петра Яцика, яку очолює проф. Ярослав Грицак, організувала три круглі столи за участю українських учителів історії. Ці зібрання відбулися в Києві у жовтні 2011 р. та в березні і липні 2012 р. в рамках спільного міжнародного проєкту «Спогади про війну та війни спогадів», підтриманого також фондом Посольства Нідерландів в Україні МАТРА. У них узяли участь Тимоті Снайдер (Єйльський університет), Олег Будницький (Школа вищої економіки, Москва), Юрій Шаповал та Владислав Гриневич (обоє з Інституту політичних і етнонаціональних досліджень, Київ), Ґжеґож Мотика (Інститут національної історії, Варшава) та Карел Беркгоф (Центр дослідження Голокосту й Геноциду, Нідерланди).

Круглий стіл за участю українських учителів історії, жовтень 2011: Ярослав Грицак (л) і Тимоті Снайдер (п)

Програма також організувала конференцію про українсько-італійські стосунки в історичній перспективі, яка відбулася 19 грудня 2011 р. з нагоди 150-річчя об'єднання Італії. Її організатором став Інститут історичних досліджень разом із Центром італійської культури при Львівському національному університеті. У конференції взяли участь двадцять науковців із Києва, Львова, Тернополя, Луцька й Канади (Франк Сисин). На конференції розглядалося питання італійсько-українських стосунків, починаючи з ранньомодерного періоду. В центрі уваги були «італійські зв'язки» українського національного руху в XIX і XX ст. Завершилася конференція аналізою сучасних подій, насамперед робітничої еміґрації з України до Італії за останні двадцять років.

Вийшов новий випуск «України Модерної» (т. 18, 2011), присвячений історії підручників, презентації якого відбулися в Києві, Львові, Ужгороді, Івано-Франківську й Тернополі. На підтримку журналу з'явився новий веб-сайт (редактор: Юлія Кисла), який випускатиме різні матеріяли щотижня. Польський переклад есеїв Івана Лисяка-Рудницького (Iwan Łysiak-Rudnycki. Między historią a polityką) з'явився у березні 2012 р. як перший випуск у серії «Бібліотека української думки XX століття» і був презентований у Варшаві, Вроцлаві та Кракові. Працівники програми й редакторський колектив активно працювали над підготовкою до друку вибраних праць історика й етнографа о. Михайла Зубрицького (перший том вийде на початку 2013 р.). Вони також завершили редакторську роботу над спогадами д-ра Адольфа Слижа, що буде першим томом у новій серії спогадів відомих українців.

Троє докторантів, Владислава Москалець, Домініка Ранк і Катерина Будзан, були задіяні у спільній докторській програмі Національного університету «Києво-Могилянська академія» та Українського католицького університету, що підтримується Програмою ім. Яцика.

Українсько-канадська програма КІУСу: рухаємося вперед, оглядаючись назад

Джоді Перрун (Королівський військовий коледж) виступає на конференції у Вінніпезі

У 2011–12 р. Центр українсько-канадських студій ім. Кулів в основному зосередився над підготовкою до видання багатотомної наукової історії українців у Канаді, в той же час підтримуючи й проводячи дослідження на інші теми в широкій ділянці українсько-канадських студій. Триває інтенсивна праця над редаґуванням тому про українсько-канадську громаду у міжвоєнний період та залучаються нові матеріяли. Новий том вийде у двох частинах, щоб умістити якомога більше напрацьованого матеріялу. Його метою є дати інформативний, вичерпний і цікавий наратив про складний і цікавий час між Першою і Другою світовими війнами. У рамках триваючого дослідження про даний період центр зібрав багато матеріялів центральної канадської преси про висвітлення українських подій протягом 1924–39 рр., копії яких будуть передані до Українсько-канадського архіву-музею Альберти. Центр також нагромаджує в хронологічному порядку документи про напрочуд активну театральну діяльність у міжвоєнний період. Оскільки всі ці матеріяли збираються у цифровому форматі, в майбутньому вони стануть надзвичайно важливим джерелом для студентів і науковців.

Разом з тим Центр ім. Кулів рухається вперед, досліджуючи українське життя в Канаді під час Другої світової війни. Спільно з Центром українських канадських студій Манітобського університету та Осередком української культури і освіти центр організував конференцію, присвячену воєнному часу: «Стати канадцем: українські канадці і Друга світова війна» (Вінніпеґ, 11–12 листопада 2011 р.). На ній перед численною авдиторією виступили десять науковців із цілої Канади. Продовжуючи вивчати вплив війни на українську громаду Альберти, Центр ім. Кулів також збирає джерельні матеріяли й про інші періоди українсько-канадської історії, зокрема сучасне громадське життя й останню хвилю імміґрації.

Варто також відзначити роботу Ініціятиви з українських діяспорних студій, яку очолює д-р Сергій Ціпко. Його праця *Ukrainians in Argentina, 1897–1950: The Making of a Community* [Українці в Арґентині, 1897–1950: творення спільноти] побачила світ у 2012 р.

Центр ім. Кулів продовжує відігравати активну ролю у збиранні книг із українсько-канадських, канадських та українських студій для бібліотек в Україні й інших країнах, а також долучається до низки проєктів та починань, у яких ідеться про українське життя в Канаді.

Дізнайтесь про діяльність ЦУКС ім. Кулів

Центр українсько-канадських студій імени Кулів при КІУСі видає два бюлетені, які містять інформацію щодо напрямків його діяльности. Перший з них, «Подорожні нотатки з української Канади», є щоквартальним бюлетенем, який виходить у електронному форматі та містить різноманітну інформацію стосовно дослідницької, видавничої діяльности та конференцій, що стосуються історії та культурного життя українців Канади. Другий неперіодичний бюлетень, «Українці за кордоном: новини та погляди», являє собою електронну підбірку статтей про українців світової діяспори. На бюлетень «Подорожні нотатки з української Канади» Ви можете підписатися, звернувшись за електронною адресою: jbalan@ualberta.ca. На бюлетень «Українці за кордоном: новини та погляди» Ви можете підписатися, звернувшись за електронною адресою: scipko@ualberta.ca.

Програма дослідження релігії і культури

Великим проєктом програми в 2011–12 р. стала інвентаризація архівної збірки о. Тимофія Міненка (1929–2006). О. Міненко народився в Полтаві і служив священиком Української Православної Церкви у США і Канаді (УПЦК). Він проводив парохіяльну службу в таких великих центрах, як Нью-Йорк, Торонто й Вінніпеґ. Він служив УПЦК на кількох посадах, зокрема і як редактор її газети «Вісник» (1975–85).

Зацікавлений історією українського православ'я XX ст., о. Міненко працював у низці европейських

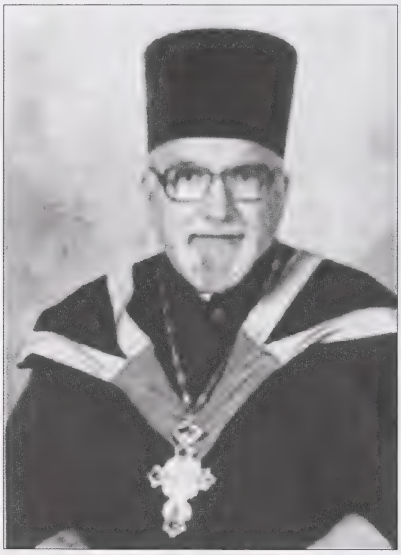

Отець Тимофій Міненко

архівів, де зробив копії важливих документів. Він також зібрав багато службових документів, які були у власності консисторії УПЦК. Він вирізав статті з газет та збирав публікації, різні друковані матеріяли й фотографії, що стосувалися історії українського православ'я в Україні й за кордоном.

У 2009 р. син о. Міненка Марко подарував батькові матеріяли до архіву Альбертського університету. За фінансової підтримки університетського Вічного фонду для розвитку майбутнього та Ради із соціяльних наук і гуманітарних досліджень Програма дослідження релігії і культури найняла д-ра Тараса Курила, щоб він зробив опис усієї колекції. Цю роботу було завершено у квітні 2012 р.

Об'ємний архів о. Міненка налічує понад дві тисячі папок, зібраних у 119 архівних коробках. Найбільш цінні документи стосуються історії Українських православних церков під час Другої світової війни та повоєнної діяспори. Один науковець був захоплений цією збіркою, назвавши її «клондайком» для дослідників українського православ'я XX ст. Архів відкритий для дослідників. Копію його опису можна отримати від директора програми проф. Івана Химки (jhimka@ualberta.ca).

Окрім того, в рамках проєкту задокументування духовної спадщини влітку 2011 р. були зроблені знімки понад сотні українських церков в Альберті й Саскачевані.

Програма вивчення сучасної України ім. Стасюків

Найбільшою подією в 2011–12 рр., яку Програма ім. Стасюків організувала разом із Кембриджським університетом та Університетом Західнього Онтаріо, була конференція «Незалежна Україна: через двадцять років». Вона відбулася в Кембриджському університеті 7–8 грудня 2011 р. на базі Програми з українських студій. З головною промовою виступив Олесь Доній, студентський провідник 1989–91 рр., а нині депутат парляменту. Також були представлені секції з питань економіки, культури, суспільства й політики. Ідея конференції зародилася минулої весни під час зустрічі між директором Програми ім. Стасюків проф. Дейвідом Марплзом та проф. Мартою Дичок із Університету Західнього Онтаріо. Основну її організацію взяв на себе д-р Рорі Фіннін, директор Програми з українських студій Кембриджського університету, якому допомагала докторант програми Тетяна Захарченко. Серед спонсорів також був Центр ім. Петра Яцика Торонтського університету. На конференції виступали доповідачі зі Сполученого Королівства, Канади, США й України. Всю інформацію про конференцію можна знайти на: http://timescape.mml.cam.ac.uk/ref35/independent%20ukraine%20workshop.html.

Протягом року блоґ програми про сучасне політичне життя в Україні містив цікаві статті й дискусії. Її провідним автором залишається політолог із України Микола Рябчук. Ці матеріяли привертали увагу багатьох читачів і були передруковані в інших виданнях, зокрема у виданні нашого партнера «Open Democracy Russia», а також «Kyiv Post» та «Ukrainian Weekly». Збірник блоґових статтей Рябчука вийшов окремою книгою, «Gleichschaltung: Authoritarian Consolidation in Ukraine, 2010–2012» [Новий «порядок»: авторитарна консолідація в Україні, 2010–2012] (Київ: K.I.S., 2012, ред. Дейвід Марплз). Готувати статті для веб-сайту д-ру Марплзу допомагали два докторанти: Олександр Мельник із Торонтського університету та Едуард Байдаус із Альбертського університету.

Британський експерт про виклики і перспективи українсько-російських стосунків

Сорок шосту Шевченківську лекцію в Альбертському університеті, організовану спільно КІУСом і Клюбом українських професіоналістів і підприємців Едмонтону, 9 березня 2012 р. виголосив Джеймс Шер, провідний працівник Російсько-евразійської програми Королівського інституту міжнародніх відносин у Лондоні. Тема його доповіді: «Україна і російське питання».

У своїй доповіді п. Шер проаналізував російський фактор у нинішній історичній і політичній ситуації в Україні. Говорячи про спадщину Київської Руси, з якої росіяни виводять свою сконструйовану в XVIII ст. імперську традицію, він відзначив її фундаментальну незмінність, хоча окремі аспекти російсько-українських стосунків могли змінитися з часу проголошення Україною незалежности у 1991 р. Він указав, зокрема, на складне питання ідентичности, яке залишається в центрі постійної напруги між двома націями. Цитуючи недавню статтю Володимира Путіна про національне питання в Росії, Шер згадав його концепцію особливої російської цивілізації з російською нацією як основоположною, що завжди прикривало й виправдовувало імперську експансію в сусідні реґіони.

П. Шер не побачив особливих змін у ставленні Росії до України з часу розпаду Радянського Союзу. Оговтуючись від того, що Путін назвав «найбільшою геополітичною катастрофою XX століття», нинішня російська влада шукає шляхів відновлення колишньої «сфери впливів» Москви та славного минулого російської імперської держави. Недавня війна з Грузією, територіяльні провокації біля Тузли, використання енергетики в політичних цілях та спроби перешкодити европейським

Джеймс Шер виступає на сорок шостій Шевченківській лекції в Едмонтоні

прагненням України — все це вказує на справжні наміри Росії щодо України. Росія, звичайно, почувається загроженою через утрату статусу наддержави — наголосив Шер. Але ця загроза торкається насамперед її імперської спадщини, ідентичности та зростаючої авторитарної політичної культури. Антизахідництво й традиційні радянські гасла Путіна знаходять підтримку серед багатьох росіян, і це дозволяє йому реалізовувати теперішні політичні цілі, коли Европа та інші европейські країни зайняті власними економічними й політичними проблемами.

П. Шер заявив, що збереження незалежної України та підтримка її громадянського суспільства й культурних інституцій є в найкращих інтересах евро-атлантичних демократій. Він наголосив, що суверенітет України має поважатися згідно з міжнародніми законами. Демократична й европейська Україна, таким чином, могла б стати зразком для демократизації Росії, інакше вона залишатиметься джерелом авторитаризму в реґіоні.

П. Шер підсумував, що найбільшою загрозою для України є сама Україна. Незважаючи на постійні спроби Заходу сприяти політичним і економічним реформам України на її шляху до Европейського Союзу, вона великою мірою втратила ці можливості, особливо сприятливі для неї в 1990-х рр. та після Помаранчевої революції. Країна застрягла між задекларованими европейськими намірами, рухом до ринкової економіки й демократії, з одного боку, та пострадянською інерцією, непрозорою культурою бізнесу й сповзанням до авторитаризму, з другого.

Протягом 1995–2008 рр. Джеймс Шер був старшим науковим працівником колишнього Центру дослідження конфліктів Військової академії Сполученого Королівства та є членом факультету суспільних наук Оксфордського університету. Тривалий час він є радником урядів СК, Европейського Союзу і НАТО та консультував Україну стосовно реформ у ділянці оборони і безпеки та подібних питань. Він автор *Russia and the West: A Reassessment* [Росія і Захід: переоцінка] (UK Defence Academy, 2008) та *The Mortgaging of Ukraine's Independence* [Незалежність України в іпотеці] (Chatham House, 2010).

Семінари й лекції КІУСу в Альбертському університеті (2011–12)

6 жовтня. Сергій Плохій (відділ історії, Гарвардський університет), «Історії старі й нові: нові видання Видавництва КІУСу». Лекція виголошена під час презентації т. 9, кн. 2, ч. 2 «Історії України-Руси» Михайла Грушевського (співспонсорована відділом історії і клясичних студій)

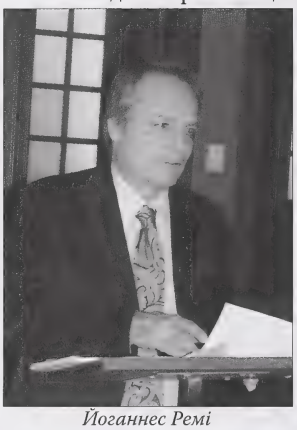

Йоганнес Ремі

7 жовтня. Сергій Плохій (відділ історії, Гарвардський університет), «Світ згідно з Ялтою: як усе відбувалося?» (співспонсорована відділом історії і клясичних студій)

20 жовтня. Анна Підгорна (відділ музики, Калґарський університет), «Творення опери: В ніч на Івана Купала» (співспонсорована Центром українського та канадського фолкльору ім. Петра і Дорис Кулів)

24 листопада. Секція на тему «Голод в Україні 1932–1933 рр.: останні перспективи»: Іван Химка (відділ історії і клясичних студій; КІУС), «Останні дослідження про голод в Україні 1932–33 рр.: проблема сакралізації»; Богдан Клід (КІУС, відділ історії і клясичних студій), «Сталін, націоналізм і голод в Україні і на Кубані 1932–33 рр.»; Даніель Ґранвіл (коледж Брейсноуз, Оксфордський університет), «Активізм української діяспори та політика визнання Голодомору» (співспонсорована відділом історії і клясичних студій)

Анна Підгорна

8 грудня. Йоганнес Ремі (Інститут европейських, російських та евразійський студій, Карлтонський університет), «Українське питання в Російській імперії з 1840-х до 1870-х: нові архівні знахідки» (співспонсорована відділом історії і клясичних студій)

2 лютого. Вірляна Ткач (мистецька група «Яра», експериментальний театр «La Ma-Ma», Нью-Йорк), «Мистецька група «Яра»: мрія і призначення» (співспонсорована Центром українського та канадського фолкльору ім. Петра і Дорис Кулів)

Вірляна Ткач

9 березня. Джеймс Шер (Російсько-евразійська програма, Королівський інститут міжнародніх відносин), «Україна і російське питання» (46 щорічна Шевченківська лекція)

14 березня. Микола Рябчук (політолог і письменник, Київ), «У ліжку зі слоном: українсько-російські асиметричні відносини»

22 березня. Андрій Круглашов (катедра політології та державного управління, Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича), «Політичні маніпуляції під час президентських виборчих кампаній в Україні, 2004-2005 та 2009-2010 рр.».

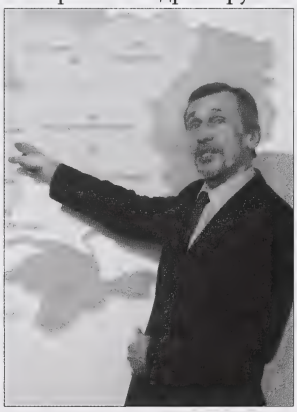

Микола Рябчук

3 квітня. Презентація книги Сергія Ціпка, «Ukrainians in Argentina, 1897–1950: The Making of a Community» (співспонсорована відділом історії і клясичних студій)

17 квітня. Володимир Кравченко (катедра українознавства, Харківський національний університет ім. Василя Каразіна), «Вивчення пограниччя й українська історія» (співспонсорована відділом історії і клясичних студій)

Ваш дар КІУСу — це внесок у майбутнє українських студій

Новини КІУСу

Нові публікації викликали дискусії про історію

Д-р Сергій Плохій, професор катедри історії України ім. Михайла Грушевського Гарвардського університету, відвідав Едмонтон восени 2011 р., де в серії семінарів КІУСу взяв участь у презентації нових публікацій Видавництва КІУСу та виголосив доповідь про Ялтинську угоду 1945 р.

6 жовтня у своїй аналізі «Історії України-Руси» Грушевського (т. 9, кн. 2, ч. 2) д-р Плохій порівняв зліт і падіння козацької держави із подібною долею Української Народньої Республіки. Пишучи свою історію, Грушевський був під впливом краху української держави 1917-20 рр. Головна причина поразки, на його думку, полягала у зрадницькій політиці козацької еліти щодо мас та уступках російській владі. Таке бачення української історії було зумовлене народницькими поглядами Грушевського, які панували в українській історіографії XIX ст. Як далі зазначив д-р Плохій, ця народницька традиція була підважена новою, державницькою школою на початку XX ст. Найпомітніше вона представлена у працях В'ячеслава Липинського та далі розвинута науковцями української діяспори.

Дихотомія «народницький/державницький» дозволила проф. Плохію перейти до книги директора КІУСу Зенона Когута «Making Ukraine: Studies on Political Culture, Historical Narrative, and Identity» [Творення України: студії з політичної культури, історичного наративу та ідентичности]. У своїй книзі д-р Когут стверджує, що українську еліту не можна розглядати просто як експлуататорів, а й як провідників, які зазнали невдачі через несприятливі історичні обставини. Автор показує, що процес формування української ідентичности був досить складним. Зокрема, він виділяє важливість спадщини Київської Руси, еволюцію концепції козацької України як батьківщини, розвиток української історіографії від «Синопсису» і козацьких літописів XVII ст. до державницької школи XX ст., боротьбу за козацькі права і вольності, двозначну ролю концепції «Малоросії» та стосунки між Україною і Росією після незалежности.

Під час презентації нових видань Видавництва КІУСу (л-п): Франк Сисин, Сергій Плохій, Зенон Когут

У рамках конфлікту «народницький–державницький» д-р Плохій розглянув внесок до української історичної науки д-ра Франка Сисина. З нагоди його шістдесятиріччя вийшов спеціяльний випуск «Журналу українознавчих студій» під назвою «Tentorium honorum». Видання містить 33 статті на історичні теми, а також біографічний есей про проф. Сисина, вибрану бібліографію його праць та 34 рецензії.

7 жовтня проф. Плохій говорив про ролю Ялтинської угоди 1945 р. та її вплив на повоєнну організацію світопорядку, зокрема у Східній Европі. Ця доповідь базувалася на його широко визнаній книзі «Yalta: The Price of Peace» [Ялта: ціна миру] (2010). Якщо з одного боку, Ялтинська угода породила поділ світу на східню і західню сфери впливу та леґітимізувала репатріяцію колишніх радянських громадян, то з іншого боку, вона забезпечила довготривалий міжнародній мир, визначила стабільні кордони та створила Організацію Об'єднаних Націй.

Обидва заходи були співспонсоровані КІУСом та відділом історії і клясичних студій. Проф. Плохій працював у КІУСі п'ятнадцять років перед тим, як отримав посаду в Гарварді. Він автор кількох книг про модерну російську й українську історію, зокрема «Unmaking Imperial Russia» (видана в Україні як «Великий переділ: незвичайна історія Михайла Грушевського») та «The Origins of the Slavic Nations» [Походження слов'янських націй].

Нові археологічні знахідки в Батурині

2011 р. канадсько-українська археологічна експедиція продовжила розкопки залишок садиби гетьмана Івана Мазепи в передмісті м. Батурина Гончарівці. Її спорудили перед 1700 р. Під час розорення Батурина московським військом у 1708 р. його мурований палац розграбували й спалили.

У палаці знаходилися приватні покої гетьмана та його дружини Ганни. Знайдено керамічну кахлю з рельєфним зображенням хреста з чотирма перехрестинами на ренесансному щиті, що гіпотетично ідентифікується як герб Ганни з шляхетського роду Половців. Така геральдична кахля могла прикрашати піч у її покої.

Археологи знайшли фраґменти дорогих скляних келихів для вина, ймовірно, імпортованих з Габсбурзької Сілезії чи Німеччини. На одному з них майстерно виґраверувано лісовий пейзаж. Знахідки імпортного богемського й венеціянського скла та розписаного порцелянового столового посуду свідчать про розкіш і вишукану культуру побуту Мазепиного двору, а також про комерційні й культурні контакти Батурина з Заходом.

План укріпленої садиби Мазепи на околиці Батурина Гончарівці (перед 1700 р.). Реконструкція: Ю. Ситий і В. Мезенцев. Комп'ютерна графіка: С. Дмитрієнко, 2011 р.

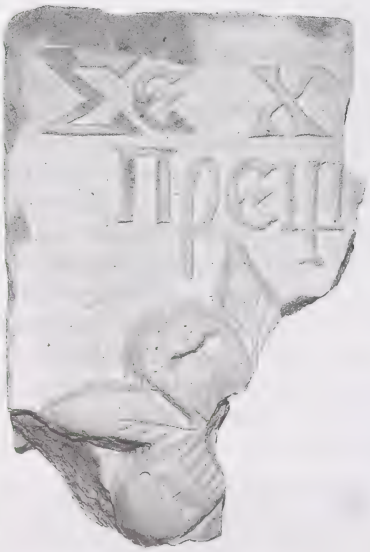

Уламок керамічної закладної дошки з написом та рельєфом квітки з церкви Мазепиної садиби (коло 1700 р.). Фото: Ю. Ситий.

Експедиція розкопала залишки садиби, що могла належати заможному писареві гетьманської канцелярії чи архіву, та частину котловану дерев'яної церкви на Гончарівці. Знайдено уламок теракотової закладної дошки цього храму з кириличним написом та барельєфом квітки. Очевидно, цей текст прославляв Мазепу як фундатора споруди. Аналогічна ціла закладна дошка з подібним написом та Мазепиним гербом, облямованим рельєфним вінком, декорувала фасад дзвіниці (1702 р.) Чернігівської колеґії. Завдяки прочитаному напису деталь із церкви на Гончарівці є рідкісною археологічною знахідкою та новим цінним історичним джерелом для вивчення Батурина.

У фортеці археологи відкрили розвал цегляної хати, можливо, представника козацької старшини. Виявлені тут шість мушкетних куль та гарматне ядро свідчать про її зруйнування царським військом у 1708 р.

Батуринський археологічний проєкт спонсорують КІУС, НТШ Америки та Понтифікальний інститут середньовічних студій у Торонті. Очолює проєкт провідний історик Гетьманщини проф. Зенон Когут (КІУС). Д-р Володимир Коваленко (Чернігівський університет) керував археологічною експедицією. Д-р Володимир Мезенцев (КІУС), проф. Мартін Димнік та докторант Гусеїн Ойлупінар (Альбертський університет) беруть участь у розкопках Батурина та публікаціях на цю тему. У торішніх розкопках брали участь 75 студентів та науковців з університетів і музеїв Чернігова, Ніжина, Києва, Львова, Мелітополя (Україна) та Торонта й Едмонтону (Канада).

Володимир Мезенцев
КІУС, Торонто

Східній інститут українознавства ім. Ковальських

За минулий академічний рік Східній інститут українознавства ім. Ковальських при Харківському національному університеті ім. Василя Каразіна, що підтримується Програмою дослідження Східньої України ім. Ковальських КІУСу, був задіяний у низці проєктів. Інститут організував 12-й Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт у галузі українознавства на здобуття премії ім. Ковальських. Переможцями цього року стали: Микола Хорольський (Полтава) — перша премія, Світлана Труш (Харків) та Ірина Мірошниченко (Донецьк) — друга премія, Вікторія Солодкіна (Харків) — третя премія та Ксенія Зборовська (Київ) — заохочувальна премія.

Переможці конкурсу з українознавства ім. Ковальських

Проміжний етап роботи над вивченням українсько-російського пограниччя увінчався виданням колективної монографії «Уявлення про Прикордоння та практики їх використання» (В. Кравченко, О. Мусієздов, О. Філіппов). Вийшов черговий номер журналу «Схід-Захід», присвячений проблемам історичної урбаністики, та завершено підготовку до друку наступного номера журналу, присвяченого проблемам неоантиколоніалізму та неоімперіялізму (запланований на кінець 2012–початок 2013 рр.).

Проведено наукові семінари з питань реконцептуалізації ранньої історії Східньої Европи (спільно зі слов'яно-германською експедицією Харківського університету), візантійської традиції інтелектуальної історії України (спільно з історичним факультетом Харківського університету та філологічним факультетом Харківського державного педагогічного інституту) та репрезентації історії Київської Руси в сучасній українській історіографії. Відбулася презентація нового видання «Історії України» Пола Маґочі (інтерв'ю з автором є на веб-сайті інституту: http://keui.wordpress.com/2012/06/05/news-173/). Інститут продовжує поповнювати створену нещодавно фільмотеку й наукову бібліотеку, а також оновлювати свій веб-сайт.

Під час презентації «Історії України» Пола Маґочі (л–п): Валерій Падяк, Пол Маґочі, Іван Карпенко, Сергій Стадник і Василь Танцюра

Програма вивчення модерної української історії та суспільства ім. Петра Яцика

Учителі історії беруть участь у дискусії під час круглого столу

У 2011–12 навчальному році Програма вивчення модерної української історії та суспільства ім. Петра Яцика, яку очолює проф. Ярослав Грицак, організувала три круглі столи за участю українських учителів історії. Ці зібрання відбулися в Києві у жовтні 2011 р. та в березні і липні 2012 р. в рамках спільного міжнародного проєкту «Спогади про війну та війни спогадів», підтриманого також фондом Посольства Нідерландів в Україні МАТРА. У них узяли участь Тимоті Снайдер (Єйльський університет), Олег Будницький (Школа вищої економіки, Москва), Юрій Шаповал та Владислав Гриневич (обоє з Інституту політичних і етнонаціональних досліджень, Київ), Ґжеґож Мотика (Інститут національної історії, Варшава) та Карел Беркгоф (Центр дослідження Голокосту й Геноциду, Нідерланди).

Круглий стіл за участю українських учителів історії, жовтень 2011: Ярослав Грицак (л) і Тимоті Снайдер (п)

Програма також організувала конференцію про українсько-італійські стосунки в історичній перспективі, яка відбулася 19 грудня 2011 р. з нагоди 150-річчя об'єднання Італії. Її організатором став Інститут історичних досліджень разом із Центром італійської культури при Львівському національному університеті. У конференції взяли участь двадцять науковців із Києва, Львова, Тернополя, Луцька й Канади (Франк Сисин). На конференції розглядалося питання італійсько-українських стосунків, починаючи з ранньомодерного періоду. В центрі уваги були «італійські зв'язки» українського національного руху в XIX і XX ст. Завершилася конференція аналізою сучасних подій, насамперед робітничої еміґрації з України до Італії за останні двадцять років.

Вийшов новий випуск «України Модерної» (т. 18, 2011), присвячений історії підручників, презентації якого відбулися в Києві, Львові, Ужгороді, Івано-Франківську й Тернополі. На підтримку журналу з'явився новий веб-сайт (редактор: Юлія Кисла), який випускатиме різні матеріяли щотижня. Польський переклад есеїв Івана Лисяка-Рудницького (Iwan Łysiak-Rudnycki. Między historią a polityką) з'явився у березні 2012 р. як перший випуск у серії «Бібліотека української думки XX століття» і був презентований у Варшаві, Вроцлаві та Кракові. Працівники програми й редакторський колектив активно працювали над підготовкою до друку вибраних праць історика й етнографа о. Михайла Зубрицького (перший том вийде на початку 2013 р.). Вони також завершили редакторську роботу над спогадами д-ра Адольфа Слижа, що буде першим томом у новій серії спогадів відомих українців.

Троє докторантів, Владислава Москалець, Домініка Ранк і Катерина Будзан, були задіяні у спільній докторській програмі Національного університету «Києво-Могилянська академія» та Українського католицького університету, що підтримується Програмою ім. Яцика.

Українсько-канадська програма КІУСу: рухаємося вперед, оглядаючись назад

Джоді Перрун (Королівський військовий коледж) виступає на конференції у Вінніпезі

У 2011–12 р. Центр українсько-канадських студій ім. Кулів в основному зосередився над підготовкою до видання багатотомної наукової історії українців у Канаді, в той же час підтримуючи й проводячи дослідження на інші теми в широкій ділянці українсько-канадських студій. Триває інтенсивна праця над редаґуванням тому про українсько-канадську громаду у міжвоєнний період та залучаються нові матеріяли. Новий том вийде у двох частинах, щоб умістити якомога більше напрацьованого матеріялу. Його метою є дати інформативний, вичерпний і цікавий наратив про складний і цікавий час між Першою і Другою світовими війнами. У рамках триваючого дослідження про даний період центр зібрав багато матеріялів центральної канадської преси про висвітлення українських подій протягом 1924–39 рр., копії яких будуть передані до Українсько-канадського архіву-музею Альберти. Центр також нагромаджує в хронологічному порядку документи про напрочуд активну театральну діяльність у міжвоєнний період. Оскільки всі ці матеріяли збираються у цифровому форматі, в майбутньому вони стануть надзвичайно важливим джерелом для студентів і науковців.

Разом з тим Центр ім. Кулів рухається вперед, досліджуючи українське життя в Канаді під час Другої світової війни. Спільно з Центром українських канадських студій Манітобського університету та Осередком української культури і освіти центр організував конференцію, присвячену воєнному часу: «Стати канадцем: українські канадці і Друга світова війна» (Вінніпеґ, 11–12 листопада 2011 р.). На ній перед численною авдиторією виступили десять науковців із цілої Канади. Продовжуючи вивчати вплив війни на українську громаду Альберти, Центр ім. Кулів також збирає джерельні матеріяли й про інші періоди українсько-канадської історії, зокрема сучасне громадське життя й останню хвилю імміґрації.

Варто також відзначити роботу Ініціятиви з українських діяспорних студій, яку очолює д-р Сергій Ціпко. Його праця *Ukrainians in Argentina, 1897–1950: The Making of a Community* [Українці в Арґентині, 1897–1950: творення спільноти] побачила світ у 2012 р.

Центр ім. Кулів продовжує відігравати активну ролю у збиранні книг із українсько-канадських, канадських та українських студій для бібліотек в Україні й інших країнах, а також долучається до низки проєктів та починань, у яких ідеться про українське життя в Канаді.

Дізнайтесь про діяльність ЦУКС ім. Кулів

Центр українсько-канадських студій імени Кулів при КІУСі видає два бюлетені, які містять інформацію щодо напрямків його діяльности. Перший з них, «Подорожні нотатки з української Канади», є щоквартальним бюлетенем, який виходить у електронному форматі та містить різноманітну інформацію стосовно дослідницької, видавничої діяльности та конференцій, що стосуються історії та культурного життя українців Канади. Другий неперіодичний бюлетень, «Українці за кордоном: новини та погляди», являє собою електронну підбірку статтей про українців світової діяспори. На бюлетень «Подорожні нотатки з української Канади» Ви можете підписатися, звернувшись за електронною адресою: jbalan@ualberta.ca. На бюлетень «Українці за кордоном: новини та погляди» Ви можете підписатися, звернувшись за електронною адресою: scipko@ualberta.ca.

Програма дослідження релігії і культури

Великим проєктом програми в 2011–12 р. стала інвентаризація архівної збірки о. Тимофія Міненка (1929–2006). О. Міненко народився в Полтаві і служив священиком Української Православної Церкви у США і Канаді (УПЦК). Він проводив парохіяльну службу в таких великих центрах, як Нью-Йорк, Торонто й Вінніпеґ. Він служив УПЦК на кількох посадах, зокрема і як редактор її газети «Вісник» (1975–85).

Зацікавлений історією українського православ'я XX ст., о. Міненко працював у низці европейських

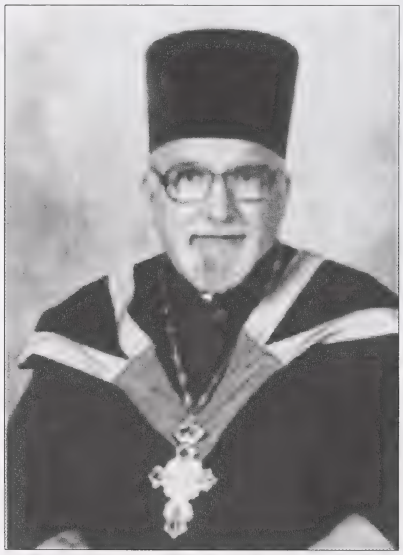

Отець Тимофій Міненко

архівів, де зробив копії важливих документів. Він також зібрав багато службових документів, які були у власності консисторії УПЦК. Він вирізав статті з газет та збирав публікації, різні друковані матеріяли й фотографії, що стосувалися історії українського православ'я в Україні й за кордоном.

У 2009 р. син о. Міненка Марко подарував батькові матеріяли до архіву Альбертського університету. За фінансової підтримки університетського Вічного фонду для розвитку майбутнього та Ради із соціяльних наук і гуманітарних досліджень Програма дослідження релігії і культури найняла д-ра Тараса Курила, щоб він зробив опис усієї колекції. Цю роботу було завершено у квітні 2012 р.

Об'ємний архів о. Міненка налічує понад дві тисячі папок, зібраних у 119 архівних коробках. Найбільш цінні документи стосуються історії Українських православних церков під час Другої світової війни та повоєнної діяспори. Один науковець був захоплений цією збіркою, назвавши її «клондайком» для дослідників українського православ'я XX ст. Архів відкритий для дослідників. Копію його опису можна отримати від директора програми проф. Івана Химки (jhimka@ualberta.ca).

Окрім того, в рамках проєкту задокументування духовної спадщини влітку 2011 р. були зроблені знімки понад сотні українських церков в Альберті й Саскачевані.

Програма вивчення сучасної України ім. Стасюків

Найбільшою подією в 2011–12 рр., яку Програма ім. Стасюків організувала разом із Кембриджським університетом та Університетом Західнього Онтаріо, була конференція «Незалежна Україна: через двадцять років». Вона відбулася в Кембриджському університеті 7–8 грудня 2011 р. на базі Програми з українських студій. З головною промовою виступив Олесь Доній, студентський провідник 1989–91 рр., а нині депутат парляменту. Також були представлені секції з питань економіки, культури, суспільства й політики. Ідея конференції зародилася минулої весни під час зустрічі між директором Програми ім. Стасюків проф. Дейвідом Марплзом та проф. Мартою Дичок із Університету Західнього Онтаріо. Основну її організацію взяв на себе д-р Рорі Фіннін, директор Програми з українських студій Кембриджського університету, якому допомагала докторант програми Тетяна Захарченко. Серед спонсорів також був Центр ім. Петра Яцика Торонтського університету. На конференції виступали доповідачі зі Сполученого Королівства, Канади, США й України. Всю інформацію про конференцію можна знайти на: http://timescape.mml.cam.ac.uk/ref35/independent%20ukraine%20workshop.html.

Протягом року блоґ програми про сучасне політичне життя в Україні містив цікаві статті й дискусії. Її провідним автором залишається політолог із України Микола Рябчук. Ці матеріяли привертали увагу багатьох читачів і були передруковані в інших виданнях, зокрема у виданні нашого партнера «Open Democracy Russia», а також «Kyiv Post» та «Ukrainian Weekly». Збірник блоґових статтей Рябчука вийшов окремою книгою, «Gleichschaltung: Authoritarian Consolidation in Ukraine, 2010–2012» [Новий «порядок»: авторитарна консолідація в Україні, 2010–2012] (Київ: K.I.S., 2012, ред. Дейвід Марплз). Готувати статті для веб-сайту д-ру Марплзу допомагали два докторанти: Олександр Мельник із Торонтського університету та Едуард Байдаус із Альбертського університету.

Британський експерт про виклики і перспективи українсько-російських стосунків

Сорок шосту Шевченківську лекцію в Альбертському університеті, організовану спільно КІУСом і Клюбом українських професіоналістів і підприємців Едмонтону, 9 березня 2012 р. виголосив Джеймс Шер, провідний працівник Російсько-евразійської програми Королівського інституту міжнародніх відносин у Лондоні. Тема його доповіді: «Україна і російське питання».

У своїй доповіді п. Шер проаналізував російський фактор у нинішній історичній і політичній ситуації в Україні. Говорячи про спадщину Київської Руси, з якої росіяни виводять свою сконструйовану в XVIII ст. імперську традицію, він відзначив її фундаментальну незмінність, хоча окремі аспекти російсько-українських стосунків могли змінитися з часу проголошення Україною незалежности у 1991 р. Він указав, зокрема, на складне питання ідентичности, яке залишається в центрі постійної напруги між двома націями. Цитуючи недавню статтю Володимира Путіна про національне питання в Росії, Шер згадав його концепцію особливої російської цивілізації з російською нацією як основоположною, що завжди прикривало й виправдовувало імперську експансію в сусідні реґіони.

П. Шер не побачив особливих змін у ставленні Росії до України з часу розпаду Радянського Союзу. Оговтуючись від того, що Путін назвав «найбільшою геополітичною катастрофою XX століття», нинішня російська влада шукає шляхів відновлення колишньої «сфери впливів» Москви та славного минулого російської імперської держави. Недавня війна з Грузією, територіяльні провокації біля Тузли, використання енергетики в політичних цілях та спроби перешкодити европейським

Джеймс Шер виступає на сорок шостій Шевченківській лекції в Едмонтоні

прагненням України — все це вказує на справжні наміри Росії щодо України. Росія, звичайно, почувається загроженою через утрату статусу наддержави — наголосив Шер. Але ця загроза торкається насамперед її імперської спадщини, ідентичности та зростаючої авторитарної політичної культури. Антизахідництво й традиційні радянські гасла Путіна знаходять підтримку серед багатьох росіян, і це дозволяє йому реалізовувати теперішні політичні цілі, коли Европа та інші европейські країни зайняті власними економічними й політичними проблемами.

П. Шер заявив, що збереження незалежної України та підтримка її громадянського суспільства й культурних інституцій є в найкращих інтересах евро-атлантичних демократій. Він наголосив, що суверенітет України має поважатися згідно з міжнародніми законами. Демократична й европейська Україна, таким чином, могла б стати зразком для демократизації Росії, інакше вона залишатиметься джерелом авторитаризму в реґіоні.

П. Шер підсумував, що найбільшою загрозою для України є сама Україна. Незважаючи на постійні спроби Заходу сприяти політичним і економічним реформам України на її шляху до Европейського Союзу, вона великою мірою втратила ці можливості, особливо сприятливі для неї в 1990-х рр. та після Помаранчевої революції. Країна застрягла між задекларованими европейськими намірами, рухом до ринкової економіки й демократії, з одного боку, та пострадянською інерцією, непрозорою культурою бізнесу й сповзанням до авторитаризму, з другого.

Протягом 1995–2008 рр. Джеймс Шер був старшим науковим працівником колишнього Центру дослідження конфліктів Військової академії Сполученого Королівства та є членом факультету суспільних наук Оксфордського університету. Тривалий час він є радником урядів СК, Европейського Союзу і НАТО та консультував Україну стосовно реформ у ділянці оборони і безпеки та подібних питань. Він автор *Russia and the West: A Reassessment* [Росія і Захід: переоцінка] (UK Defence Academy, 2008) та *The Mortgaging of Ukraine's Independence* [Незалежність України в іпотеці] (Chatham House, 2010).

Семінари й лекції КІУСу в Альбертському університеті (2011–12)

6 жовтня. Сергій Плохій (відділ історії, Гарвардський університет), «Історії старі й нові: нові видання Видавництва КІУСу». Лекція виголошена під час презентації т. 9, кн. 2, ч. 2 «Історії України-Руси» Михайла Грушевського (співспонсорована відділом історії і клясичних студій)

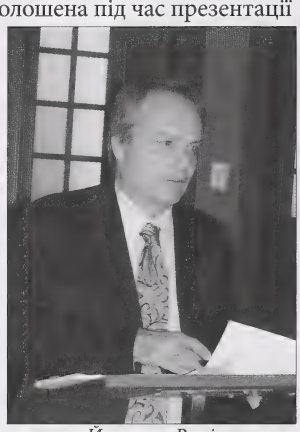
Йоганнес Ремі

7 жовтня. Сергій Плохій (відділ історії, Гарвардський університет), «Світ згідно з Ялтою: як усе відбувалося?» (співспонсорована відділом історії і клясичних студій)

20 жовтня. Анна Підгорна (відділ музики, Калґарський університет), «Творення опери: В ніч на Івана Купала» (співспонсорована Центром українського та канадського фолкльору ім. Петра і Дорис Кулів)

24 листопада. Секція на тему «Голод в Україні 1932–1933 рр.: останні перспективи»: Іван Химка (відділ історії і клясичних студій; КІУС), «Останні дослідження про голод в Україні 1932–33 рр.: проблема сакралізації»; Богдан Клід (КІУС, відділ історії і клясичних студій), «Сталін, націоналізм і голод в Україні і на Кубані 1932–33 рр.»; Даніель Ґранвіл (коледж Брейсноуз, Оксфордський університет), «Активізм української діяспори та політика визнання Голодомору» (співспонсорована відділом історії і клясичних студій)

Анна Підгорна

8 грудня. Йоганнес Ремі (Інститут европейських, російських та евразійський студій, Карлтонський університет), «Українське питання в Російській імперії з 1840-х до 1870-х: нові архівні знахідки» (співспонсорована відділом історії і клясичних студій)

2 лютого. Вірляна Ткач (мистецька група «Яра», експериментальний театр «La Ma-Ma», Нью-Йорк), «Мистецька група «Яра»: мрія і призначення» (співспонсорована Центром українського та канадського фолкльору ім. Петра і Дорис Кулів)

Вірляна Ткач

9 березня. Джеймс Шер (Російсько-евразійська програма, Королівський інститут міжнародніх відносин), «Україна і російське питання» (46 щорічна Шевченківська лекція)

14 березня. Микола Рябчук (політолог і письменник, Київ), «У ліжку зі слоном: українсько-російські асиметричні відносини»

22 березня. Андрій Круглашов (катедра політології та державного управління, Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича), «Політичні маніпуляції під час президентських виборчих кампаній в Україні, 2004-2005 та 2009-2010 рр.».

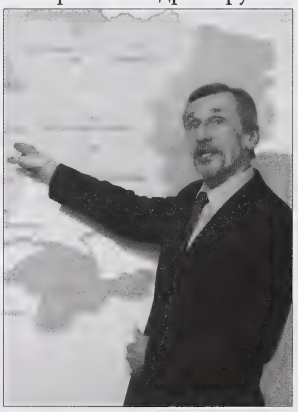
Микола Рябчук

3 квітня. Презентація книги Сергія Ціпка, «Ukrainians in Argentina, 1897–1950: The Making of a Community» (співспонсорована відділом історії і клясичних студій)

17 квітня. Володимир Кравченко (катедра українознавства, Харківський національний університет ім. Василя Каразіна), «Вивчення пограниччя й українська історія» (співспонсорована відділом історії і клясичних студій)

Ваш дар КІУСу — це внесок у майбутнє українських студій

Семінари й лекції КІУСу в Торонті (2011–12)

Меморіяльна лекція ім. Володимира Дилинського переглядає міти про покоління ОУН

17 травня 2012 р. проф. Мирослав Шкандрій із Манітобського університету виступив із сьомою щорічною Меморіяльною лекцією ім. Володимира Дилинського, спонсорованою Меморіяльним фондом ім. Володимира Дилинського в КІУСі, торонтським відділом КІУСу та Інститутом св. Володимира в Торонті, в якому й відбулася лекція.

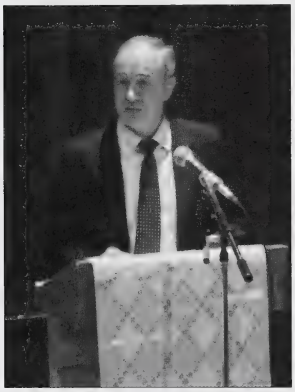
Мирослав Шкандрій

У своїй доповіді «Український націоналізм та міт відродження» проф. Шкандрій розглянув еволюцію українського націоналізму в 1930-х рр. Він запропонував нову інтерпретацію, покликаючись на своє прочитання маловідомої літератури про міжвоєнне покоління та на останні публікації, що з'явилися в Польщі, Німеччині, Україні й Північній Америці, а також на архівні знахідки в Києві і Варшаві. Він представив ситуацію, в якій опинилися від п'яти до семи мільйонів західніх українців після невдалої війни за незалежність (1917–20), відмову нової польської держави дотримуватися обіцянок про надання автономії Західній Україні та послідовні спроби цієї держави асимілювати українське населення. Саме з цього населення та десь 100,000 українських еміґрантів у міжвоєнній Центральній і Західній Европі формувалися кадри для підпільної революційної Організації українських націоналістів.

Проф. Шкандрій подав опис трьох течій в українському націоналізмі: ліберально-демократичної; авторитарної, представленої ОУН; та заклику до антигуманної духовної революції, представленого редактором впливового журналу «Вістник» (1933–39) Дмитром Донцовим. Усі три течії користувалися схожими мітами й мисленнєвими конструкціями, а українські письменники-еміґранти 1930-х рр. вільно пересувалися між ними.

Проф. Шкандрій представив три пануючі й пов'язані міти у творчості семи письменників — Євгена Маланюка, Юрія Липи, Олени Теліги, Леоніда Мосендза, Олега Ольжича, Уласа Самчука та Юрія Клена, — більшість з яких асоціювалася з ОУН: відродження, древнього Риму як символу державної одержимости й чоловічої сили, особистої зміни або перевтілення. Він показав, як розуміння творчости цих письменників та їхнє бачення себе й України в цій ситуації сприяє кращому розумінню витоків націоналізму ОУН, та розглянув еволюцію, яку зазнала організація й самі письменники.

Щорічна лекція про Голодомор 2011

Щорічну лекцію про Голодомор в Україні виголосив 16 листопада 2011 р. д-р Норман Наймарк, завідувач катедри східньоевропейської історії ім. Роберта й Флоренс МакДоннелів Стенфордського університету та визначний фахівець з історії Східньої Европи й Радянського Союзу. Його доповідь перед численною авдиторією, «Український Голодомор: Сталін і геноцид», була побудована на темах, які він розкрив у своїй недавній книзі *Stalin's Genocides* [Сталінові ґеноциди] (Принстон, 2010), торкаючись і теми голоду в Україні 1932–33 рр.

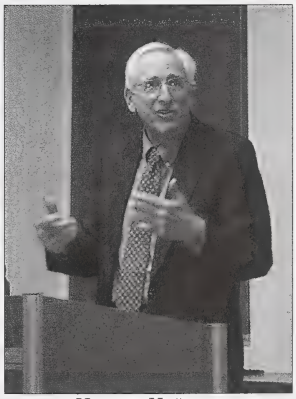
Норман Наймарк

Доповідач розглянув походження й еволюцію терміну «геноцид», починаючи з теоретичного формулювання Рафаеля Лемкіна, який зробив спробу означити його в міжнародній правовій практиці як кримінальний акт. Зрештою, Лемкіну вдалося добитися в ООН визнання терміну, хоч і з суттєвою поправкою, просунутою радянською стороною, яка виключала соціяльні й політичні групи з переліку жертв геноциду.

Далі д-р Наймарк розглянув головну ролю Сталіна, який призвів до Голодомору. Він відзначив ворожість Сталіна до українського селянства як відсталої, «по суті контрреволюційної» верстви, яка занадто прив'язана до своєї української ідентичности. Він також звернув увагу на деякі леґальні аспекти питання про Голодомор, додаючи, що рішення Міжнародного Трибуналу стосовно розправи в Сребрениці дає підстави для визначення Голодомору як прикладу геноциду, враховуючи відмову радянської сторони полегшити умови голодуючих в

Україні. На думку д-ра Наймарка, соціяльні й політичні групи мають бути включені ООН до визначення геноциду.

Лекція була спонсорована КІУСом, Центром европейських, російських і евразійських студій Торонтського університету, Програмою вивчення України ім. Петра Яцика, Канадською фундацією українських студій та торонтським відділом Конґресу українців Канади. Даний захід відбувається з 1998 р., коли Джеймс Мейс виголосив інавґураційну доповідь.

Програма з української літератури ім. Данила Гусара Струка

Тринадцята щорічна Меморіяльна лекція ім. Данила Гусара Струка відбулася в Торонті 18 травня 2012 р. Цього року її виголосила проф. Валентина Хархун із катедри української літератури Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Проф. Хархун спеціялізується у двох ділянках українського літературознавства: соціялістичний реалізм в українській літературі та творчість Володимира Винниченка. Протягом 2011–12 навчального року вона працювала в архівах Української вільної академії наук у Нью-Йорку як фулбрайтівський стипендіят, досліджуючи архів Винниченка. Вона готує до видання його неопубліковане листування. Це буде важливий додаток до її вже значного наукового доробку, що включає монографію «Роман Володимира Винниченка *Записки Кирпатого Мефістофеля*: генерика, семіосфера, імагологія» (Ніжин, 2011), наукові статті та серію збірників «Винниченкознавчі зошити» (вже видано чотири), в яких друкуються матеріяли семінарів про письменника, що вона започаткувала в Ніжині.

Валентина Хархун

Інша ділянка її зацікавлення — соціялістичний реалізм в українській літературі. Її монографія «Соцреалістичний канон в українській літературі: генеза, розвиток, модифікації» (Ніжин, 2009) привернула значну увагу до цієї теми в українському літературознавстві, яка залишалася знехтуваною після розпаду Радянського Союзу. У своїй лекції, «Зображення Другої Світової війни в українській соцреалістичній літературі (1941–1943)», Хархун зосередилася на творах трьох письменників — Олександра Корнійчука, Павла Тичини та Олександра Довженка, написаних у складний воєнний час, коли завданням ідеологічно правильної літератури було великою мірою виправдовувати, пояснювати чи вибачатися за невдалі військові дії. Хоча в авдиторії і був певний скептицизм щодо теми, сама доповідь викликала жваву дискусію, що власне і є метою таких публічних лекцій. Як і всі попередні лекції, аудіо- і відео-записи даної доповіді наявні на веб-сайті Програми ім. Струка: www.utoronto.ca/elul/Struk-mem/mem-lect-archive.html.

In Memoriam — Вічна їм пам'ять!

Працівники КІУСу сумують з приводу смерти наших добродіїв: д-ра Марії Фішер-Слиж (1922–2012), спонсора видання праць Грушевського; Василя Федейка (1911–2012), одного з засновників Вічного фонду ім. родини Федейків, який підтримує українсько-канадські студії; та Зеновії Бойко (1921–2011), співзасновниці Вічного фонду ім. Івана і Зеновії Бойків.

Окремі члени нашої громади склали пошану в пам'ять про своїх друзів, колеґ, близьких і рідних, які відійшли у вічність, пожертвою на розвиток КІУСу. Ми вшановуємо тих, у пам'ять про кого надійшли пожертви з 1 серпня 2011 р. до 31 липня 2012 р.:

Маріян Аричук
Марія Федак
Юстина Федейко
Марія Ґрецан
Браєн Гендерсон
Марія Пасічник
Роман Плавущак
Ольга Приходько
Марія і Олекса Салманів
Едвард Роберт Вахович
Марія Яцишин
Джон Зин

Студентський обмін між Львівським та Альбертським університетами

Програма студентського обміну між Львівським національним університетом ім. Івана Франка (ЛНУ) та Альбертським університетом (АУ) уже існує шість років. У 2011-12 навчальному році в АУ навчалося двоє студентів механіко-математичного факультету ЛНУ — Віра Голіян та Ігор Коцюба.

Обоє студентів відзначили важливість добре зорганізованої програми навчання в АУ, вибір курсів, нерозголошення отриманих оцінок, більшу відкритість канадських викладачів та активну участь студентів на заняттях. Курси, які вони слухали в АУ, були більш практично орієнтовані, аніж в Україні. Їм сподобалася кампусна структура університету, де всі необхідні інституції знаходяться поруч. У Львові, для порівняння, університетські приміщення розкидані по всьому місту. Бібліотеки були зручні в користуванні і, як правило, мали всю необхідну літературу.

Студенти підкреслили, що вони не мали особливих проблем з англійською мовою під час курсів, частково через те, що вони користуються універсальною математичною термінологією. Як відомо, студенти з України часом потребують кілька тижнів, щоб призвичаїтися до щоденного вживання англійської в Канаді. У повсякденному житті Ігор і Віра відзначили зручність проживання в Едмонтоні. Їм дуже сподобалася канадська гостинність, а також неформальна студентська культура, що проявлялася в одязі й харчуванні.

Студенти АУ Стефан Пахолок (природничий факультет) та Домініка Лірет (гуманітарний факультет) отримали нагороди Програми студентського обміну Курсів українознавства ім. Івана Франка. Обоє записалися на курс «Українська мова у вирі життя і культури», що ось уже протягом одинадцяти років проводиться у Львові відділом сучасних мов і культурологічних студій АУ. Навчання у Львові дало їм незабутній досвід, що дозволив поліпшити мову своїх батьків через занурення в автентичне україномовне середовище і повсякденне життя. Вони відвідували уроки д-ра Алли Недашківської, прогулювалися містом, ходили в театр і на концерти та відвідували кафе й ресторани. Студенти були зачаровані багатим культурним життям міста та його історичними пам'ятками. А зустрічі з родинами викликали емоційні хвилини радости. Львів був своєрідним центром для продовження своїх подорожей по країні.

Віра Голіян

Ігор Коцюба

30 листопада 2011 р. всі четверо студентів узяли участь у третьому семінарі із серії «Україна і Канада очима студентів», метою якого є привернути увагу до існуючої Програми студентського обміну та інших можливостей для навчання в Україні. Семінар був організований спільно з Альбертським товариством сприяння українським студіям. На семінарі було оголошено про створення Вічного фонду студентського обміну між Альбертським університетом і Україною. КІУС вважає зростання нового фонду своїм пріоритетним завданням і надалі закликає громаду підтримати його внесками. Найближчою метою є досягти суми 30,000 дол., що дозволить мати щорічну стипендію на 1,000 дол. Довгостроковою метою є зібрати 100,000 дол., що щорічно забезпечить дві стипендії по 1,800 дол. кожна. На сьогодні цієї суми достатньо, щоб оплатити квиток між Україною й Едмонтоном. (Виписуючи чек, прохання вказати, що він призначений на дану програму.) Для подальшої інформації, будь ласка, зв'яжіться з КІУСом телефоном (780) 492-2972 або е-поштою cius@ualberta.ca.

Канада відкриває нові обрії перед стипендіятами стипендії ім. Суховерських

У 2011–12 навчальному році Юлія Федів та Андрій Круглашов, обоє аспіранти факультету історії, політології та міжнародніх відносин Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича, отримали дотації з Вічного фонду ім. Целестина й Ірини Суховерських, Меморіяльного фонду ім. Теодоти та Івана Климів та Вічного фонду обмінів КІУСу з Україною на проведення досліджень у Канаді над своїми дисертаційними темами.

П-і Федів (катедра міжнародніх відносин), чия тема дисертації «Українське питання у політиці західньоевропейських країн: 1914-1923 роки», проводила своє дослідження в Оттаві у січні-лютому 2012 р. Вона працювала з архівами Андрія Жука, Ольги Войценко, Дмитра Донцова та Михайла Єремієва в Національному архіві Канади, а також із архівом Євгена Бачинського у Карлтонському університеті. Ці архіви були дуже важливими для п-і Федів, бо містили матеріяли осіб, безпосередньо причетних до подій Першої світової війни та її наслідків, коли Україна проголосила незалежність та намагалася втримати її. Особливо цінними для неї були документи, пов'язані з діяльністю Союзу визволення України та його засновників.

Під час свого перебування в Оттаві п-і Федів виголосила лекцію в Оттавському університеті та зустрілася з проф. Домініком Арелем, завідувачем катедри українських студій. Мирон Момрик, архівіст-емерит Національного архіву Канади, допоміг їй порадами стосовно українських збірок. В Оттаві п-і Федів також дала інтерв'ю для української програми радіо CHIN про свою дослідницьку роботу та зустрілася з членами української громади.

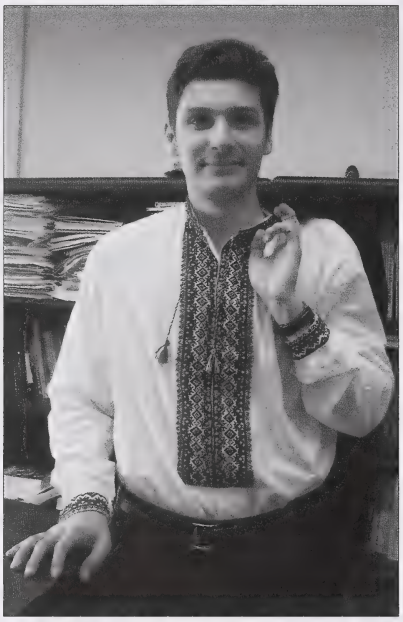

Андрій Круглашов

Юлія Федів

Андрій Круглашов (катедра політології та державного управління), чия тема дисертації «Політичні маніпуляції під час президентських виборчих кампаній в Україні, 2004-2005 та 2009-2010 рр.», проводив дослідження в КІУСі в Едмонтоні у січні-березні 2012 р. Він з'ясував, що канадські спостерігачі взяли активну участь у моніторинґу виборчих кампаній і відіграли важливу ролю у викритті порушень у кампанії і виборах 2004 р. та інформуванні про це світ. Він також проаналізував висвітлення виборів в Україні канадською пресою і прийшов до висновку, що це висвітлення було в цілому вагомим і неупередженим, хоча й бракувало аналізи кампаній та подій, які передували дню виборів. Висвітлення було зосереджене на президентських виборах та їх наслідках, особливо стосовно Помаранчевої революції.

В Едмонтоні п. Круглашов виступив зі своєю темою перед українською громадою 3 і 15 березня (організовано спільно з Альбертським товариством спряння українським студіям, Українським національним об'єднанням та Українським товариством сеньйорів ім. Марка Боєслава) та 22 березня в університеті у серії лекцій КІУСу. П. Круглашов також відвідав конференцію «Україна на роздоріжжі» в Оттаві 5–8 березня. В Едмонтоні він співпрацював із працівниками КІУСу та нав'язав контакти з членами української громади і членами провідних канадських політичних партій.

Ваші пожертви допомагають КІУСу підтримувати високі стандарти у сфері української освіти

Меценати КІУСу

Василишини з Філядельфії щедро підтримали Батуринський проєкт

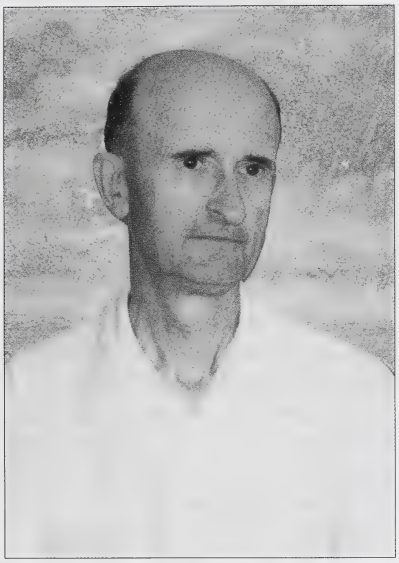

Роман Василишин

Нещодавно КІУС отримав щедрий дар від Романа Василишина з Філядельфії (США) на суму 125,000 дол. Ці гроші призначені на Батуринський проєкт, спрямований на відродження стародавньої козацької столиці Батурина, зруйнованого московським військом у 1708 р. за «зраду» гетьмана Івана Мазепи. КІУС разом з іншими організаціями підтримує цей проєкт з 2001 р., що дало можливість задіяти студентів і фахівців із різних ділянок, а також отримати державне визнання.

У вересні 2011 р. відійшла у вічність Володимира Василишин. У січні 2011 р. подружжя вже дало на Батуринський проєкт 50,000 дол., що дозволило продовжити роботи влітку того ж року. Новий дар від п. Василишина виповнив передсмертну волю бл. п. Володимири продовжувати цей проєкт.

Чому саме Батуринський проєкт підтримала бл. п. Володимира — стає зрозумілим, коли знайомимося з її біографією. Володимира, з дому Дорошенко, походить із давнього козацького роду гетьмана Михайла Дорошенка. Вона свято берегла пам'ять про своїх предків і разом з тим дбала про збереження української історії. Володимира народилася у Львові 3 січня 1926 р. у родині Володимира й Софії Дорошенків. Батько наддніпрянець, літературознавець, літературний критик і журналіст, був директором бібліотеки НТШ; мати галичанка, працювала вчителькою. Здобувши початкову й середню освіту у Львові, виїхала з батьками до Праги в 1944 р. Через рік переїхала до Мюнхену, де навчалася на медичному факультеті Університету ім. Людвіґа-Максиміліяна. У 1948 р. переїхала до США й оселилася у Філядельфії. Склавши державні іспити, працювала завідувачкою біохемічної лябораторії, а згодом працювала в лябораторії клітинної біофізики Дослідного інституту ім. Кормана.

На початку 1960-х рр. розпочала активну літературну діяльність під псевдо Міра Гармаш та Ївга Жак. З'являються у друці її віршована казка «Журавлі» (1966), збірки поезій «Віднайдені роки» (1968), «Райдуга в пітьмі» (1972), «Срібна свиріль» (1978), поема «Марія Люїза» (1973), збірка сатиричних і гумористичних віршів «Розкритий вахляр» (1981), а також вірші й переклади у пресі. Музику до її поезій написали композитори Богдан Сарамаґа, Юрій Оранський, Роман Бородаєвич і вона сама. Через брак сприятливого літературного середовища значна частина літературної спадщини бл. п. Володимири залишилася невиданою. Після проголошення незалежности України стала членом Спілки письменників України.

Володимира Василишин

Великою мірою із мистецьким світом була пов'язана і доля Романа Василишина. Він народився 13 липня 1926 р. у Чорткові в Західній Україні. Середню освіту докінчив у м. Бад Верісгофен, Німеччина. У 1950 р. прибув до США. Відбувши військову службу в Кореї, вивчав графіку, малярство та скульптуру на мистецькому факультеті Темплського університету. З 1958 р. працював для музеїв Філядельфії: спершу Сивік Центру, а потім Історичного Порту, отримавши посаду мистця-діораміста.

Брав участь в українських та американських виставках, як-от «Українська спадщина» у музеї Пенсильванського університету та виставка з нагоди 200-ліття США 1976 р. у Конґресовій палаті в Парижі.

Мав низку індивідуальних виставок у містах США й Канади. На найбільшій із них в музеї Історичного Порту у Філядельфії (1988) було представлено 85 його робіт у жанрі графіки, малярства й скульптури.

Роман Василишин — чи не єдиний мистець в українській діяспорі, який працює у всіх графічних техніках: дереворит, офорт, серіографія, літографія, різьба по дереву та скульптура. Твори мистця знаходяться в Українському католицькому музеї в Римі, колекції Е. Деслава в Парижі, музеях Філядельфії, Національному музеї у Львові (81 робота) та приватних колекціях США, Канади та Европи.

Разом подружжя Василишиних організовували різні культурно-освітні заходи, на яких виступали артисти театру ім. Блавацького та молодь зі студії В. Шашаровського. Вони також є меценатами бібліотеки ім. Стефаника у Львові, національних університетів «Острозька академія» та «Києво-Могилянська академія», Пласту в Україні та Українського музею-архіву в Клівленді, де й буде зберігатися їхній архів.

Нові фонди

Наталія і Богдан Ґолемби (нова стипендія дозволить кільком студентам зі Львова кожного року приїжджати до Альбертського університету)

Заповіт Ґолемб підтримає студентів Львівського університету

Вічний фонд ім. Богдана і Наталії Ґолемб заснований у травні 2012 р. з уставним капіталом 450,000 дол. із заповіту з маєтку Наталії Ґолемби з Торонта. Як передбачено заповітом, новий фонд дозволить заснувати стипендію ім. Богдана і Наталії Ґолемб для студентів 3–5 курсів та аспірантів Львівського національного університету ім. Івана Франка (ЛНУ), які навчаються на юридичному та гуманітарних факультетах. Новий фонд також підтримає Програму студентського обміну між ЛНУ та Альбертським університетом, що діє в КІУСі з 2006 р., та принесе вигоди львівським студентам, які планують навчатися або проводити дослідження в Альбертському університеті. Усі претенденти на отримання стипендії повинні володіти англійською, французькою чи німецькою мовами та підтвердити високі результати у навчанні та науковій роботі.

Богдан Ярослав Ґолемба народився 20 серпня 1908 р. у Коломиї. Наталія (з роду Шпікула) народилася в с. Копичинці біля Тернополя 12 січня 1913 р. Вони працювали в кооперативі в Копичинцях, де й познайомилися. Одружилися перед тим, як утекти до Польщі під час війни. З 1939 р. молода пара мешкала у Ґданську, Польща, а в 1959 р. перебралася до Канади, де вже мешкали брати й сестри Наталії (разом їх у родині було дев'ятеро).

Оселившись у Торонті, Богдан працював бухгалтером і аґентом із продажу нерухомого майна, а Наталія касиром у крамниці IGA. Богдан захоплювався поштовими марками і зібрав унікальну колекцію. Наталія чудово вишивала та робила штучні квіти й вінки. «Більшість часу, — пригадує племінниця Наталії Надя Шпікула, — вони розповідали історії своєї втечі під час війни та як українці були переслідувані поляками, німцями й росіянами».

Пройшовши крізь минулі лихоліття, Ґолемби були свідомі свого походження та одержимі місією допомогти своїй батьківщині в ділянці освіти. Наталія підтримувала студентів з її рідних Копичинців до кінця свого життя. Богдан відійшов у вічність 26 лютого 1997 р., а Наталія 8 жовтня 2005 р. Посмертний дар Ґолемб завжди нагадуватиме про їхню жертовність, щедрість та бажання допомогти в житті молодим людям.

Громада допомагає створити новий фонд

Заснування нового Вічного фонду студентського обміну між Альбертським університетом і Україною у серпні 2011 р. стало можливим завдяки спільним зусиллям української громади в Північній Америці. Метою фонду є надання стипендій студентам-бакалярам, аспірантам і докторантам Альбертського університету й університетів України для навчання за кордоном протягом одного чи кількох семестрів в університеті, з яким Альбертський університет має дійсну угоду про обмін. Така програма між АУ та Львівським національним університетом ім. Івана Франка існує з 2006 р., і вже понад десяток студентів скористалися нею. Саме тоді КІУС звернувся із закликом до української громади підтримати створення вічного фонду для забезпечення програми й допомогти покрити частину значних коштів, які потрібні для навчання за кордоном. На сьогодні КІУС отримав багато дрібних внесків від 49 жертводавців на загальну суму понад 15,000 дол. Саме така сума є мінімальною, щоб заснувати фонд і відразу отримувати кошти на програму. Щедрість жертводавців була відзначена під час третього студентського семінару «Україна і Канада очима студентів», організованого спільно з Альбертським товариством сприяння українським студіям та Українською студентською спілкою. Представники АУ відзначили здобутки української громади в Канаді і похвалили її за здатність підтримати проєкти, що мають цінність для громади.

Створено фонд ім. Юліяна і Савелли Стечишиних

Новий фонд із уставним капіталом 92,250 дол. створено у червні 2012 р. у пам'ять про Юліяна Стечишина (1895–1971), визначного громадського діяча, правника й автора. Спочатку цей фонд був заснований Саскатунським відділом Конґресу українців Канади в лютому 1972 р. як Фундація ім. Ю. В. Стечишина з метою підтримки української культури через дослідження і публікації. Завдяки друзям, колеґам і родині фонд значно збільшився і був переданий до Консисторії Української Православної Церкви Канади, а згодом до Колеґії св. Андрея у Вінніпезі, перед тим як перейти до КІУСу. Новий фонд підтримає видання наукових публікацій (друкованих і електронних) у ділянці українських і українсько-канадських студій, що публікуються Видавництвом КІУСу або підтримуються КІУСом.

«КІУС надав щедру фінансову допомогу, яка зробила можливою публікацію моєї монографії «Церква тих, хто вижив...», таким чином дозволивши мені завершити багаторічний дослідницький проєкт, який розпочався, коли я писала свою докторську дисертацію».

Наталя Шліхта — доцент, а з вересня 2012 року завідувач катедри історії Національного університету «Києво-Могилянська академія». Її монографія «Церква тих, хто вижив. Радянська Україна, середина 1940-х–початок 1970-х рр.» нещодавно вийшла друком у видавництві «Акта» (Харків). Вона також є авторкою посібника «Історія радянського суспільства» (2010).

«КІУС щедро надав мені дотацію для дослідницької роботи про життя видатного українсько-канадського маляра Василя Курилика для мого фільму «Пристрасть Курилика». Результати цього дослідження лягли в основу мого сценарію, який буде опублікований у 2013 р.».

Галя Кучмій, режисер і директор на телебаченні. Працює у кіновиробництві понад тридцять років. Отримала численні національні й міжнародні нагороди, зокрема й «Ґені». У 2011 р. нагороджена Шевченківською медаллю за свій внесок у культурне життя українських канадців.

«Ще раз від щирого серця дякую КІУСу за надання дотації на опрацювання і видання моєї книжки».

Євген Місило, історик, директор Українського архіву у Варшаві, автор численних досліджень про українців у Польщі. Його монографія «Akcja 'Wisła' 1947» вийшла друком улітку 2012 р.

Нагороди

Стипендії та дотації (2012–13)

Бакалярські стипендії

Програма студентського обміну Курсів українознавства ім. Івана Франка

Микола Сливканич, факультет освіти, Альбертський університет

Алісон Сокіл, відділ музики, Альбертський університет

Христина Трутяк, відділ мистецтв, Торонтський університет, Міссисаґа

Бакалярські стипендії, надані в Україні

Вічний фонд ім. Дмитра і Стефанії Куп'яків

Троє випускників Буської державної середньої школи, які зараз навчаються у Львівському національному університеті ім. Івана Франка, отримали стипендії з цього фонду

Вічний фонд ім. Петра Малофія (колишній Меморіяльний фонд ім. Марусі Онищук та Іванка Харука)

Двадцять стипендій отримали студенти зі Снятинського району Івано-Франківської области, які навчаються в Чернівецькому національному університеті ім. Юрія Федьковича

Стипендії для аспірантів і докторантів

Маґістерська стипендія Вічного фонду ім. Марусі та Михайла Дорошів

Юрій Кірушок, відділ релігії і культури, Саскачеванський університет. «Українська Православна Церква Канади (1990-): православна діяспора чи помісна церква?»

Джордан Вінсент, відділ історії і клясичних студій, Альбертський університет. «Україна і ядерна зброя: 1945-1997»

Докторська стипендія Меморіяльного фонду ім. Олени Даркович

Ольга Бертельсен, відділ історії, Ноттинґемський університет. «Місце страждання: сталінські репресії української інтеліґенції в будинку письменників у Харкові, Україна, у 1930-х рр.»

Надя Фотій, коледж св. Томаса Мора, Саскачеванський університет. «Інтерв'ю з авторами інтерв'ю: мета-етнографія двох українсько-канадських проєктів».

Сергій Ковальчук, Онтарійський інститут вивчення освіти, Торонтський університет. «Як педагогічна освіта може плекати демократію в Україні?»

Алісон Сокіл

Христина Трутяк

Юрій Кірушок

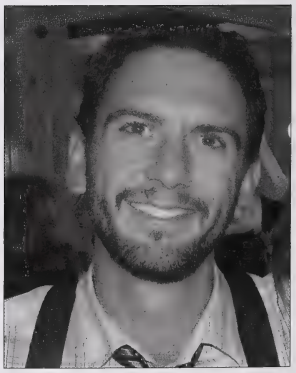

Микола Сливканич

Ольга Бертельсен

Надя Фотій

Сергій Ковальчук

Жанна Перган

Докторська стипендія ім. Непораних

Жанна Перган, Онтарійський інститут вивчення освіти, Торонтський університет. «Уявлене і реальне: до питання про недавніх іммігранів з України в Торонті, Онтаріо»

Постдокторські стипендії

Стипендія ім. Івана Коляски

Владислав Гриневич, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. Кураса, НАН України, Київ. Проведення досліджень на тему пам'яті і Другої світової війни в Канаді й українській діяспорі

Людмила Гриневич, Інститут історії України, НАН України, Київ. Проведення дослідження про колективізацію і голод в Україні 1928-1933 рр.

Віталій Огієнко, Український інститут національної пам'яті, Київ. «Голодомор як культурна травма»

Устина Стефанчук, факультет державних та економічних студій, Український вільний університет, Мюнхен. Дослідження на тему «Філософські та суспільно-політичні погляди Юліяна Вассияна в контексті доби та сучасників».

Дослідні дотації

Надія Білик, факультет економіки та управління, Тернопільський національний економічний університет. «Культурологічна спадщина Богдана Лепкого»: монографія Надії Білик. *Вічний фонд ім. родини Ремезів*

Донна Біляк, відділ історії, Бард-центр вищих студій, Нью-Йорк. Маґістерський семінар «Культурна історія комп'ютерних та інформаційних технологій» та докторський семінар «Вивчення історії у цифрову добу: дослідження, методологія й інтерпретація» в Національному університеті «Києво-Могилянська академія». *Вічний фонд вечірньої та заочної післядипломної освіти ім. Стельмащуків*

Дмитро Ващук, Інститут історії України, НАН України, Київ. «235-а Книга судових справ Литовської метрики: джерелознавча аналіза та характеристика матеріялів». *Вічний фонд ім. Олександра і Галини Кулагиних*

Лариса Головата, Центр незалежних історичних студій, Львів. Наукова монографія «Український леґальний видавничий рух Центрально-Східньої Европи, 1939-1945». *Меморіяльний фонд ім. Левка і Марійки Бабіїв*

Оксана Господаренко, Навчально-науковий інститут історії та права, Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. «Італійські колонії в соціяльно-економічному, політичному і культурному житті півдня України (XIII-XV ст.)». *Меморіяльний фонд ім. Нестора Печенюка*

Владислав Гриневич, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. Кураса, НАН України, Київ. Підготовка до публікації монографії про суспільно-політичні настрої українців під час Другої світової війни. *Вічний фонд ім. Дмитра і Стефанії Куп'яків*

Ярослав Грицак, Інститут історичних досліджень, Львівський державний університет ім. Івана Франка. Підтримка видавничої й наукової діяльности інституту. *Вічний фонд ім. Петра та Іванни Стельмахів*

Григорій Гусейнов, часопис «Кур'єр Кривбасу». Підтримка видання часопису. *Вічний фонд ім. Михайла і Дарії Ковальських*

Олександр Ґоґун, філософський факультет, Вільний університет Берліну. «Злочинні цілі — злочинні засоби: операції радянських спецслужб в тилу Вермахту в Україні, 1941-1944». *Вічний фонд ім. Петра Малофія, Меморіяльний фонд ім. Миколи Кліда*

Василь Деревінський, катедра політичних наук, Київський національний університет будівництва і архітектури. «Громадсько-політична діяльність В'ячеслава Чорновола». *Вічний фонд ім. Олександра і Галини Кулагиних*

Ганна Дидик-Меуш, відділ української мови, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, НАН України, Львів. «Словник української мови XVI-першої половини XVII століть». Випуск 16. *Меморіяльний фонд ім. Нестора і Зеновії Саломонів*

Надія Дирда, музей Богдана Лепкого, Бережани. Видання книги Богдана Лепкого «Цвіт споминів». *Вічний фонд ім. родини Ремезів*

Олександр Зайцев, гуманітарний факультет, Український католицький університет. «Дмитро Донцов: львівський період діяльности (1922-1939)». *Вічний фонд ім. Тимофія та Євгенії Таборовських*

Світлана Іваницька, катедра українознавства, Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій. «'Значущі інші' в публіцистиці Сергія Єфремова 1898-1917 років: тексти, аналітичний огляд, покажчики, коментарі». *Меморіяльний фонд ім. Нестора і Зеновії Саломонів*

Мирон Капраль, Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, НАН України, Львів. «Люди корпорації: Львівський шевський цех у XVII-XVIII ст.». *Вічний фонд ім. Стефана й Ольги Павлюків*

Ольга Ковалевська, Інститут історії України, НАН України, Київ. Монографічне дослідження іконографії гетьмана Івана Мазепи та ілюстрований каталог до нього. *Вічний фонд ім. Михайла і Дарії Ковальських*

Уляна Косменко, відділ теорії музики, Львівське державне музичне училище ім. С. П. Людкевича. «Петербурзька придворна співацька капела у 1758–1820-х роках — alma mater М. Березовського та Д. Бортнянського». *Меморіяльний фонд ім. Петра Чорного*

Володимир Кравченко, Східній інститут українознавства ім. Ковальських, Харківський національний університет ім. В. Каразіна. Підтримка видавничої й наукової діяльности Інституту ім. Ковальських. *Вічний фонд ім. Михайла і Дарії Ковальських*

Ігор Лиман, соціяльно-гуманітарний факультет, Бердянський державний педагогічний університет. «Дослідники історії Південної України: біо-бібліографічний довідник». *Вічний фонд ім. Михайла і Дарії Ковальських*

Андрій Магурчак, Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. «Андрій Жук — модератор українського громадсько-політичного руху першої половини XX ст.». *Вічний фонд ім. д-рів Івана та Мирослави Іванців*

Володимир Мезенцев, відділ слов'янських мов і літератур, Торонтський університет. Батуринський археологічний проєкт. *Програма дослідження Східньої України ім. Ковальських*

Віталій Скальський, Інститут історії України, НАН України, Київ. «Суспільство і влада в Українській Народній Республіці (листопад 1917–квітень 1918 рр.)». *Вічний фонд ім. Олександра і Галини Кулагиних*

Наталія Скрипченко, історичний факультет, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. «Рід Кочубеїв у старшинському середовищі Лівобережної Гетьманщини (середина XVII-XVIII ст.)». *Меморіяльний фонд ім. Нестора Печенюка*

Василь Сокіл, Інститут народознавства, НАН України, Львів. Видання книги «Фольклорна проза про голодомори XX ст. в Україні». *Меморіяльний фонд ім. Володимира Дилинського, Вічний фонд ім. Василя Кравченка* та *Меморіяльний фонд ім. Михайла Захарука*

Сергій Стельникович, Навчально-науковий інститут філології та журналістики, Житомирський державний університет ім. Івана Франка. «Німецький окупаційний режим на території Житомирсько-Вінницького реґіону і місцеве населення: паралелі існування й боротьби (1941-1944 рр.)». *Вічний фонд ім. Петра Малофія*

Лідія Стефановська, катедра україністики, Варшавський університет. «МУР та відродження української літератури в таборах для ДП». *Вічний фонд ім. Олега Зуєвського* та *Меморіяльний фонд ім. Нестора і Зеновії Саломонів*

Валентина Хархун, філологічний факультет, Ніжинський державний університет ім. Миколи Гоголя. «Муженське листування Володимира Винниченка». *Вічний фонд ім. Романа і Галі Колісників* та *Меморіяльний фонд ім. Нестора і Зеновії Саломонів*

Борис Черкас, Інститут історії України, НАН України, Київ. «Українське питання в політиці Великого князівства Литовського і Кримського ханства в другій половині XV-на початку XVI ст.». *Меморіяльний фонд ім. Нестора Печенюка*

Щедрість жертводавців сприяє розвитку українських студій

Дорогі меценати!

Я безмежно вдячний за Вашу щедру підтримку, яка допомогла нам і надалі підтримувати та розвивати програми й проєкти КІУСу в 2011-12 навчальному році. Ваша доброчинність уможливила численні здобутки Інституту, про які Ви можете дізнатися в цьому бюлетені. Минулого року КІУС надав стипендії і дотації 13 студентам-бакалярам, 5 аспірантам і докторантам та 29 науковцям, які працюють у ділянці українських та українсько-канадських студій. І їхня кількість збільшиться завдяки заснуванню нових фондів — Вічного фонду ім. Богдана і Наталії Ґолемб та Вічного фонду студентського обміну між Альбертським університетом і Україною.

Виконавчий комітет АТСУС (зліва направо): Василь Кобилюк, Орест Талпаш, Богдан Гарасимів, Микола Сорока, Світлана Мельник, Богдан Медвідський, Іван Шалева та Дейвід Біско

КІУС отримав щедру пожертву від Романа Василишина з Філядельфії, якою виповнив заповіт своєї покійної дружини Володимири підтримувати проєкт археологічних розкопок у Батурині. Вічний фонд ім. Юліяна і Савелли Стечишиних, що постав завдяки старанням Зені Стечишин із Торонта, буде спрямований на видання наукових публікацій із україністики. Інші щедрі пожертви надійшли від Нестора й Миросі Масло, Марусі й Романа Петришиних (Едмонтон) та із заповіту з майна Марії Яцишин із Онтаріо. Члени родини Федейків, які нещодавно втратили обох засновників Вічного фонду ім. родини Федейків, Василя і Юстину, залишаються й надалі відданими філантропічним родинним традиціям та збереженню українських цінностей і культури в Канаді.

КІУС великою мірою завдячує підтримці громади й родинних організацій, зокрема Канадській фундації українських студій, Альбертській фундації збереження української спадщини, Українсько-канадській фундації ім. Тараса Шевченка, Східньоевропейському дослідницькому інституту ім. В. К. Липинського та Фундації ім. родини Темертеїв. Альбертське товариство сприяння українським студіям (АТСУС), засноване 2008 р. на підтримку освітніх і наукових програм і різноманітної діяльности в ділянці українських студій, організувало кілька імпрез в українській громаді, залучаючи до них КІУС.

Повний список жертводавців КІУСу за минулий навчальний рік поданий на наступних сторінках.

Микола Сорока
Відділ розвитку фондів